

38
ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑ

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΚΑΜΠΑΝΑ
Α Θ Η Ν Α Ι

Ψηφιοποήητηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Θ/ΙΣ3

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΜΠΑΝΑ

1805

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

(ΚΑΙ Α' ΕΤΟΥΣ ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Γ' ΚΑΙ Δ')

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΚΑΜΠΑΝΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 61 ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΛΗΡΗΣ ΣΕΙΡΑ

Βοηθητικών Βιβλίων Δημοτ. Σχολείων

A' ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

1. Καμπανᾶ: Παλαιά Διαθήκη Γ'
2. » Καινή Διαθήκη Δ'
3. » Έκκλησ. Ιστορία Ε'
4. » Κατ. Λειτουρ. ΣΤ'
5. » Εναγ. Περ. Ε' - ΣΤ'

B' ΙΣΤΟΡΙΚΑ

1. Καμπανᾶ: 'Ηρωϊκή 'Ελλάδα Γ'
2. » 'Ιστ. 'Αρχ. 'Ελλ. Δ'
3. » 'Ελλ. 'Ιστορ. ΓΔ)Α'
4. » 'Ελλ. 'Ιστορ. ΓΔ)Β'
5. » Βυζαντ. 'Ιστορία Ε'
6. » 'Ιστ. Ν. 'Ελλ. ΣΤ'
7. » 'Αγωγή Πολίτου Ε'
8. » 'Αγωγή Πολ. ΣΤ'
9. Πεντέα: Βυζαντινή 'Ιστορία Ε'

G' ΓΛΩΣΣΙΚΑ

1. Καμπανᾶ: 'Οδηγός 'Αλφαρθρίσιον
2. » Δεκτ. 'Ασκήσεις Α'
3. » Δεκτ. 'Ασκήσεις Β'
4. » Νεοελλήν. Γραμμ. Β'
5. » Νεοελλήν. Γραμμ. Γ'
6. » Νεοελλήν. Γραμμ. Δ'
7. » Νεο. Γραμ. Ε' - ΣΤ'
8. Γραμ. Καθ. τεῦχ. Α'
9. Γραμ. Καθ. τεῦχ. Β'
10. Έκθέσεις Γ'
11. » Δ'
12. » Ε'
13. » ΣΤ'
14. Κατολ. μαθητ. 'Αναγνωστικού Γ'
15. » » Δ'
16. » » Ε'
17. » » ΣΤ'

D' ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

1. Καμπανᾶ: 'Αριθμητική Α'
2. » » Β'
3. » » Γ'
4. » » Δ'
5. » Μεθ. 'Αριθ. Ε' - ΣΤ'
6. » Γεωμετρία Ε' - ΣΤ'

E' ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ

1. Γεωργίου: Πατριδογνωσία Α'
2. » » Β'
3. Καμπανᾶ: » Γ'
4. » Γεωγραφ. 'Ελλάδος
5. » » 'Ηπείρου
6. » » Εύφωλης

ΣΤ' ΦΤΣΙΟΓΝΩΣΤΙΚΑ

1. Καμπανᾶ: Φυσική 'Ιστορία Γ'
2. » » » Δ'
3. » » » Ε'
4. » » » ΣΤ'
5. » Φ. 'Ιστ. Ε' - ΣΤ')Α'
6. » Φ. 'Ιστ. Ε' - ΣΤ')Β'
7. » Φυσική Χημεία Ε'
8. » » ΣΤ'
9. » Φ. Χημ. Ε' - ΣΤ')Α'
10. » Φ. Χημ. Ε' - ΣΤ')Β'
11. Πεντέα-Καρλή: Φυσ. Χημ. Ε'
12. » » » ΣΤ'
13. » » Φ. Χ. Ε' - ΣΤ')Α'
14. » » Φ. Χ. Ε' - ΣΤ')Β'

Z' ΤΕΤΡΑΔΙΑ — ΤΕΧΝΙΚΑ — ΧΑΡΤΑΙ

1. Καμπανᾶ: Τετρ. 'Αριθμ. Α1
2. » » » Α2
3. » » » Β1
4. » » » Β2
5. » » » Γ'
6. » » » Δ'
7. » » » Ε'
8. » » » ΣΤ'
9. » » Γεωμετρίας Ε'
10. » » » ΣΤ'
11. » » Νεοελ. Γραμ. Γ'
12. » » » Δ'
13. » » » Ε'
14. » » » ΣΤ'

1. Βλαχιά: Χαρτογρ. 'Ελλάδος Α' τ.
2. » » » Β' τ.
3. Καμπανᾶ: Χαρτογρ. 'Ηπείρου
4. » » Εύφωλης
5. Νέος Γεωγραφ. Χάρτης 'Ελλάδος
6. » » » Εύφωλης
7. » » » 'Ασίας
8. » » » 'Αφρικῆς
9. » » » 'Αμερικῆς
10. » » » 'Οκεανίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου	5
2. Οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι	6
3. Ὁ Παράδεισος	7
4. Ἡ ἀμαρτία τῶν πρωτοπλάστων	8
5. Οἱ πρωτόπλαστοι διώχνονται ἀπὸ τὸν Παράδεισο	9
6. Ὁ κατακλυσμός	11
7. Ὁ πύργος τῆς Βαβέλ	13

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΣ

1. Ὁ Ἀβραὰμ	15
2. Ἡ καταστροφὴ στὰ Σόδομα καὶ Γόμορα	16
3. Ἡ γέννηση τοῦ Ἰσαὰκ	18
4. Ἡ θυσία τοῦ Ἀβραὰμ	18
5. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαὰκ	20
6. Ἡσαΐας καὶ Ἰακὼβ	22
7. Ὁ Ἰσαὰκ εὐλογεῖ τὸν Ἰακὼβ	23
8. Τὸ δῆνειρο τοῦ Ἰακὼβ	25
9. Ὁ Ἰακὼβ ἐπιστρέφει στὴν Χαναὰν	27
10. Ὁ Ἰωσήφ κι οἱ ἀδελφοί του	29
11. Ὁ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο	31
12. Ὁ Ἰωσήφ στὴ φυλακὴ	32
13. Ὁ Ἰωσήφ ἀποφυλακίζεται	33
14. Οἱ ἀδελφοί τοῦ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο	35
15. Ἡ φανέρωση τοῦ Ἰωσήφ	38
16. Ὁ Ἰακὼβ στὴν Αἴγυπτο	40

ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ο ΜΩΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΔΟΧΟΙ ΤΟΥ

1. Ἡ γέννηση κι ἡ σωτηρία τοῦ Μωυσῆ	42
2. Ὁ θεός φανερώνεται στὸ Μωυσῆ	44
3. Οἱ δέκα πληγὲς τοῦ Φαραὼ	47

4. Διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς θάλασσας	49
5. Πορεία στὴν ἔρημο	50
6. Οἱ δέκα ἐντολὲς	52
7. Ἡ ἀπιστία τῶν Ἰσραηλιτῶν	54
8. Οἱ Ἰσραηλίτες κατασκοπεύοντες τὴν Λαναάν	55
9. Νέα πορεία στὴν ἔρημο. Θάνατος τοῦ Μωϋσῆ	56
10. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναοῦ	57
11. Τελογία τοῦ Ἰώβ	60

ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΟΙ ΚΡΙΤΕΣ

1. Ἡ ἑποχὴ τῶν κριτῶν	62
2. Ὁ Γεδεών	62
3. Ὁ Ἱερθάε	64
4. Ὁ Σαμψὼν	65
5. Ὁ Ἡλί	68
6. Ὁ Σαμουῆλ	68
7. Ἡ ιστορία τῆς Ρούθ	69

ΠΕΜΠΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΩΝ ΙΣΡΑΗΛΙΤΩΝ

1. Ὁ Σαοὺλ	71
2. Δαβὶδ καὶ Γόλιάθ	72
3. Ἡ μεναλοψυχία τοῦ Δαβὶδ	74
4. Ὁ Δαβὶδ γίνεται βασιλιάς	75
5. Ὁ Ἀθεσσαλώμ	76
6. Ὁ Σολομών	77

ΕΚΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΣ

1. Τὸ ἔργο τῶν προφητῶν	80
2. Ὁ προφήτης Ἡλίας	80
3. Ὁ προφήτης Ἡσαΐας	82
4. Ὁ προφήτης Ἰερεμίας	82
5. Ὁ προφήτης Ἰεζεκιὴλ	83
6. Ὁ προφήτης Δανιὴλ	84
7. Ὁ Δανιὴλ στὸ λάκκο τῶν λιονταριῶν	85
8. Ὁ Ἰωνᾶς	86

ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΩΣ ΤΟΥΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΣ

1. Η δημιουργία τοῦ κόσμου

Ο δύμορφος κόσμος ποὺ εἶναι γύρο μας, κάποτε δὲν ὑπῆρχε. Οὔτε ὁ οὐρανὸς μὲ τὸν ἥλιο, τὴ σελήνη καὶ τ' ἀστέρια. Οὔτε τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιά. Οὔτε ἡ θάλασσα μὲ τὰ ψάρια. "Ἐνα ἀπέραντο χάος καὶ βαθὺ σκοτάδι τὰ σκέπαζε ὅλα.

Ὑπῆρχε ὅμως ὁ πανάγαθος Θεός. Σὰν παντοδύναμος, ὅχι μόνον μποροῦσε τὸ βαθὺ σκοτάδι νὰ σβήσῃ ἀλλὰ καὶ νὰ φέρῃ στὴ ζωὴ ὅλον τὸν κόσμο. Τοῦτο τὸν κόσμο, ὁ Θεὸς δημιούργησε σὲ ἔξη μέρες μόνο μὲ τὸ λόγο του.

Καὶ εἶπε ὁ καλὸς Θεός: «Νὰ γίνη τὸ φῶς!».

Κι ἀμέσως ἔγινε τὸ φῶς καὶ χωρίστηκε ἀπὸ τὸ σκοτάδι. Τὸ φῶς ὀνόμασε μέρα καὶ τὸ σκοτάδι νύχτα. "Ετσι τέλειωσε ἡ πρώτη μέρα τῆς δημιουργίας.

Τὴ δεύτερη μέρα δημιούργησε τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ γῆ.

Τὴν τρίτη μέρα χώρισε τὴ στεριὰ ἀπὸ τὴ θάλασσα. "Ετσι σχηματίστηκαν στὴ στεριὰ τὰ ποτάμια κι οἱ λίμνες, φύτρωσαν κάθε λογῆς φυτὰ καὶ τὰ καρποφόρα δέντρα φορτώθηκαν μὲ γλυκοὺς καὶ νόστιμους καρπούς.

Τὴν τετάρτη, μέρα ὁ Θεὸς εἶπε κι ἔγινε ὁ ἥλιος νὰ φωτίζῃ τὴ γῆ ὅταν εἶναι μέρα καὶ τὸ φεγγάρι μὲ τ' ἀστέρια νὰ φέγγουν κάτω στὴ γῆ, ὅταν τὴ σκεπάζῃ τὸ πηχτὸ σκοτάδι τῆς νύχτας.

Τὴν πέμπτη ἡμέρα ὁ Θεὸς εἶπε κι ἔγιναν στὸ νερὸ τὰ ψάρια καὶ στὴ στεριὰ τὰ πουλιά.

Εὐχαριστημένος ὁ καλὸς Θεός, γιὰ τὰ δημιουργήματά του, εὐλόγησε τὰ ψάρια καὶ τὰ πουλιὰ καὶ εἶπε: «Ν' αὐξάνεσθε καὶ νὰ πληθύνεσθε...».

2. Οἱ πρῶτοι ἀνθρώποι

Ἐημέρωσε ἡ ἕκτη ἡμέρα. Καὶ εἶπε τότε ὁ Θεός:

«Τώρα νὰ γίνουν ὅλα τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ ζῶα τῆς στεριᾶς». Κι ἀμέσως ἔγιναν ὅλα τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ ζῶα, ἀπὸ τὰ πιὸ μικρὰ ὧς τὰ πιὸ μεγάλα. Καὶ εἶπε πάλι:

«Ἄς κάμω τώρα καὶ τὸν ἀνθρώπο, ὅμοιό μου, νὰ εῖναι κύριος σ' ὅλη τούτη τὴ δημιουργία μου».

Πῆρε λοιπὸν πηλό, τὸν ἐπλασε καὶ τοῦ φύσηξε στὸ πρόσωπο πνοὴ ζωῆς. «Ἐτσι ἔγινε ὁ πρῶτος ἀνθρώπος κι ὀνομάστηκε Ἄδαμ. Κατόπιν ὁ Θεὸς ἀποκοίμησε τὸν Ἄδαμ, ἔκοψε ἔνα κομμάτι ἀπὸ μιὰ πλευρά του κι ἐπλασε καὶ τὴν πρώτη γυναίκα, τὴν Εὔα, νὰ τὴν ἔχῃ γιὰ σύντροφο.

“Γετερ’ ἀπ’ αὐτὰ ὁ Θεὸς εὐλόγησε τὸν Ἄδαμ καὶ τὴν Εὔα καὶ εἶπε: «Ν' αὐξάνεσθε καὶ νὰ πληθύνεσθε καὶ μὲ τὸ λογικό σας νὰ κυριέψετε ὅλη τὴ γῆ».

Ο Ἄδαμ καὶ ἡ Εὔα, ἐπειδὴ πλάστηκαν πρῶτοι, λέγονται πρωτόπλαστοι. Ἀκόμη λέγονται καὶ προπάτορες γιατὶ ἀπ’ αὐτοὺς τοὺς δυὸ προέρχεται ὅλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος.

Εὐχαριστημένος πιὰ ὁ καλὸς Θεός, γιὰ ὅλα τοῦτα τὰ δημιουργήματά του, τὴν ἐβδόμη μέρα ἀναπαύθηκε. Ἡ μέρα αὐτὴ ὀνομάστηκε Σάββατο καὶ σημαίνει μέρα ἀναπάύσεως.

3. Ο Παράδεισος

Τοὺς πρωτόπλαστους ὁ καλὸς Θεὸς δὲν ἀφῆσε στὴν τύχη τους ἀλλὰ φρόντισε ἴδιαιτερα γι' αὐτούς.

Τοὺς ὁδήγησε λοιπὸν σ' ἔναν ὡραῖον κῆπο ποὺ εἶχε κάθε λογῆς καρποφόρα δέντρα καὶ ἀφθονα λουλούδια. Ἐπάνω

·Η ζωὴ τους ἔκει στὸν Παράδεισο ήταν εὔτυχισμένη . . .

στὰ δέντρα κελαγδοῦσαν γλυκόλαλα πουλιὰ καὶ στὰ καταπράσινα λιβάδια ἔβοσκαν ἀφθονα ζῶα, μικρὰ καὶ μεγάλα.

Τοῦτον τὸν κῆπο, ποὺ λεγόταν Παράδεισος, ὁ Θεὸς χάρισε στοὺς πρωτόπλαστους κι ὥρισε νὰ μένουν ἔκει. Γιὰ νὰ τοὺς δοκιμάσῃ ὅμως, ἂν θὰ ἀκολουθοῦν τὴν ἐντολή του, τοὺς εἶπε:

«Μπορεῖτε νὰ τρῶτε καρποὺς ἀπ' ὅλα τὰ δέντρα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δέντρο τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.
"Αν φᾶτε, θὰ τιμωρηθῆτε". Καὶ τοὺς ἔδειξε τὸ ἀπαγόρευμένο δέντρο.

Εὐχαριστημένοι δὲ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὔα, ποὺ ὅλα ἔκει στὸν Παράδεισο ἦσαν στὴ διάθεσή τους, ζοῦσαν εύτυχισμένοι κι ἡ ζωὴ τους ἦταν ὅμορφη καὶ παραμυθένια.

4. Ἡ ἀμαρτία τῶν πρωτοπλάστων

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν δρατὸ καὶ ὑλικὸ κόσμο, ὁ Θεὸς δημιούργησε καὶ τὸν ἀόρατο ἥ πνευματικὸ κόσμο, ποὺ εἶναι χωρὶς ὄλη. Τοῦτον τὸν κόσμο ἀποτελοῦν οἱ ἄγγελοι, ποὺ εἶναι πάντοτε στὴ διάθεση τοῦ Θεοῦ κι ἔκτελοῦν τὸ θέλημά του.

Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἄγγέλους παράκουσαν τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου κι ἔγιναν κακὰ καὶ πονηρὰ πνεύματα. Αὐτὰ εἶναι οἱ διάβολοι. "Ἐργο τοῦ κάθε διαβόλου εἶναι πάντοτε ἀντίθετο μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ προσπαθεῖ νὰ παρασέρνη τοὺς ἀνθρώπους τὸ κακὸ καὶ τὴν ἀμαρτία.

"Ο διάβολος βάλθηκε νὰ κάμη καὶ δῶ τὸ κακό. Ζήλεψε τὴν εύτυχία τῶν πρωτοπλάστων ἐκεῖ μέσα στὸν Παράδεισο καὶ θέλησε νὰ τοὺς καταστρέψῃ. Παρουσιάστηκε λοιπὸν μιὰ μέρα στὴν Εὔα, μεταμορφωμένος σὲ φίδι, καὶ τῆς λέει:

— Γιατί, Εὔα, δὲν τρῶτε καρποὺς κι ἀπὸ κεῦνο τὸ δέντρο;

— Ο Θεὸς τὸ ἀπαγόρεψε, τοῦ λέει ἡ Εὔα. "Αν φᾶμε θὰ γίνωμε δυστυχισμένοι καὶ θὰ πεθάνωμε!..."

— Δὲν εἶναι ἀλήθεια αὐτὰ ποὺ λές, ἀπάντησε πονηρὰ τὸ φίδι. Τούναντίον, ἂν φᾶτε θὰ γίνετε καὶ σεῖς θεοί. Νά! γιατὶ σᾶς τὸ ἀπαγόρεψε.

— Ή Εὕα ἔπεσε στὴν παγίδα. Ξεχνώντας τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ποὺ τὴν ἔπλασε, κόβει τότε ἔναν καρπὸν ἀπὸ τὸ ἀπαγορεμένο δέντρο καὶ τρώει. Κατόπιν φωνάζει τὸν Ἀδὰμ καὶ τρώει κι αὐτὸς ἀπὸ τὸν ἴδιο καρπό! Τὸ φίδι μόλις πέτυχε τὸ σκοπό του σύρθηκε στὰ χαμόκλαδα καὶ χάθηκε.

Μὰ ὁ Ἀδὰμ κι ἡ Εὕα δὲ βρῆκαν στὸν καρπὸν ποὺ ἔφαγαν οὔτε ἰδιαιτερη νοστιμάδυ, οὔτε τὴ θεϊκὴ δύναμη ποὺ τοὺς ὑποσχέθηκε ὁ διάβολος. Κατάλαβαν ἀπὸ τὴ στιγμὴν αὐτὴν πῶς εἶναι ἀμαρτωλοὶ κι ἄρχισαν νὰ φοβοῦνται. Κι ὅχι μόνον τοῦτο. Ἔξαφνα βλέπουν πῶς κι οἱ δύο τους εἶχαν μείνει γυμνοί! Κόβουν τότε κλαδιὰ ἀπὸ μιὰ συκιὰ καὶ σκεπάζουν τὴ γύμνια τους. Κατόπιν κρύφθηκαν.

5. Οἱ πρωτόπλαστοι διώχνονται ἀπὸ τὸν Παράδεισο

Κατὰ τὸ δειλινὸν ἀκούστηκε ἡ δυνατὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ποὺ γύριζε στὸν Παράδεισο:

— Ἀδάμ! Ἀδάμ! ποῦ εἰσαι;

— Ἀκουσα τὴ φωνή Σου Κύριε καὶ κρύφτηκα, γιατὶ εἴμαι γυμνός! ἀπαντάει φοβισμένος ὁ Ἀδάμ.

— Καὶ γιατὶ κρύφτηκες; Μήπως ἔφαγες ἀπὸ τὸν ἀπαγορεμένο καρπό; τοῦ λέει ὁ Θεός.

— Ή Εὕα μὲ παρακίνησε, Κύριε, ἀπαντάει ὁ Ἀδάμ.

Γύριζει τότε ὁ Θεὸς στὴν Εὕα καὶ αὐστηρὰ τῆς λέει:

— Γιατί, Εὕα, τὸ ἔκαμες αὐτό;

— Τὸ φίδι μ' ἐγέλασε! τοῦ λέει φοβισμένη ἔκεινη.

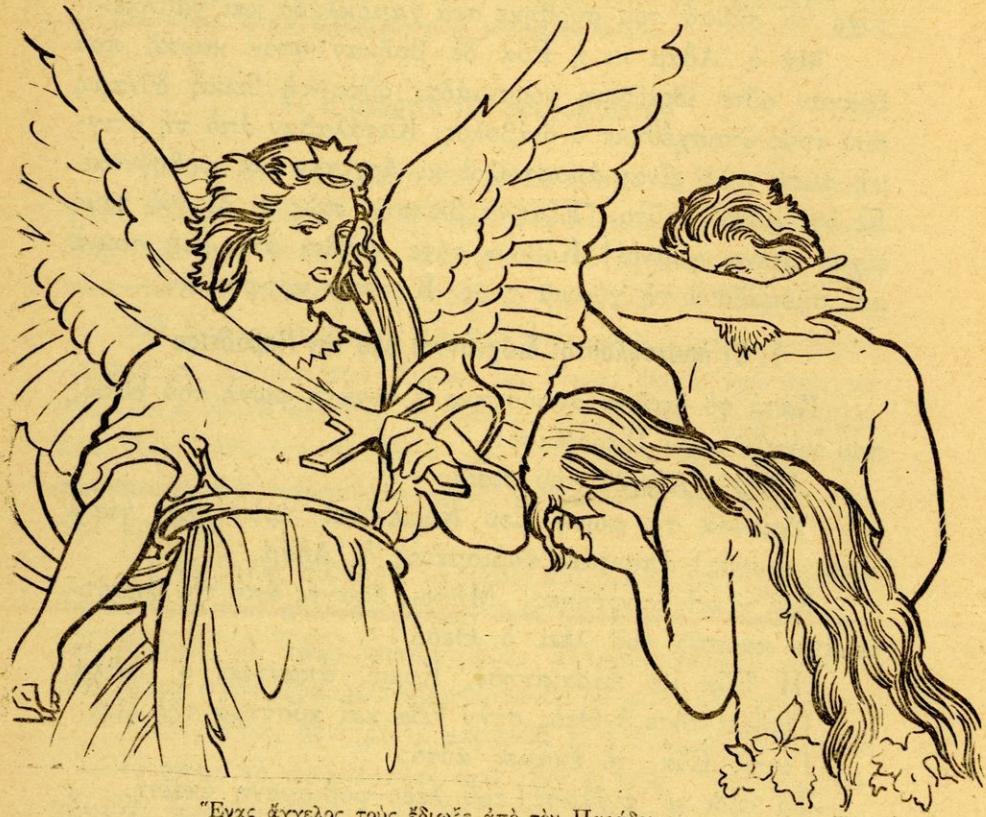
— Ο Θεὸς ὀργίστηκε γιὰ τὴν ἀχαριστία καὶ τὴν παρακοὴ τῶν πρωτοπλάστων καὶ τοὺς καταράστηκε!

Στὸ φίδι ἔδωσε αὐτὴν τὴν κατάρα: «Νὰ εἰσαι καταραμένο, νὰ σέρνεσαι μὲ τὴν κοιλιὰ καὶ νὰ τρῶς χῶμα! Αἰώνιο μίσος νὰ ὑπάρχῃ μεταξύ σου καὶ τῶν ἀνθρώπων».

Στὴν Εὕα εἶπε: «Νὰ γεννᾶς τὰ παιδιά σου μὲ πόνους,

νὰ τὰ μεγαλώνης μὲ στενοχώριες καὶ νὰ εῖσαι πάντα ὑποταγμένη στὸν ἄνδρα σου!».

Τέλος στὸν Ἀδάμ εἶπε: «Ἐσύ, Ἀδάμ, νὰ ἐργάζεσαι καὶ νὰ κερδίζῃς τὸ ψωμί σου μὲ τὸν ἴδρωτα τοῦ προσώπου

Ἐνκαὶ ἄγγελος τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὸν Παράδεισο.

σου καὶ βάσανα ὥσπου νὰ πεθάνης. Γιατὶ δὲ θὰ εἰσθε πιὰ
ἀθάνατοι, ἀλλὰ θνητοί!»

“Ὕστερα ὅπ’ αὐτὰ ὁ Θεὸς ἔντυσε τοὺς πρωτόπλαστους
μὲ δερμάτινους χιτῶνες, γιὰ νὰ μὴν εἶναι γυμνοὶ κι ἔνας
ἄγγελός του τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὸν Παράδεισο.

Αλλ' δ Θεός, ποὺ εἶναι πολυεύσπλαχνος, λυπήθηκε τοὺς πρωτόπλαστους καὶ δὲν τοὺς ἀφησε νὰ χαθοῦν. Εὐλόγησε τὴν ἐργασία τους, τὰ χωράφια ποὺ δούλευαν ἔδιναν ἀρκετὸ εἰσόδημα καὶ ζοῦσαν καλά.

Τὸ ἀμάρτημα τοῦτο τῶν πρωτοπλάστων, λέγεται προπατορικὸ ἀμάρτημα καὶ μὲν αὐτὸ βαρύνεται δλο τὸ ἀνθρώπινο γένος.

6. Ὁ κατακλυσμὸς

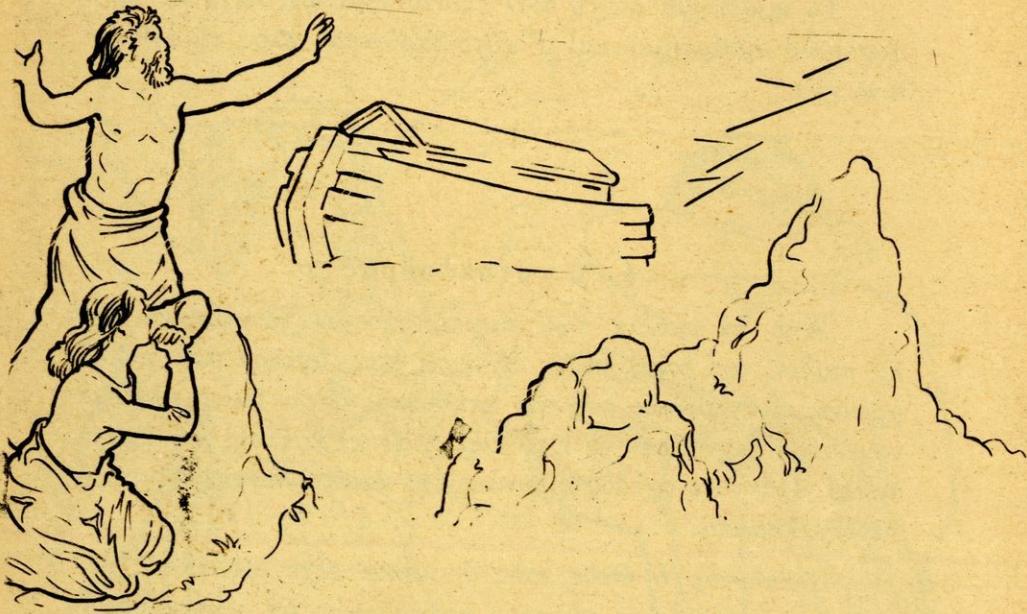
Ἄπὸ τὰ παιδιὰ τῶν πρωτοπλάστων γεννήθηκαν ἄλλα παιδιά, ἀπ' αὐτὰ πάλι ἄλλα κι ἔτσι, ὑστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια, οἱ ἀνθρώποι στὴ γῆ πλήθυναν. "Οσο ὅμως πλήθαιναν, τόσο ξεχγοῦσαν τὸ Θεὸ καὶ γίνονταν ἀσεβεῖς καὶ ἀμαρτωλοί. Πάντοτε σχεδὸν φιλονικοῦσαν καὶ πολλὲς φορὲς γίνονταν ἐγκλήματα.

Βλέποντας δ Θεὸς πῶς ἡ κακία εἶχε φωλιάσει μέσα τους, ἀποφάσισε νὰ τοὺς καταστρέψῃ μὲ κατακλυσμό. Μέσα ὅμως στοὺς κακοὺς ἀνθρώπους ἦταν κι ἔνας πολὺ εὐσεβὴς καὶ δίκαιος ἀνθρώπος, δ Νῶε. Τὸν Νῶε θέλησε δ Θεὸς νὰ σώσῃ γιὰ νὰ μὴ χαθῇ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Τὸν κάλεσε λοιπὸν καὶ τοῦ εἶπε νὰ φτιάσῃ μιὰ μεγάλη κιβωτό, ποὺ νὰ μπορῇ νὰ πλέη ἐπάνω στὰ νερά. Μέσα σ' αὐτὴ θὰ ἔβαζε τὴν οἰκογένειά του, ἔνα ζευγάρι ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα τῆς στεριάς κι ἀρκετὲς τροφές, γιατὶ δ κατακλυσμὸς θὰ κρατοῦσε πολὺν καιρό.

"Ο εὐσεβὴς Νῶε ἀκούσε μὲ προθυμία τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου. "Εφτιασε λοιπὸν τὴν κιβωτό, τὴν ἄλειψε ἀπ' ἔξω μὲ

πισσα νὰ μὴν μπαίνουν νερά κι ἔβαλε τὰ ζῶα καὶ τὶς τροφές.
Κατόπιν μπῆκε κι αὐτὸς μὲ τὴ γυναῖκα του, τὰ τρία παιδιά
του Σήμ, Χάμ, καὶ Ἰάφεθ, τὶς γυνάῖκες τῶν παιδιῶν του
καὶ τὰ ἐγγόνια του κι ἡ κιβωτός κλείστηκε ἀπὸ μέσα καλό,
νὰ μὴν μπαίνη νερό.

Οἱ κακοὶ ἄνθρωποι πνίγηκαν καὶ μόνο ἡ κιβωτὸς ἐπλεε στὰ νερά.

‘Αμέσως σύννεφα σκοτεινὰ σκέπασαν τὸν οὐρανό, ἀκολούθησαν ἀστραπὲς καὶ βροντὲς κι ἅρχισε νὰ πέφτη ραγδαία βροχή. Λέσ κι ἄνοιξαν οἱ καταρράκτες τ’ οὐρανοῦ.
‘Ο κατακλυσμὸς κράτησε 40 μερόνυχτα κι ὅλη ἡ γῆ σκεπάστηκε ἀπὸ νερά. “Ολοὶ οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιὰ πνίγηκαν καὶ μόνον ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῶε ἐπλεε ἐπάνω στὰ νερά.

“Αμα σταμάτησε ὁ κατακλυσμός, βγῆκε ὁ ἥλιος καὶ

τὰ νερὰ ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν. Τότε ἡ κιβωτὸς κάθησε ἐπάνω στὸ ψηλὸ δρός Ἀραράτ, τῆς Ἀρμενίας.

"Ἐπειτα ἀπὸ ἀρκετὲς μέρες ὁ Νῶε ἀφησε νὰ βγῆ ἔνας κόρακας γιὰ νὰ δῆ ἂν τραβήχτηκαν τὰ νερὰ στὴ θάλασσα, μὰ αὐτὸς δὲ γύρισε. Φαίνεται πῶς στὶς κορυφὲς τῶν βουνῶν ὑπῆρχαν πτώματα καὶ βρῆκε ἐκεῖ ἀφθονη τροφή.

Μετὰ ἀπὸ ἑπτὰ μέρες ἔστειλε ἔνα περιστέρι κι ἐκεῖνο γύρισε πίσω. Σὰν πέρασαν ἀκόμη ἑφτὰ μέρες ἔστειλε τὸ ἴδιο περιστέρι κι ὕστερα ἀπὸ ὥρες γύρισε κρατώντας στὸ ράμφος ἔνα κλαδάκι ἐλιᾶς. Τέλος ἔπειτα ἀπὸ ἄλλες ἑφτὰ ἡμέρες ἔστειλε πάλι τὸ περιστέρι ἀλλ' αὐτό δὲ γύρισε πιά. 'Απ' αὐτὸ ὁ Νῶε κατάλαβε πῶς τραβήχτηκαν τὰ νερά. "Ανοιξε τότε τὴν κιβωτὸ καὶ βγῆκαν ἔξω οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα.

Στὸν τόπο ἐκεῖνο ὁ Νῶε ἔκαμε θυσία στὸ Θεὸ κι Ἐκεῖνος ὑποσχέθηκε πῶς δὲ θὰ καμη πιὰ κατακλυσμό.

Γιὰ σημάδι πῶς θὰ κρατοῦσε τὴν ὑπόσχεσή του, φάνηκε στὸν οὐρανὸ τὸ οὐράνιο τόξο.

7. Ὁ πύργος τῆς Βαβέλ

Εἶχαν περάσει πολλὰ χρόνια ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ. Τὰ τρία παιδιά τοῦ Νῶε ἔκαμαν κι ἄλλα παιδιά, αὐτὰ ἄλλα καὶ δὲν τοὺς χωροῦσε πιὰ ἡ Ἀρμενία. Ἀφησαν λοιπὸν τὴ χώρα ἐκείνη, κατέβηκαν στὴν πεδιάδα ποὺ εἶναι ἀνάμεσα στοὺς ποταμοὺς Τίγρη καὶ Εύφρατη κι ἐκεῖ κατοικησαν..

"Ἐπειτα ἀπὸ ἀρκετὰ χρόνια οἱ ἄνθρωποι πλήθυναν ἀκόμη περισσότερο κι ἀποφάσισαν νὰ χωρισθοῦν σὲ δμάδες καὶ νὰ σκορπισθοῦν στὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς. Προτοῦ διώκεις χωρισθοῦν θέλησαν νὰ χτίσουν μιὰ πόλη κι ἔναν

Πύργο, τόσο ψηλὸ ποὺ ἡ κορυφή του νὰ φθάνῃ στὸν οὐρανό.
"Ετσι ὁ Πύργος θὰ φαινόταν ἀπὸ παντοῦ καὶ τ' ὄνομά τους
θὰ ἔμενε ἀθάνατο.

"Αρχισαν λοιπὸν νὰ ἐργάζωνται ἐντατικὰ κι ὁ Πύργος
ὅλο καὶ μεγάλωνε. "Οσο ὅμως μεγάλωνε ὁ Πύργος, μεγά-
λωνε κι ἡ φιλοδοξία τῶν ἀνθρώπων ποὺ τὸν ἔφτιαναν.

'Ο Θεός, ποὺ δὲν ἀγαπάει τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τοὺς φιλό-
δοξούς, ἀποφάσισε νὰ τοὺς τιμωρήσῃ. 'Εκεῖ λοιπὸν ποὺ
ἐργάζονταν, ἔγινε σύγχυση στὴ γλώσσα. "Ως τότε μιλοῦσαν
ὅλοι τὴν ἵδια γλώσσα καὶ συνεννοοῦνταν καλά. 'Απὸ τὴ
στιγμὴ αὐτὴ κάθε τεχνίτης μιλοῦσε δική του γλώσσα κι
ἔτσι δὲ μποροῦσε νὰ καταλάβῃ ὁ ἔνας τὸν ἄλλον. Πέτρες
ζητοῦσε ὁ ἔνας, ξύλα τοῦ ἔφερνε ὁ ἄλλος.

·Βλέποντας οἱ τεχνίτες πῶς δὲ μποροῦσαν νὰ συνεν-
νοηθοῦν, σταχτήσκων τὴν ἐργασία καὶ τὸ τεράστιο ἔργο ἔμεινε
ἀτέλειωτο. 'Απὸ τότε ἡ πόλη ἐκείνη καὶ ὁ Πύργος ὀνομάστη-
καν Βαβέλ, ποὺ θὰ πῆ σύγχυση γλωσσῶν. Στὴ θέση τοῦ
Πύργου τῆς Βαβέλ, ὑστερα ἀπὸ χιλιάδες χρόνια, χτίστηκε
ἡ σημερινὴ πόλη ἡ Βαβυλώνα.

Κατόπιν οἱ ἀνθρώποι χωρίστηκαν κι ἔφυγαν ἀπὸ ἐκεῖ.
Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σὴμ ἐγκαταστάθηκαν στὴ Μεσοποταμία
κι ἀποτέλεσαν τοὺς Σημιτικοὺς λαούς. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ
Χάμ ἐγκαταστάθηκαν στὴν Παλαιστίνη ποὺ ὀνομάστηκε
Χαναάν, ἀπὸ τ' ὄνομα τοῦ Χάν παιδιοῦ τοῦ Χάμ. Αὐτοὶ
ἀποτέλεσαν τοὺς Χαναναίους λαούς. Τέλος οἱ ἀπόγονοι
τοῦ Ιάφεθ, ἀπὸ τὴ Μικρὰ Ασία, πέρασαν στὴν Εύρωπη.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΣ

1. Ὅ Αβραὰμ

Πέρασαν πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σὴμ ἐγκαταστάθηκαν στὴν Μεσοποταμία. Οἱ ἄνθρωποι ἔκει σιγὰ - σιγὰ ἔχαναν τὴν πίστη του στὸ Θεὸν κι ὅλο καὶ γίνονταν χειρότεροι.

Μέσα σ' αὐτοὺς ἦταν κι ἕνας εὐσεβὴς ἄρχοντας, ὁ Ἀβραὰμ, ποὺ κατοικοῦσε στὴν πόλη Χαρρὰν τῆς Μεσοποταμίας, ἐδῶ καὶ 4000 περίπου χρόνια. Μιὰ ἡμέρα ὁ Θεὸς παρουσιάζεται στὸν Ἀβραὰμ καὶ τοῦ λέει:

«Ἀβραὰμ βλέπω πώς εἶσκι εὐσεβὴς ἄνθρωπος. Νὰ πάρης τὴ γυναῖκα σου τὴ Σάρρα, τὸν ἀνεψιό σου Λώτ, τὰ πρόβατά σας κι ὅ, τι ἄλλο ἔχετε καὶ νὰ πᾶτε νὰ κατοικήσετε στὴ Χαναάν. Τὴ χώρα αὐτὴ θὰ δώκω σ' ἐσένα καὶ τοὺς ἀπόγονους σου, θὰ σὲ κάμω ἀρχηγὸ τοῦ λαοῦ μου κι ἀπὸ σένα θὰ εὐλογηθοῦν ὅλες οἱ φυλὲς τῆς γῆς».

Ο Ἀβραὰμ ἀκούσε τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου. Πῆρε λοιπὸν τὴ γυναῖκα του τὴ Σάρρα, τὸν ἀνεψιό του Λώτ, τὰ ποίμνια κι ὅλα τὰ ὑπάρχοντά τους, πέρασαν τὸν Ἰορδάνη, κι ἔφτασαν στὴ Χαναάν.

Ο Θεὸς εὐλόγησε τοὺς δυὸ καλοὺς ἄνθρωπους, τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸ Λώτ, ἀπόχτησαν πολλὰ πρόβατα κι ἄλλα ζῶα καὶ ζοῦσαν εὐχαριστημένοι.

Οἱ γενόποιοι Χαναναῖοι ὀνόμασαν τότε τὸν Ἀβραὰμ Ἐ-
βραῖον, δηλαδὴ ξένον ἢ περάτη, ἐπειδὴ ἦρθε ἀπὸ τὴν χώρα ποὺ
εἶναι πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην, τὴν Περαίαν. Ἀπὸ τότε οἱ
ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραὰμ ὀνομάστηκαν Ἐβραῖοι.

Ἡ Χαναὰν ἦταν εὔφορη καὶ πλούσια χώρα.

Ἐκεῖ τὰ πρόβατα τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Λώτ, μὲ τὴν
εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ἔγιναν πάρα πολλά, μὰ ἡ βοσκή δὲν ἐπαρ-
κοῦσε. Ἔτσι σχεδὸν κάθε ἡμέρα οἱ βοσκοί τους φιλονικοῦ-
σαν κι αὐτὸ στενοχωροῦσε καὶ τοὺς δυό.

Μιὰ μέρα ὁ Ἀβραὰμ λέει στὸ Λώτ:

«Οἱ βοσκοί μας, ἀνεψιέ μου, φιλονικοῦν κάθε μέρα. Δὲν
εἶναι φρόνιμο νὰ γίνωμε ἔχθροι γιὰ τὶς βοσκές τῶν προβά-
των μας. Ὁ τόπος στένεψε καὶ πρέπει νὰ χωρίσουμε ἀγα-
πημένοι. Ἀν θέλης πάρε τὰ πρόβατά σου καὶ πήγαινε σ' ἄλλο
μέρος· ἀλλιῶς, φεύγω ἐγὼ καὶ μεῖνε ἐσύ ἐδῶ».

Ὁ Λώτ βρῆκε φρόνιμη τὴν πρόταση τοῦ θείου του καὶ
δέχτηκε νὰ φύγῃ. Πῆρε λοιπὸν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του καὶ
ἔφτασε σὲ μιὰ πλούσια πεδιάδα, κοντά στὸν Ἰορδάνη ποτα-
μό, ἀνάμεσα στὶς πόλεις Σόδομα καὶ Γόμορα.

2. Ἡ καταστροφὴ στὰ Σόδομα καὶ Γόμορα

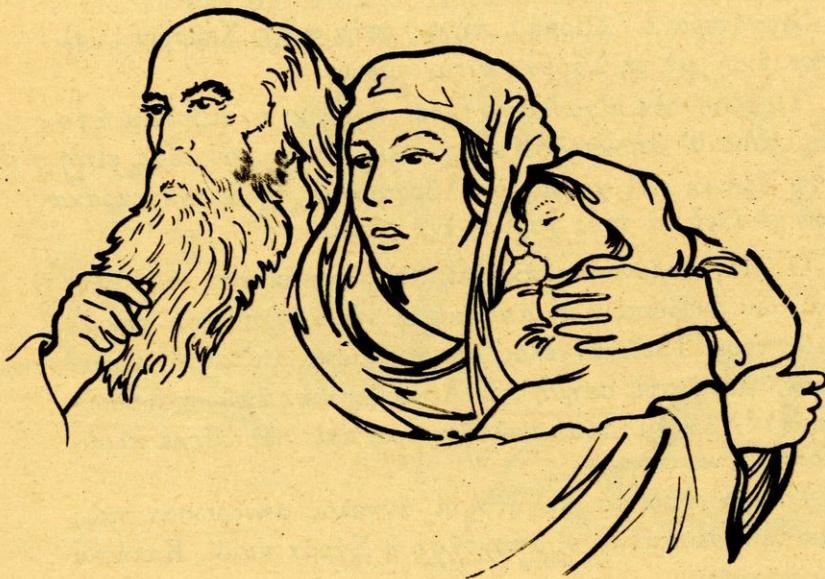
Στὴν νέα χώρα ὁ Λώτ ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος καὶ
τὰ πρόβατά του ὅλο καὶ γίνονταν περισσότερα. Οἱ ἀνθρω-
ποι ὅμως, ποὺ βρῆκε ἐκεῖ, ἤσαν ἥπατοι. Πολλὲς φορὲς ὁ Θεὸς
τοὺς εἰδοποίησε μὲ τοὺς ἀγγέλους του νὰ πάψουν ν' ἀμαρ-
τάνουν, μὰ αὐτοὶ ὅλο καὶ χειροτέρευαν. Ἔτσι λοιπὸν ἀπο-
φάσισε νὰ καταστρέψῃ τὶς δυὸ αὐτὲς ἀμαρτωλὲς πολιτεῖες,
τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα.

Στὸ Λώτ μ' ἔναν ἄγγελό του παράγγειλε νὰ φύγῃ γρή-

γορα σ' ἄλλη μακρινὴ χώρα, γιατὶ οἱ πόλεις αὐτὲς θὰ καί-
·ονταν. Κι ὁ ἄγγελος συμπληρώνει:

«Οταν θὰ φεύγετε, δὲν πρέπει νὰ γυρίση κανεὶς πίσω
νὰ ιδῇ τὴν καταστροφή·ὅποις γυρίσῃ θὰ πάθη μεγάλο κακό».

Ο Λώτ ἔπραξε σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ:
Λίγη ώρα ἀφ' ὅτου ἔφυγαν, ἄρχισε ἡ καταστροφή μὲ φω-
τιὰ καὶ θειάφι ποὺ ἔπεφταν ἀπὸ τὸν οὐρανό. Τὰ Σόδομα
καὶ τὰ Γόμορα καίονταν ἀπ' ἀκρη σ' ἄκρη.

Πίσω τους ἄρχισε ἡ καταστροφή . . .

· Η γυναίκα δύμας τοῦ Λώτ, περίεργη γύρισε τὸ κεφά-
λι τῆς νὰ ιδῇ τὴν φρικτὴ καταστροφή! Αμέσως τότε ἔγινε στή-
λη ἀπὸ ἀλάτι.

‘Ο Θεδς τὴν τιμώρησε γιατὶ παράκουσε τὴν ἐντολὴ του.

‘Ο Λῶτ μὲ τοὺς ἄλλους συνέχισαν τὸ δρόμο κι ἔφυγαν ἀπὸ τὸν καταραμένον ἐκεῖνον τόπο.

Τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα κατόπιν βούλιαξαν, γέμισε τὸ κοίλωμα δὲ Ἰορδάνης καὶ σχηματίσθηκε στὸ μέρος ἐκεῖνο μεγάλη λίμνη. Εἶναι δὲ Νεκρὰ Θάλασσα ποὺ βλέπομε στὸ χάρτη τῆς Παλαιστίνης.

3. Ἡ γέννηση τοῦ Ἰσαὰκ

Ἀργότερα δὲ Ἀβραὰμ πῆγε στὴν πόλη Χεβρὼν καὶ ζοῦσαν ἐκεῖ μὲ τὴν Σάρρα εὐτυχισμένοι.

Ωστόσο δὲν εἶχαν ἀποχήσει παιδὶ κι δὲ Ἀβραὰμ ἀποροῦσε πῶς θ' ἀποκτοῦσε ἀπογόνους, ὅπως τοῦ εἶχε εἰπῆ δ Θεός. Χρόνια καὶ χρόνια δὲ Ἀβραὰμ μὲ τὴν Σάρρα παρακαλοῦσαν τὸ Θεὸν νὰ τοὺς χαρίσῃ ἐνα παιδί.

Ο Μεγαλοδύναμος ἀκουσε τὴν παράκληση τῶν καλῶν αὐτῶν ἀνθρώπων κι ἀποφάσισε νὰ ἵκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμία τους. Τρεῖς ἄγγελοι, ἀποσταλμένοι ἀπ' αὐτὸν ἔφτασαν μιὰ μέρα στὴ σκηνὴ τοῦ Ἀβραὰμ, σὰν ἄγνωστοι ὄδοι-πόροι. Ο Ἀβραὰμ τοὺς καλοδέχτηκε καὶ στρώθηκε πλούσιο τραπέζῃ νὰ φᾶνε.

Τστερα ἀπὸ τὸ φαγητὸ οἱ ἄγγελοι φανέρωσαν πῶς θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι ν' ἀποχήσῃ δὲ Σάρρα παιδί. Κατόπιν ἔγιναν ἀφαντοί.

Η Σάρρα, πηρ' ὅτι ἦταν τότε 90 χρονῶν, ἀργότερα γένησε ἐνα ἀγοράκι κι ὀνομάστηκε Ἰσαάκ.

4. Ἡ θυσία τοῦ Ἀβραὰμ

Οἱ γέροντες γονεῖς καμάρωναν τὸ γυιό τους ποὺ ὅλο καὶ μεγάλωνε.

Μιὰ νύχτα ὅμως ὁ Θεός, γιὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστη τοῦ Ἀβραάμ, παρουσιάστηκε σ' αὐτὸν καὶ εἶπε:

«Ἀβραάμ! Πάρε τὸ παιδί σου, πήγαινέ το στὸν ἀπέναντι λόφο Μορία κι ἐκεῖ θὰ τὸ θυσιάσῃς γιὰ χάρη μου».

Τὸ πρωτὸν ὁ Ἀβραάμ διηγήθηκε στὴ Σάρρα τὸ μεγάλο κακὸ ποὺ τοὺς βρῆκε. Ἡταν ἀπαρηγόρητοι. Ἄλλὰ πάλι ἔλεγαν: «Ο Θεὸς μᾶς τὸ ἔδωσε κι ὁ Θεὸς μᾶς τὸ παίρνει. Ας εἴναι εὐλογημένο τὸ ὄνομά του».

“Υστερα ἀπ’ αὐτὰ ὁ Ἀβραάμ πῆρε τὸ γαϊδουράκι του, τὸ παιδί του καὶ δυὸ δούλους κι ἔφυγαν γιὰ τὸν τόπο τῆς

Ἀβραὰμ πάρε τὸ παιδί σου . . .

Θυσίας. Λίγο πιὸ κάτω ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ λόφου, ὁ Ἀβραάμ λέει στοὺς δυὸ δούλους:

«Πιστοί μου δοῦλοι, ἐσεῖς μείνετε ἔδω. Ἐγὼ μὲ τὸν Ἰσαὰκ θὰ πᾶμε πιὸ ἐπάνω γιὰ τὴ θυσία».

Ἐκεῖ ποὺ προχωροῦσαν, πατέρας καὶ παιδὶ σιωπηλοί, ὁ Ἰσαὰκ λέει:

«Καλέ μου πατέρα! Ποῦ εἴναι τὸ ζῶο γιὰ τὴ θυσία;

Τὰ μάτια τοῦ δύστυχου πατέρα βούρκωσαν! Σφούγγισε τότε κρυφά τὰ δάκρυά του καὶ κρύβοντας τὸν πόνον λέει μὲ στοργή: «Ο Θεὸς θὰ μᾶς τὸ δώκη παιδί μου!»

Σὲ λίγο ἔφτασαν στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου, ποὺ θὰ γινόταν ἡ θυσία. Σὰν ἐτοιμάστηκε τὸ θυσιαστήριο, ὁ Ἀβραὰμ ἔβαλε ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ μονάκριβο παιδί του νὰ τὸ θυσιάσῃ. Τὴ στιγμὴ ποὺ σήκωνε τὸ μαχαίρι ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ παιδιοῦ του, ἄγγελος Κυρίου τὸν προστάζει:

«Ἄβραάμ! Ἀβραάμ! Ο Θεὸς δοκίμασε τὴν πίστη σου. Μὴ θυσιάζῃς τὸ παιδί σου! Νά, θυσίασε αὐτὸ τὸ κριάρι!».

Κι ὁ ἄγγελος χάθηκε.

Ἐκπληκτός ὁ Ἀβραὰμ κατέβασε τὸ χέρι του. Γυρίζει κατόπιν κατὰ κεῖ ποὺ ἀκούστηκε ἡ φωνὴ καὶ βλέπει ἔνα ὅμορφο κριάρι μὲ τὰ κέρατα μπλεγμένα στοὺς θάμνους. Τρέχει πρὸς τὰ ἔκει, τὸ πιάνει ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τὸ θυσιάζει...

Μετὰ τὴ θυσία, ὁ Ἀβραὰμ μὲ τὸν Ἰσαὰκ κατέβηκαν πιὸ κάτω ποὺ περίμεναν οἱ δοῦλοι, πῆραν τὸ γαϊδουράκι τους καὶ γύρισαν στὴ σκηνή.

Τὰ χρόνια κυλοῦσαν κι οἱ γονεῖς καμάρωναν τὸ μοναχογιό τους ποὺ εἶχε γίνει πιὰ ἄντρας. «Οταν δὲ Ἰσαὰκ ἦταν 36 χρονῶν, πέθανε ἡ Σάρρα, σὲ ἡλικία 127 χρονῶν καὶ τὴν ἔθαψαν σὲ μιὰ σπηλιὰ κοντά στὴ βελανιδιὰ τοῦ Μαβρῆ ποὺ ἦταν στὴν πόλη Χεβρών.

5. Ο γάμος τοῦ Ἰσαὰκ

Τέσσερα χρόνια μετὰ τὸ θάνατο τῆς Σάρρας, ὁ Ἀβραὰμ ἀποφάσισε νὰ παντρέψῃ τὸ παιδί του. «Ηθελε νὰ βρῇ γυ-

ναίνα γιὰ τὸ παιδί του σεμνὴ καὶ μυαλωμένη, σὰν τὴ δική του. Ἀπὸ τὴ Χαναὰν ὅμως δὲν ἥθελε νὰ διαλέξῃ νύφη γιὰ τὸν Ἰσαάκ. "Εστείλε λοιπὸν τὸν πιστό του ὑπηρέτη Ἐλιέζερ μὲ δέκα καμῆλες καὶ πολλὰ δῶρα στὴ πατρίδα του, τὴ Χαρρὰν τῆς Μεσοποταμίας. Ἐκεῖ ζοῦσε κι ὁ ἀδελφός του Ναχώρ καὶ θὰ μποροῦσε νὰ τοῦ βρῇ μιὰ καλὴ νύφη.

"Ο Ἐλιέζερ μὲ τοὺς βοηθούς του καὶ τὶς καμῆλες ὕστερ" ἀπὸ μακρινὸ καὶ κουραστικὸ ταξίδι ἔφτασαν στὴ Χαρράν. Δὲν ἥθελε ὅμως νὰ μποῦν μέσα. Κατέβηκαν λοιπὸν ἀπὸ τὰ ζῶα καὶ στάθηκαν κοντὰ σ' ἓνα πηγάδι ποὺ ἦταν στὴν ἄκρη τῆς πολιτείας. Ἐκεῖ ὁ Ἐλιέζερ προσευχήθηκε στὸ Θεὸν νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ πετύχῃ τὸ σκοπό του. Καὶ πρόσθεσε:

«Οποια κόρη ἔρθει γιὰ νερὸ καὶ μοῦ δώκη νὰ πιῶ καὶ νὰ ποτίσω καὶ τὶς καμῆλες μου, αὐτὴ θὰ γίνη νύφη τοῦ καλοῦ μας Ἰσαάκ.»

Κατὰ τὸ δειλινὸ ἄρχισαν νὰ ἔρχωνται οἱ νέες τῆς πολιτείας, ἔπαιρναν νερὸ κι ἔφευγαν. Τέλος ἔφτασε μιὰ σεμνὴ κι ὅμορφη κόρη καὶ καλησπέρισε τοὺς ξένους. Ἡ ἀγνωστὴ κόρη ἔδωκε νερὸ στοὺς ξένους καί, μὲ τὴν ἀδειὰ τοῦ Ἐλιέζερ, πότισε ὅλες τὶς καμῆλες. «Ο Ἐλιέζερ χάρηκε μὲ τὴν καλὴ πράξη τῆς κόρης καὶ τῆς λέει:

— Πῶς σὲ λένε κόρη μου καὶ ποιανοῦ κόρη εἶσαι;

— Ρεβέκκα μὲ λένε καὶ εἶμαι κόρη τοῦ Βαθουήλ, ἀπάντησε ἐκείνη.

«Ο Ἐλιέζερ σήκωσε τότε τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ κι εὐχαρίστησε τὸ Θεό, ποὺ τὸν ὁδήγησε στὸ σπίτι τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀβραάμ. "Τστερα εἶπε στὴν κόρη:

«Πήγαινε, παιδί μου, στὸν πατέρα σου νὰ τοῦ ἀναγγείλης ὅτι ἔρχόμαστε ἀπὸ τὸ θεῖο του, τὸν Ἀβραάμ».»

«Η Ρεβέκκα πῆρε τὴ στάμνα της καὶ γύρισε γρήγορα στὸ σπίτι. Ἐκεῖ διηγήθηκε στὸν πατέρα της ὅλα τὰ καθέ-

καστα κι ἔκεινος ἔστειλε τὸ γυιό του Λάβαν, νὰ ὁδηγήσῃ τοὺς ξένους στ' ἀρχοντικό του.

‘Ο ἄρχοντας Βαθουὴλ μὲ τὸν γέροντα πατέρα του, τὸ Ναχώρ, καλοδέχτηκαν τοὺς ξένους καὶ στρώθηκε πλούσιο τραπέζι. Μετὰ τὸ φαγητὸ δὲ Ἐλιέζερ εἶπε τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ καὶ παρακάλεσε τὸ Βαθουὴλ νὰ δῶσουν τὴν Ρεβέκκα γιὰ γυναίκα τοῦ Ἰσαάκ.

‘Η πρόταση αὐτὴ ἔγινε δεκτὴ κι ἔδωκαν τὰ χέρια. Κατόπιν δὲ Ἐλιέζερ μοίρασε δῶρα σ' ὅλους καὶ παρακάλεσε νὰ ἑτοιμασθῇ ἡ νύφη. Μετὰ τὴν ἑτοιμασία ἡ Ρεβέκκα συγκινημένη, ἀποχαιρέτησε τοὺς δικούς της. κι ἔφυγε.

‘Ημέρες πολλὲς ταξίδευαν ὥσπου νὰ φθάσουν στὴ Χαναάν. Σὰν ἔφτασαν, δὲ Ἀβραὰμ μὲ τὸ παιδί του ὑποδέχτηκαν μὲ ἀπερίγραπτη χαρὰ τὴ νύφη κι εὐχαρίστησαν τὸν πιστό τους Ἐλιέζερ γιὰ τὴν ἐκλογὴ του.

“Επειτα ἀπὸ ἀρκετὰ χρόνια πέθανε κι ὁ Ἀβραὰμ, σὲ ἡλικία 175 χρονῶν, εὐχαριστημένος ποὺ τὸν ἀξίωσε ὁ Θεὸς νὰ γίνη γενάρχης τοῦ ἐκλεκτοῦ λαοῦ του. Τὸ σῶμα του ἔθαψαν στὴν ἴδια σπηλιὰ ποὺ εἶχαν θάψει καὶ τὴ Σάρρα.

6. Ἡσαῦ καὶ Ἰακὼβ

Ο Ἰσαὰκ κι ἡ Μεσοποταμίτισσα Ρεβέκκα ἦσαν ταιριασμένο ζευγάρι κι ἀπόχτησαν δυὸ ἀγόρια δίδυμα, τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακὼβ.

‘Ο Ἡσαῦ ἔγινε ἔνα γερὸ καὶ σφιχτοδεμένο παλληκάρι μὲ τριχωτὸ σῶμα ἀλλ’ ἦταν ἀπότομος κι εὔκολα παραφερόταν. Τὸν περισσότερο καιρὸ περνοῦσε στὴν ἔξοχὴ κι εἶχε γίνει καλὸς κυνηγὸς. ‘Ο Ἰσαὰκ ἀγαποῦσε αὐτὸν περισσότερο γιατὶ πάντα τοῦ ἔφερνε καλὸ κυνήγι.

Αντίθετα δὲ Ἰακώβ ἀγαποῦσε νὰ μένη στὸ σπίτι γιὰ νὰ βοηθάῃ τὴ μητέρα του. Αὐτὸς ἦταν ἐνάρετο παιδί, ἀποφασιστικὸ καὶ γι αὐτὸ πρόκοψε. Ἡ Ρεβέκκα εἶχε μεγάλη ἀδυναμία στὸν Ἰακώβ.

Σύμφωνα μὲ τὸ ἔθιμο, ποὺ ὑπῆρχε τότε, τὸ πρωτότοκο παιδί γινόταν ἀρχηγὸς καὶ κληρονομοῦσε ὀλόκληρη τὴν περιουσία, μετὰ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα του. Ἡ κληρονομία αὐτὴ λεγόταν πρωτοτόκια. Ἐδῶ πρῶτος εἶχε γεννηθῆ ὁ Ἡσαῦ κι ἐπομένως αὐτὸς εἶχε τὰ πρωτοτόκια. Ὁ Ἰακώβ ἦταν μαλλικὸς καὶ φρόνιμος, ἐνῶ ὁ Ἡσαῦ θύμιωνε εὖ κολχ καὶ δὲν εἶχε καλοὺς τρόπους.

Ο Ἡσαῦ γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς δὲν ἦταν ἄξιος νὰ πάρῃ αὐτὸς τὰ πρωτοτόκια. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς τὰ κανόνισε ἔτσι ὥστε νὰ δώκῃ καὶ στὸν ἀδελφό του νὰ φάῃ. Στὸ τέλος λέει στὸν Ἡσαῦ:

«Θὰ σοῦ δώκω ἔνα πιάτο φακή, ἀν δεχθῆς, νὰ μοῦ πουλήσῃς τὰ πρωτοτόκια σου».

«Θὰ δεχθῶ γιατὶ εἴμαι πολὺ πεινασμένος», ἀπάντησε ὁ Ἡσαῦ. Κι ὅρκίστηκε ὅτι παραχωρεῖ τὰ πρωτοτόκια στὸν ἀδελφό του «ἀντὶ πινακίου φακῆς».

Τοτερα ἀπ' αὐτὰ ὁ Ἰακώβ ἔδωσε στὸν ἀδελφό του λίγο ψωμὶ κι ἔνα πιάτο φακὴ κι ἔφαγε.

7. Ο Ἰσαὰκ εύλογεῖ τὸν Ἰακὼβ

«Οσο περνοῦσαν τὰ χρόνια, ὁ Ἰσαὰκ εἶχε πιὰ γεράσει καὶ δὲν ἔβλεπε. Ἡταν τότε 137 χρονῶν. Κάλεσε λοιπὸν μιὰ ἡμέρα τὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ λέει:

«Παιδί μου Ἡσαῦ, ἐγὼ γέρασα πιὰ καὶ σὲ λίγον καιρὸν θὰ πεθάνω. Πήγαινε νὰ φέρης ἔνα καλὸν κυνῆγι, μαγείρεψε τὸ καλὸν καὶ φέρτο μου νὰ τὸ φάω. Θέλω νὰ σ' εὐλογήσω νὰ γίνης ἐσύ ἀρχηγὸς τοῦ λαοῦ μου».

Τὰ λόγια αὐτὰ ἀκουσε ἡ Ρεβέκκα. Κάλεσε τότε τὸν Ἰακώβ καὶ μὲ χαμηλὴ φωνὴ τοῦ λέει: «Πήγαινε παιδί μου γρήγορα στὸ κοπάδι καὶ φέρε δυὸ κατσίκια. Θὰ τὰ μαγειρέψω ὅπως ἀρέσουν στὸν πατέρα σου κι ἔτσι θὰ πάρης ἐσύ τὴν εὐλογία, πρὶν γυρίσῃ ὁ ἀδελφός σου ἀπὸ τὸ κυνῆγι».

Ο Ἰακώβ ἔψυγε, ἔφερε τὰ δυὸ κατσίκια κι ἡ Ρεβέκκα τὰ μαγειρέψε γρήγορα. Κατόπιν ἔντυσε τὸν Ἰακώβ μὲ τὰ ροῦχα τοῦ Ἡσαῦ, τύλιξε τὸ λαιμό του μὲ κομμάτια ἀπὸ δέρμα κατσικιοῦ, νὰ φαίνεται μαλλιαρός, καὶ τὸν ἔστειλε μὲ φαγητὸ στὸν Ἰσαάκ. Ο Ἰακώβ πλησιάζει τότε δειλά τὸν πατέρα του καὶ τοῦ λέει:

«Σήκω πατέρα νὰ φᾶς ἀπὸ τὸ κυνῆγι ποὺ σοῦ ἔφερα καὶ νὰ μοῦ δώκης τὴν εὐλογία σου».

Ο Ἰσαάκ, ἀπὸ τὴ φωνὴ, σὰν κάτι νὰ ὑποψιάστηκε καὶ τοῦ εἶπε νὰ πλησιάσῃ. Τὸν ψάχνει λοιπὸν στὸ λαιμὸ καὶ στὰ χέρια καὶ λέει: «Περίεργο μοῦ φαίνεται! Τὰ χέρια μοιάζουν τοῦ Ἡσαῦ, μὰ ἡ φωνὴ εἶναι τοῦ Ἰακώβ».

Ωστόσο ἐπειδὴ δὲν τὸν γνώρισε, ἔφαγε τὸ φαγητὸ καὶ τοῦ ἔδωκε τὴν εὐλογία νὰ γίνη πατριάρχης τοῦ λαοῦ του.

“Γετερ” ἀπὸ λίγη ὥρα γύρισε κι ὁ Ἡσαῦ μὲ καλὸν κυνῆγι. Γρήγορα λοιπὸν τὸ μαγειρέψε, τὸ πῆγε στὸν πατέρα του καὶ τοῦ λέει: «Πατέρα μου! συχώρεσέ με ποὺ ἀργήσα, μὰ ἥθελα νὰ σ' εὐχαριστήσω τούτη τὴ φορὰ περισσότερο. Σήκω νὰ φᾶς ἀπὸ τὸ ἔξοχο κυνῆγι ποὺ ἔφερα καὶ νὰ μοῦ δώκης τὴν εὐλογία σου».

Ο Ἰσαάκ, κατάλαβε ἀμέσως τὴν ἀπάτη τοῦ Ἰακώβ καὶ στενοχωρήθηκε πολύ. Ήταν ὅμως ἀργὰ γιατὶ δὲ μποροῦσε

νὰ πάρη πίσω τὴν εὐλογία. "Εφαγε λοιπὸν κι ἀπὸ τὸ φαγητὸν τοῦ Ἡσαῦ κι ὕστερα τοῦ λέει: «Νὰ ἔχης παιδί μου τὴν εὐλογία μου καὶ νὰ ζήσῃς εύτυχισμένος, ἀλλὰ ν' ἀκοῦς τὸν ἀδελφό σου γιατὶ αὐτὸς πῆρε πρῶτος τὴν εὐλογία».

Ο Ἡσαῦ θύμωσε μὲ τὴν πράξη τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ σχεδίαζε νὰ τὸν σκοτώσῃ.

8. Τὸ ὄνειρο τοῦ Ἰακὼβ

Ἡ Ρεβέκκα βλέποντας πῶς κάθε στιγμὴ κινδύνευε ἡ ζωὴ τοῦ Ἰακὼβ, τὸν συμβούλεψε νὰ πάγι στὸν ἀδελφό της τὸ Λάβαν ὥσπου νὰ περνοῦσε ὁ θυμὸς τοῦ Ἡσαῦ. Ο Ἰακὼβ δέχτηκε. Χαιρέτησε λοιπὸν μυστικὰ τοὺς γονεῖς του κι ἔφυγε γιὰ τὴν Μεσοποταμία.

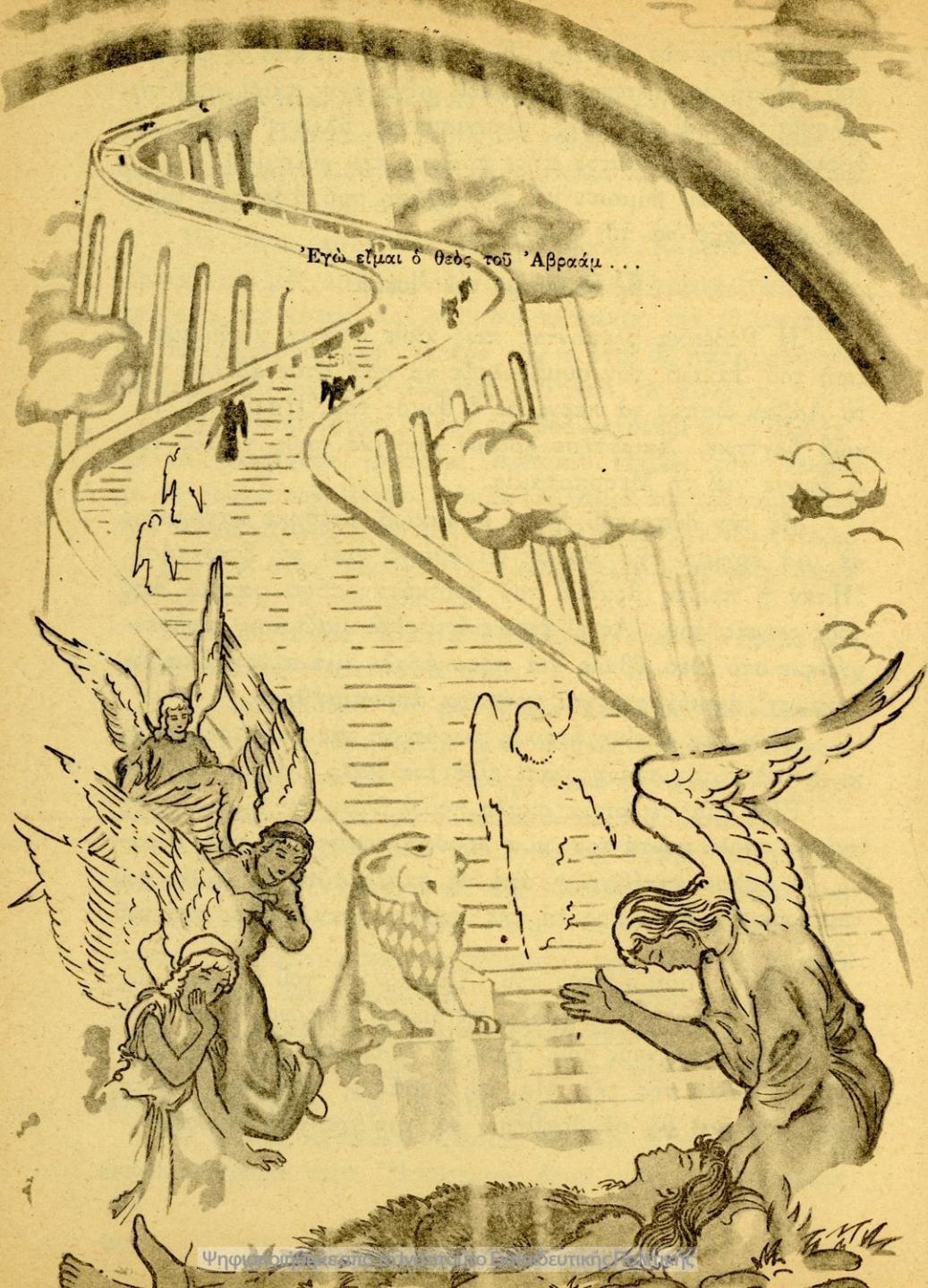
Μὲ τὴν δύση τοῦ ἥλιου ὁ Ἰακὼβ βρέθηκε κατάμονος σὲ μιὰ ἐρημιὰ τῆς Συρίας κι ἔμεινε ἐκεῖ νὰ ξενυχτήσῃ. Ἡταν ἡ πρώτη βραδιὰ ποὺ βρισκόταν τόσο μακριὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς του. Ἀφοῦ ἔφαγε ὅ,τι εἶχε μαζί του, προσευχήθηκε στὸ Θεό, ἔβαλε γιὰ προσκέφαλο μιὰ πέτρα, ξαπλώθηκε στ' ἀγριόχορτα καὶ γρήγορα ἀποκοιμήθηκε.

Ἡ νύχτα ἐκείνη ἦταν ἡ χειρότερη, τῆς ζωῆς του ἀλλὰ κι ἡ πιὸ εύτυχισμένη γιατὶ εἶδε ἔνα καλὸ ὄνειρο:

Εἶδε μιὰ τεράστια σκάλα ποὺ ἡ βάση της ἀκουμποῦσε στὴ γῆ, πολὺ κοντά του, κι ἡ κορυφή της ἔφτανε στὸν οὐρανό. Ἄγγελοι κατέβαιναν ἀπὸ τὴ σκάλα αὐτὴ καὶ ἀλλοι τοῦ παράστεκαν. Στὴν κορυφὴ τῆς σκάλας ἦταν ὁ Θεὸς καὶ τοῦ λέει :

«Ἐγὼ εἰμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ πατέρα σου Ἰσαάκ! Τὴ γῆ ποὺ κοιμᾶσαι θὰ δώκω κληρονομιὰ σὲ σένα καὶ στοὺς ἀπογόνους σου. Ἀπὸ τὸ γένος σου θὰ εὐλογηθοῦν ὅλες οἱ φυλές τῆς γῆς. Μά, μὴ φοβᾶσαι. Θὰ εἰμαι πάντα μαζί σου καὶ θὰ σὲ βοηθήσω νὰ γυρίσῃς στὴ Χαναάν».

Ἐγώ εἰμι δὲ θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ . . .

‘Ο Ιακώβ ξύπνησε τότε τρομαγμένος, κοίταξε γύρω του καὶ εἶπε: «Πόσο φοβερὸς εἶναι ὁ τόπος αὐτός! Εδῶ θὰ εἶναι τὸ σπίτι τοῦ Θεοῦ ἢ πόρτα τοῦ οὐρανοῦ». Καὶ σὲ λίγο πάλι ἀποκοιμήθηκε.

Τὸ πρωτὶ ποὺ ξύπνησε ἔστησε τὴν πέτρα ποὺ εἶχε γιὰ προσκέφαλο ὅρθια καὶ τὴν ἔβαλε γιὰ σημάδι νὰ κτίσῃ θυσιαστήριο, ἀν καμιὰ φορὰ ξαναγύριζε στὴ Χαναάν. Τὸ μέρος αὐτὸ δύναμασε *Βαιθῆλ*, δηλ. σπίτι τοῦ Θεοῦ. Κατόπιν συνέχισε τὸ ταξίδι γιὰ τὴ Μεσοποταμία.

Τέλος ὕστερ ἀπὸ κοπιαστικὴ πορεία ἔφτασε στὴν πατρίδα τῆς μητέρας του καὶ πῆγε στὸ σπίτι τοῦ θείου του Λάβαν. Κοντὰ στὸ θεῖο του ὁ Ιακώβ ἔμεινε 20 χρόνια κι ἔβοσκε τὰ πρόβατά του. Στὸ μεταξὺ παντρεύθηκε κι ἀπόχτησε δώδεκα παιδιά. Αὐτὰ μὲ τὴ σειρὰ ποὺ γεννήθηκαν ἦσαν: *Ρουβῆμ*, *Συμεών*, *Λευΐτ*, *Ιούδας*, *Ισάχαρ*, *Ζαβουλὼν*, *Δάν*, *Νεφθαλείμ*, *Γάδ*, *Ασήρ*, *Ιωσήφ* καὶ *Βενιαμίν*,

9. Ο Ιακώβ ἐπιστρέψει στὴ Χαναὰν

Στὴ Μεσοποταμία ὁ Ιακώβ ἀπόχτησε πολλὰ πλούτη καὶ ζοῦσε μὲ τὴν οἰκογένειά του εὐχαριστημένος. Μολαταῦτα νοσταλγοῦσε τὴν πατρίδα του γιατὶ ἔλειπε πιὰ 20 χρόνια. Στὸ μεταξὺ ἡ μητέρα του εἶχε πεθάνει. “Αμα πέθανε κι ὁ θεῖος του ὁ Λάβαν, ἔμεινε σ’ αὐτὸν ὅλη ἡ περιουσία κι ἀποφάσισε νὰ γυρίση στὴ πατρίδα του, τὴ Χαναάν. «Ο θυμὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου θὰ ἔχῃ περάσει!», ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του. Τὴν ἀποφασή του αὐτὴ ἐνίσχυσε κι ὁ Θεός. Παρουσιάστηκε λοιπὸν μιὰ ἡμέρα στὸν ὑπνό καὶ τοῦ εἶπε: «Νὰ γυρίσης στὴν πατρίδα σου καὶ στοὺς συγγενεῖς σου. Εγὼ θὰ σὲ βοηθήσω».

"Τστερ' ἀπ' αὐτὰ πῆρε τὴν οἰκογένειά του, τοὺς δούλους του, τὰ κοπάδια ἀπὸ πρόβατα κι ἄλλα ζῶα κι ἀναχώρησε γιὰ τὴ Χαναάν.

"Οταν ἔφτασε στὰ σύνορα τῆς χώρας του, ἔστειλε ἀνθρώπους στὸν ἀδελφό του μὲ πολλὰ δῶρα νὰ τὸν καλοπιάσῃ, γιατὶ φοβόταν μήπως εἶναι ἀκόμη θυμωμένος. Μόλις ἔφυγαν οἱ ἀποσταλμένοι του, ἔκαμε προσευχὴ στὸ Θεὸν νὰ τὸν βοηθήσῃ.

"Ο Θεός, παρουσιάστηκε στὸν Ἰακὼβ καὶ τοῦ λέει: «Ἄπο ἐδῶ καὶ πέρα θὰ λέγεσαι Ἰσραήλ», δηλαδὴ πολὺ δύνατὸς ἀνθρωπος. "Ετσι οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακὼβ, ἀπὸ τότε λέγονται Ἰσραηλίτες.

"Ας γυρίσωμε τώρα στὸν Ἡσαῦ. Ἐκεῖνος εἶχε ἀπὸ χρόνια ξεθυμώσει καὶ περίμενε τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμὴ νὰ ἰδῇ τὸν ἀδερφό του. Μόλις λοιπὸν ἔμαθε πῶς ἔρχεται, χάρηκε πολὺ καὶ βγῆκε μὲ τιμητικὴ συνοδεία νὰ τὸν προϋπαντήσῃ.

Μόλις τὰ δυὸ ἀδέλφια ἀνταμώθηκαν, ὁ Ἰακὼβ ἐίεσα στὰ πόδια τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ζήτησε νὰ τὸν συχωρέσῃ. "Ο Ἡσαῦ ἀγκάλιασε τὸν ἀδελφό του καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια τὸν συχώρεσε. Κατόπιν ὁ Ἰακὼβ παρουσίασε τὴν οἰκογένειά του στὸν ἀδελφό του καὶ γύρισαν, ἀγαπημένοι πιά, στὸ πατρικό τους σπίτι. Ἐκεῖ μὲ μεγαλύτερη χαρὰ δέχτηκε τὸν Ἰακὼβ κι ὁ πατέρας του Ἰσαὰκ ποὺ ζοῦσε ἀκόμη.

Λίγα χρόνια ἀπὸ τότε πέθανε κι ὁ Ἰσαὰκ, εὐχαριστημένος ποὺ ἔβλεπε τὰ παιδιά του νὰ ζοῦν ἀγαπημένα καὶ νὰ προοδεύουν. Ἡταν τότε 180 χρονῶν.

10. Ο Ιωσήφ κι οι ἀδελφοί του

Ο πατριάρχης Ἰακώβ μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ εἶχε γίνει πολὺ πλούσιος καὶ ζοῦσε μὲ τὴν πολυμελῆ οἰκογένεια του εύτυχισμένος. Ἀπὸ τὰ δώδεκα παιδιά του ἀγαποῦσε περισσότερο τὸν Ἰωσήφ, γιατὶ ἦταν πολὺ ἔξυπνος, σεβαστικὸς καὶ ὑπάκουος. Γιὰ τὰ χαρίσματά του αὐτὰ τοῦ ἔφτιασε ἐνα κόκκινο φόρεμα, πανάκριβο γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ἡ διάκριση αὐτὴ προκάλεσε ~~τῇ~~ ζήλεια τῶν δέκα πρώτων ἀδελφῶν ποὺ εἶχαν γεννηθῆ ἀπὸ ἄλλη μητέρα, τὴν Λεία, καὶ τὸν φθονοῦσαν. Ο Ἰωσήφ καὶ ὁ Βενιαμὶν εἶχαν γεννηθῆ ἀπὸ τὴν Ραχήλ.

Ο φθόνος μεγάλωσε ὅταν κάποια ἡμέρα ὁ Ἰωσήφ διηγήθηκε στοὺς γονεῖς καὶ τὸ ἀδέλφια του δυὸ ὄνειρα ποὺ εἶχε ἴδῃ τὸ προηγούμενο βράδυ:

«Εἴμαστε», τοὺς λέει, «σ' ἐνα χωράφι καὶ θερίζαμε. Τὰ δικά σας δεμάτια ἔγερναν καὶ προσκυνοῦσαν τὸ δικό μου, ποὺ στεκόταν ὅρθιο».

Κατόπιν ὁ Ἰωσήφ διηγεῖται καὶ τὸ δεύτερο ὄνειρο: «Εἶδα», λέει πάλι, «πώς ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη κι ἔντεκα ἀστέρια ἔπεσαν καὶ μὲ προσκύνησαν».

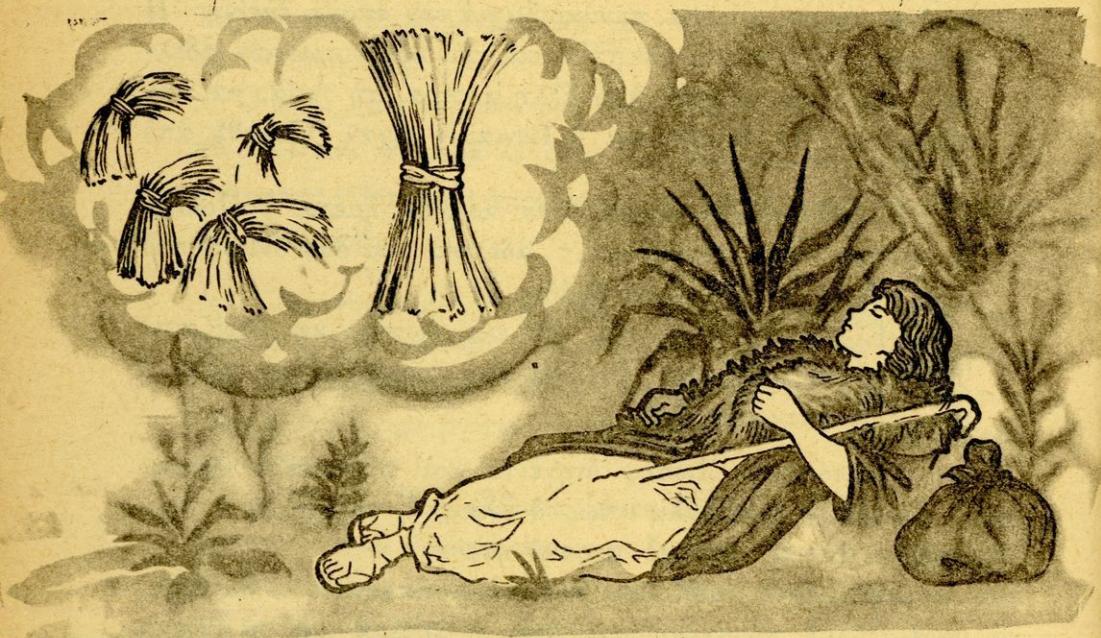
«Θὰ γίνης παιδί μου βασιλιάς», ἀπαντάει ὁ πατέρας, «καὶ θὰ σὲ προσκυνήσωμε ἐγώ, ἡ μητέρα καὶ τὰ ἔντεκα ἀδέλφια σου».

Απὸ τότε ὁ φθόνος ὅλο καὶ θέριευε στὰ στήθη τῶν ἀδελφῶν καὶ ζητοῦσαν εὔκαιρία νὰ ξεκάνουν τὸν Ἰωσήφ. Ἡ εὔκαιρία ἥρθε. Κάποια ἡμέρα λέει ὁ πατέρας στὸν Ἰωσήφ:

«Τ' ἀδέλφια σου, παιδί μου, εἶναι πεινασμένα ἐκεῖ ἔξω στὰ χωράφια ποὺ βόσκουν τὰ πρόβατά μας. Πηγαίνε τους φαγητὸν νὰ φᾶνε».

‘Ο ύπάκουος Ἰωσήφ πῆρε τὸ φαγητὸ κι ἔψυγε νὰ ἔκτελέσῃ τὴν προσταγὴ τοῦ πατέρα του. Μόλις τὸν εἶδαν ἀπὸ μακριὰ τ’ ἀδέλφια του, τὸν γνώρισαν ἀπὸ τὸ κόκκινο φόρεμα κι ἔλεγχαν μεταξύ τους:

«Νά! κι αὐτὸς μὲ τὰ ὄνειρα!» Ερχεται νὰ ίδῃ τοὺς δούλους του! Εἶναι εὔκαιρια νὰ τὸν σκοτώσωμε. Στὸν πατέρα

Τὰ δικά σας δεμάτια ἔγερναν . . .

μας θὰ εἰποῦμε πώς κάποιο θηρίο τὸν ξέσχισε στὸ δρόμο».

«Εἶναι πολὺ κακὸ αὐτὸ ποὺ σχεδιάζετε», τοὺς λέει ὁ Ρουβήμ, ποὺ ἥταν μεγαλύτερος: «θὰ μᾶς τιμωρήσῃ ὁ Θεός».

Βλέποντας ὅμως πώς οἱ ἄλλοι ἦσαν ἀποφασισμένοι νὰ σκοτώσουν τὸν Ἰωσήφ, ἀφοῦ σκέφτηκε βρῆκε τὴ λύση:

«Νομίζω», λέει, «πώς ἀντὶ νὰ βάψωμε τὰ χέρια μας μὲ ἀδελφικὸ αἷμα, καλύτερα εἶναι νὰ τὸν ρίξωμε σ’ ἓνα λάκκο

κι ἐκεῖ θὰ πεθάνη ἀπὸ τὸ κρύο καὶ τὴν πείνα». Αὐτὰ βέβαια
τὰ εἶπε γιατὶ εἶχε σκοπὸ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ τὴν νύχτα. 'Η
γνώμη αὐτὴ ἄρεσε σ' ὅλους. "Ετσι μόλις ἔφτασε ὁ Ἰωσήφ,
τὸν ἔρριξαν σ' ἓνα μεγάλο λάκκο κι ὕστερα κάθησαν νὰ φᾶνε.

'Εκείνη τὴν ὥρα φάνηκαν ἀπὸ μακριὰ ἔμποροι Ἰσμαη-
λίτες μὲ καμῆλες φορτωμένες ἔμπορεύματα καὶ πήγαιναν
στὴν Αἴγυπτο. 'Ο Ἰούδας, τότε τοὺς λέει:

«Τὶ θά κερδίσωμε ἀν ἀφήσωμε τὸν ἀδελφό μας νὰ πεθά-
νη σ' ἐκεῖνο τὸ λάκκο ποὺ τὸν ρίξαμε! Δὲν τὸν πουλᾶμε
καλύτερα στοὺς ἔμπόρους νὰ πάρωμε χρήματα, παρὰ νὰ
πεθάνη ἐκεῖ μέσα; 'Αδελφός μας εἶναι! Δὲν τὸν λυπᾶστε;»

"Ολοι βρῆκαν λογικὴ τὴν πρόταση τοῦ Ἰούδα. "Εβγαλαν
λοιπὸν τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τὸ λάκκο, τὸν πούλησαν στοὺς ἔμπό-
ρους κι ἐκεῖνοι τὸν πῆραν μαζύ τους στὴν Αἴγυπτο.

Κατόπιν τ' ἀδέλφια του ἔσχισαν τὸ κόκκινο φόρεμα
τοῦ Ἰωσήφ, τὸ ἔβαψαν μὲ αἷμα κατσικιοῦ καὶ τὸ πῆγαν στὸν
πατέρα τους.

«Καλὲ πατέρα», τοῦ λένε, «αὐτὸ τὸ σχισμένο φόρεμα τὸ
βρήκαμε στὸ δάσος. Μήπως εἶναι τοῦ ἀδελφοῦ μας»;

'Αλίμονό μου! λέει ὁ Ἰακὼβ. Τὸ φόρεμα αὐτὸ εἶναι
τοῦ ἀγαπημένου μου παιδιοῦ, ποὺ τὸ ἔστειλα νὰ σᾶς φέρη
φαγητό. Κάποιο θηρίο τὸ ξέσχισε. Κι ἔκλαιγε ἀπαρηγόρη-
τος.

11. Ὁ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο

'Αφήνομε τὸν Ἰακὼβ στὴ δυστυχία του, γιὰ νὰ παρα-
κολουθήσουμε τὸν Ἰωσήφ στὸ πικρὸ ταξίδι τῆς ἔξορίας.

Οι ἔμποροι, ἀμα ἔφτασαν στὴν πρωτεύουσα τῆς Αἴ-
γύπτου, τὸν πούλησαν στὸν Πετεφρῆ ποὺ ἦταν ἄρχοντας
τοῦ Φαραὼ κι ἔμενε στὸ παλάτι. Στὸ σπίτι ἐκεῖνο ὁ Ἰωσήφ
ἔδειξε καλὴ διαγωγὴ κι ἔτσι ὁ Πετεφρῆς τὸν ἔκαμε οἰκο-
νόμο τοῦ σπιτιοῦ του.

‘Η γυναίκα ὅμως τοῦ Πετεφρῆ ἦταν κακιὰ καὶ μιὰ
ἡμέρα τὸν συκοφάντησε στὸν ἄντρα τῆς. Ἐκεῖνος χωρὶς νὰ
ὑποψιχθῇ, τὴν πίστεψε κι ἔκλεισε τὸν Ἰωσήφ στὴ φυλακή.

‘Ο Ἰωσήφ ἦταν ἀπαρηγόρητος ποὺ τὸν φυλάκισαν
ἄδικα ἀλλὰ κι ὁ Θεὸς δὲν τὸν ἀφήνει ἀβοήθητο. “Ἐτσι ὁ
διευθυντὴς τῆς φυλακῆς τὸν ἐκτίμησε πολὺ καὶ τὸν διόρι-
σε ἐπιστάτη τῶν ἀλλων φυλακισμένων. Πράγματι, ὁ Ἰωσήφ
ἔκανε κι ἐδῶ καλὰ τὴ δουλειά του κι ὅλοι ἔμεναν εὐχαρι-
στημένοι. Ωστόσο δὲ μποροῦσε νὰ ξεχάσῃ πώς ἄδικα φυ-
λακίσθηκε. Εἶχε μεγάλη πέποιθηση πώς ὁ καλὸς Θεὸς καὶ
τούτη τὴ φορὰ θὰ τὸν βοηθοῦσε.

12. Ὁ Ἰωσήφ στὴ φυλακὴ

Κάποιο πρωτὶ ὁ Ἰωσήφ πλησίασε δυὸς κατάδικους
ποὺ ἤσαν σκεφτικοί. Ἦταν ὁ ἀρχιμάγειρας κι ὁ ἀρχικεραστὴς
τοῦ Φαραὼ. Ὁ Ἰωσήφ τοὺς ρωτάει γιατὶ εἶναι στενοχω-
ρημένοι καὶ μαθαίνει πώς εἰδαν ἀπὸ ἔνα ὄνειρο ὁ καθένας
καὶ δὲν ἥξεραν τὶ σήμανε. Τοὺς παρακαλεῖ λοιπὸν νὰ
διηγηθῇ ὁ καθένας τ’ ὄνειρό του κι αὐτὸς μὲ τὴ βοήθεια
τοῦ Θεοῦ θὰ τὸ ἔξηγοῦσε.

«Εἶδα ἔνα κλῆμα», ἀρχισε νὰ λέγῃ πρῶτος ὁ ἀρχικερα-
στὴς, «μὲ τρία κλαδιὰ ἀπ’ ὅπου κρέμονταν τρία σταφύλια
γινομένα, Ἐκοψα ἔνα ἀπ’ αὐτά, τόστιψα σ’ ἔνα ποτήρι, τὸ
πρόσφερα στὸ Φαραὼ καὶ τόπιε».

«Τ’ ὄνειρό σου εἶναι πολὺ καλό», ἀπαντάει ὁ Ἰωσήφ.
«Τὰ τρία κλαδιὰ σημαίνουν τρεῖς ἡμέρες. Σὲ τρεῖς ἡμέρες
θὰ βγῆς ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ θὰ ξαναπάρης τὴ θέση ποὺ
εἶχες πρὶν στὸ παλάτι. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ θὰ πᾶς, μίλησε στὸ
Φαραὼ καὶ γιὰ μένα ποὺ βρίσκομαι ἄδικα στὴ φυλακή».

Τοις οὐρανοῖς διηγήθηκε καὶ ὁ ἀρχιμάγειρας τὸ δικό του:

—Ἐγὼ εἶδα, λέει, πῶς εἶχα στὸ κεφάλι μου τρία πανέρια γλυκίσματα. Κατέβαιναν τὰ πουλιὰ ἀπ' τὸν οὐρανὸν καὶ τάτρωγαν.

—Τὸ δικὸ σου ὄνειρο εἶναι πολὺ κακό, ἀπαντάει ὁ Ἰωσήφ. «Τὰ τρία πανέρια σημαίνουν τρεῖς ἡμέρες. Σὲ τρεῖς λοιπὸν ἡμέρες ὁ Φαραὼ θὰ διατάξῃ νὰ σὲ κρεμάσουν καὶ τὰ πουλιὰ θὰ κατεβαίνουν καὶ θὰ τρῶνται τὰς σάρκες σου.

Καὶ πράγματι. "Οπως εἶπε ὁ Ἰωσήφ ἔτσι κι ἔγινε. Μετὰ τρεῖς ἡμέρες ὁ ἀρχιμάγειρας κρεμάστηκε κι ὁ ἀρχικεραστής ξαναπῆγε στὸ παλάτι." Ομως ξέχασε τὸν Ἰωσήφ.

13. Ὁ Ἰωσήφ ἀποφυλακίζεται

Δυὸς χρόνια ἀπὸ τότε, ὁ Φαραὼ εἶδε δυὸς περίεργα ὄνειρα κι ἀνησύχησε. Κάλεσε λοιπὸν ὅλους τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς Ἱερεῖς τῆς χώρας του, μὰ κανένας δὲ μποροῦσε νὰ τὰ ἔξηγήσῃ.

«Ο ἀρχικεραστής τοτε θυμήθηκε τὸν Ἰωσήφ. Παρουσιάζεται λοιπὸν στὸ Φαραὼ καὶ τοῦ λέει ὅτι πρὶν ἀπὸ δυὸς χρόνια κάποιος στὴ φυλακὴ ἔξήγησε τὸ δικό του ὄνειρο καὶ τοῦ ἀρχιμάγειρα καὶ βγῆκαν σωστά.

«Βγάλτε τὸν γρήγορα ἀπὸ τὴ φυλακῆ», διάταξε ὁ Φαραὼ, «ιντύστε τὸν μὲ καλὰ ροῦχα καὶ φέρτε τὸν κοντά μου».

«Τοις ἀπὸ λίγη ὥρα ὁ Ἰωσήφ εἶχε ὁδηγηθῆ στὸ Φαραὼ.

«Εἶδα παιδί μου», ἀρχισε νὰ λέει ὁ Φαραὼ, «πῶς βρισκόμουν στὴν ὅχθη τοῦ Νείλου. Ἐκεῖ ποὺ στεκόμουνα, βγῆκαν ἀπὸ τὸ Νεῖλο ἐφτὰ ὅμορφες ἀγελάδες, καλοθρεμμένες. Ἔπειτα ἀπὸ λίγο εἶδα νὰ βγαίνουν ἄλλες ἐφτὰ ἀγελάδες, πολὺ ἀδύνατες, κι ἔφαγαν τὶς πρῶτες. "Οταν ξα-

κοιμήθηκα εῖδα δεύτερο ὄνειρο, ὅμοιο σχεδὸν μὲ τὸ πρῶτο.
Ἄπο μιὰ ρίζα σιταριοῦ φύτρωσαν ἐφτά στάχυα μεστωμένα
καὶ καρπερά. Σὲ λίγο φύτρωσαν ἄλλα ἐφτά ἀδύνατα κι ἄ-
καρπα στάχυα, κι ἔπνιξαν τὰ πρῶτα».

Θὰ προσπαθήσω, βασιλιά μου μὲ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ . . .

«Θὰ προσπαθήσω βασιλιά μου μὲ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ
νὰ ἔξηγήσω τὰ ὄνειρά σου», λέει ταπεινὰ ὁ Ἰωσήφ. «Μὰ,
βλέπω πώς καὶ τὰ δύο σημαίνουν τὸ ἴδιο πράγμα. Οἱ ἐφτά
παχιές ἀγελάδες καὶ τὰ ἐφτά μεστωμένα στάχυα, σημαίνουν

πώς ἐπὶ ἔφτα χρόνια στὴν Αἴγυπτο θὰ ὑπάρχη μεγάλη εὐφορία κι ὅλο. Θὰ εὐημεροῦν. Οἱ ἔφτα ἀδύνατες ἀγελάδες καὶ τὰ ἔφτα ἀδύνατα στάχυα, σημαίνουν ὅτι ὕστερα θὰ ἐπάκολουθήσουν ἔφτα χρόνια φτώχειας κι ὁ λαὸς σου θὰ ὑποφέρῃ ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴν δυστυχία! Γι' αὐτὸ σὲ συμβουλεύων ἀναθέσης σὲ τίμιους ἀνθρώπους νὰ συγκεντρώσουν τὸ σιτάρι ποὺ θὰ πεισέψῃ στὰ χρόνια τῆς εὐφορίας, μέσα σὲ ἀποθῆκες. "Ετσι θὰ ἔχη ὁ λαός σου νὰ τρώῃ στὸν καιρὸ τῆς δυστυχίας.

> 'Η ἔξήγηση αὐτὴ ἄρεσε στὸ Φαραὼ καὶ λέει: Δὲν ὑπάρχει ἀνθρωπὸς πιὸ κατάλληλος ἀπὸ σένα γιὰ τὴ δουλειὰ αὐτή. 'Απ' αὐτὴ τὴ στιγμὴ σὲ κάνω ἄρχοντα τοῦ λαοῦ μου καὶ θὰ μένης στὸ παλάτι. Καὶ λέγοντας αὐτά, ἔβγαλε τὸ ὀλόχρυσο δακτυλίδι καὶ τὸ φόρεσε στὸ χέρι τοῦ 'Ιωσήφ.

"Υστερα, κατὰ διαταγὴ τοῦ Φαραὼ, ἔντυσαν τὸν 'Ιωσήφ μὲ βασιλικὰ ἐνδύματα, τὸν ἀνέβασαν στὸ δεύτερο ἀμάξι τοῦ παλατιοῦ καὶ τὸν γύριζαν στὴ πόλη. Μπροστὰ ἀπὸ τὸ ἀμάξι πήγαινε ἔνας κήρυκας κι ἔλεγε στὸ λαό: «Γονατίστε καὶ προσκυνῆστε τὸ δεύτερο ἄρχοντα τῆς χώρας μας». 'Ο 'Ιωσήφ, παντοδύναμος πιὰ, διέταξε νὰ χτιστοῦν μεγάλες ἀποθῆκες σ' ὅλες τὶς πόλεις τῆς Αἴγυπτου. Κατόπιν ἔργαστηκε ἐντατικὰ καὶ συγκεντρώθηκε ὅλο τὸ σιτάρι ποὺ περίσσευε στὰ χρόνια τῆς εὐφορίας. Ἡταν τότε 30 χρονῶν.

14. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ 'Ιωσήφ στὴν Αἴγυπτο

Εἶχαν περάσει τὰ ἔφτα χρόνια τῆς εὐφορίας κι ἥρθαν τὰ χρόνια τῆς δυστυχίας, ὅπως εἶπῃ ὁ 'Ιωσήφ. Τὰ χωράφια πιὰ δὲν ἔκαναν σιτάρι κι οἱ ἀνθρώποι πεινούσαν. 'Ο 'Ιωσήφ ἄνοιξε τότε τὶς ἀποθῆκες καὶ πουλοῦσε τὸ σιτάρι στοὺς Αἰγυπτίους καὶ στοὺς ξένους, ποὺ κάθε τόσο

έφταναν ἀπὸ μακρινὲς χῶρες. Τὰ βασιλικὰ ταμεῖα γέμισαν χρήματα.

· Ή πείνα εἶχε φτάσει καὶ στὴ Χαναάν ποὺ ζοῦσε ὁ πατέρας τοῦ Ἰωσήφ. "Αμα ἔμαθε πώς ὑπάρχει σιτάρι στὴν Αἴγυπτο, ἔστειλε ἐκεῖ τὰ δέκα μεγαλύτερα παιδιά του μὲ χρήματα ν' ἀγοράσουν σιτάρι. Μαζί του κράτησε μόνο τὸ μικρὸ στερνοπαίδι, τὸ Βενιαμίν,

Τὰ δέκα ἀδέλφια, ἔπειτα ἀπὸ κουραστικὸ ταξίδι, ἔφτασαν στὴν πρωτεύουσα τῆς Αἰγύπτου καὶ ζήτησαν νὰ παρουσιασθοῦν στὸ δεύτερο ἄρχοντα τῆς χώρας. "Οταν τοὺς παρουσίασαν σ' αὐτόν, ἔπεισαν κάτω στὸ πάτωμα καὶ τὸν προσκύνησάν.

· Ο Ἰωσήφ λαμπροστολισμένος ἐπάνω στὸ θρόνο, προσποιήθηκε πώς δὲν ξέρει τὴ γλώσσα τους καὶ τοὺς ρωτάει μὲ διερμηνέα:

«Ποιοὶ εἰσασθε σεῖς κι ἀπὸ ποὺ ἔρχεσθε»;

«Εἴμαστε ἀπὸ τὴ Χαναάν, ἄρχοντά μας καὶ ἥρθαμε νὰ ζητήσωμε τὴ χάρη νὰ πουλήσετε καὶ σ' ἐμᾶς σιτάρι, γιατὶ ἡ χώρα μας ὑποφέρει ἀπὸ τὴν πεῖνα».

· Ο Ἰωσήφ τοὺς γνώρισε. 'Αμέσως ἥρθαν στὸ νοῦ του τὰ δόσα τοῦ ἔκαναν καί, γιὰ νὰ τοὺς φέρη σ' ἀδιέξοδο, λέει μὲ αὐστηρότητα:

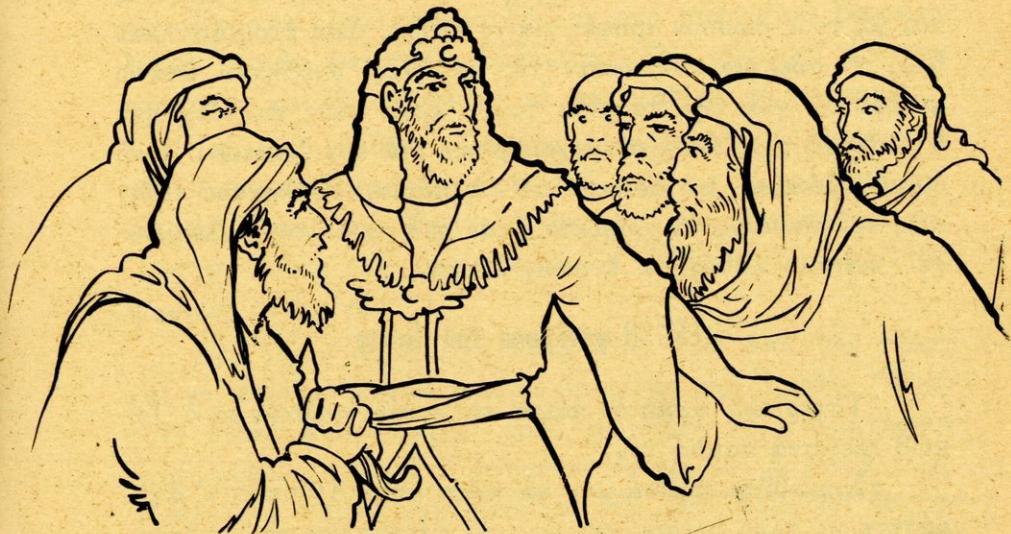
«Δὲν σᾶς πιστεύω. Μοῦ λέτε ψέματα! "Έχω πληροφορίες πώς ἥρθατε δῶ νὰ κατασκοπέψετε τὴ χώρα μου! »

«Κάνετε λάθος, ἄρχοντά μας, ἀπαντοῦν τ' ἀδέλφια. Εἴμαστε καλοὶ ἀνθρωποι. Μάλιστα ὁ πατέρας μας ὁ Ἰακώβ, εἶναι πατριάρχης τῶν Ἐβραίων. Εἴμαστε δώδεκα ἀδέλφια κι ὁ μικρότερος ἔμεινε κοντὰ στὸν πατέρα μας, νὰ τοῦ κρατῇ συντροφιά. Τὸν ἄλλον τὸν χάσαμε, δὲν ὑπάρχει πιά...».

«Γιὰ νὰ σᾶς πιστέψω», λέει μὲ τὴν ἵδια αὐστηρότητα ὁ Ἰωσήφ, θὰ πάη ἔνας νὰ φέρη τὸ μικρότερο ἀδελφό σας.

"Ωσπου νὰ γυρίση αὐτός, θὰ πᾶτε οἱ ἄλλοι στὴ φυλακή.
Καὶ τοὺς ἔχλεισε ὅλους στὴ φυλακή.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρες πῆγε ὁ Ἰδιος στὴ φυλακή καὶ τοὺς λέει:
Ἐπειδὴ σᾶς λυπᾶμαι, θὰ βγῆτε ἀπὸ τὴ φυλακή καὶ θὰ

Δέν σᾶς πιστεύω. Μοῦ λέτε ψέματα . . .

γυρίσετε μὲ σιτάρι στὴν πατρίδα σας. "Οταν ὅμως ξανάρθετε νὰ φέρετε καὶ τὸ μικρότερο ἀδελφό σας. Γιὰ νὰ εἴμαι ὅμως βέβαιος πώς δὲ θὰ μὲ γελάσετε, θὰ κρατήσω ἓναν. Καὶ κράτησε τὸ Συμεών.

Τότε τ' ἀδέλφια, χωρὶς νὰ φαντασθοῦν πώς ὁ ἄρχοντας εἶναι ὁ χαμένος ἀδελφός τους, ἔλεγαν:

«Καλὰ νὰ πάθωμε. Νά! ὁ Θεὸς μᾶς τιμωρεῖ ποὺ πουλήσαμε τὸν ἀδελφό μας!»

«Δὲν σᾶς τὰ ἔλεγα ἐγὼ κακοκέφαλοι νὰ μὴν πουλήσετε τὸν ἀδελφό μας;» λέει ὁ Ρουβῆμ. «Νά! τώρα πληρώνομε τὸ κακὸ ποὺ τοῦ κάμαμε!»

‘Ο ’Ιωσήφ σὰν ἄκουσε αὐτὰ συγκινήθηκε καί, γιὰ νὰ μὴν τὸν καταλάβουν, μπῆκε στὸ διπλανὸ δωμάτιο κι ἔκλαψε.

Κατόπιν διάταξε τοὺς ὑπηρέτες νὰ γεμίσουν τὰ σακκιὰ ὅλων σιτάρι, νὰ βάλουν τὰ χρήματα στὸ σακκὶ τοῦ καθενὸς καὶ νὰ τοὺς δώσουν τροφές γιὰ τὸ δρόμο. Σὰν ἐτοιμάστηκαν ὅλα, τ’ ἀδέλφια φόρτωσαν τὶς καμῆλες, ἀνέβηκαν ἐπάνω κι ἔφυγαν γιὰ τὴν πατρίδα τους. Ἐκεῖ τοὺς καλοδέχτηκε ὁ πατέρας τους ἀλλὰ στενοχωρήθηκε γιὰ τὸν Συμεών. Ἔνω ὅμως ἀδειαζαν τὰ σακκιὰ στ’ ἀμπάρια, ἔκπληκτοι εἶδαν πῶς τοῦ καθενὸς τὰ χρήματα ἦταν στὸ σακκὶ του. «Δὲ μπορεῖ, κάποιο λάθος θὰ ἔγινε», ἔλεγαν.

15. Ἡ φανέρωση τοῦ Ἰωσῆφ

“Τστερ’ ἀπ’ ἀρκετὸν καιρὸ τὸ σιτάρι σώθηκε κι ὁ ’Ιακώβ λέει στὰ παιδιά του:

«Σηκωθῆτε παιδιά μου νὰ πᾶτε στὴν Αἴγυπτο ν’ ἀγοράσετε κι ᾧλο σιτάρι καὶ νὰ μοῦ φέρετε καὶ τὸ Συμεών».

«Εἶναι ἀδύνατο, πατέρα, νὰ πᾶμε πίσω στὴν Αἴγυπτο ών δὲν μᾶς δώκης τὸ Βενιαμίν», τοῦ λένε ὅλοι μὲ μιὰ φωνή.

‘Ο ’Ιακώβ βλέποντας πῶς δὲ μπορεῖ νὰ γίνη διαφορετικά, δέχτηκε νὰ τοὺς δώκη τὸ Βενιαμίν. Σὰν ἐτοιμάστηκαν ὅλα, τὰ παιδιὰ ἀνέβηκαν στὶς καμῆλες, κι ἔφυγαν.

“Τστερ’ ἀπὸ λίγες μέρες ἔφτασαν πιὰ στὴν Αἴγυπτο καὶ παρουσιάστηκαν στὸ δεύτερο ἄρχοντα. ‘Ο ’Ιωσήφ ὅταν εἶδε τὸ μικρὸ Βενιαμίν, τοὺς εἶπε:

«Αύτὸς εἶναι ὁ ἀδελφός σας; Ο Θεὸς νὰ σὲ φυλάχῃ πατέρι μου».

Ο Ἰωσήφ δὲ μπόρεσε τότε νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὴ συγκίνησή του, πῆγε στὸ δωμάτιό του κι ἔκλαψε. Κατόπιν ἔβγαλε τὸ Συμεὼν ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ κάλεσε ὅλους στὸ σπίτι νὰ τοὺς κάνῃ τραπέζι.

Οταν πῆγαν, ὁ Ἰωσήφ ἔβαλε τὸν καθένα γύρο στὸ τραπέζι σύμφωνα μὲ τὴν ἡλικία του. Τελευταῖος ὁ Βενιαμίν. Πρόσταξε μάλιστα κι ἔβαλαν στὸ πιάτο τοῦ Βενιαμίν διπλῆ μερίδα φαγητοῦ. Βλέποντας ὅλα αὐτὰ τ' ἀδέλφια σάστησαν καὶ δὲ μποροῦσαν νὰ καταλάβουν τὶ γινόταν.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ ἐπιστάτης, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Ἰωσήφ, ἔβαλε στὸ σακκὶ τοῦ καθενὸς τὰ χρήματά του καὶ στὸ σακκὶ τοῦ Βενιαμίν ἔβαλε τ' ἀσημένιο ποτήρι τοῦ Ἰωσήφ. «Οταν ὅλα ἥσαν ἔτοιμα, τ' ἀδέλφια φόρτωσαν τὶς καμῆλες κι ἔφυγαν.

Δὲν εἶχαν δύμας βγῆ καλὰ-καλὰ ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη, καὶ νά, ἔτρεξαν κοντά τους οἱ ὑπηρέτες τοῦ Ἰωσήφ. «Οταν τοὺς εἴδαν ἀπὸ μακριά, τοὺς φώναξαν νὰ σταματήσουν γιατὶ κάποιος ἔκλεψε τ' ἀσημένιο ποτήρι τοῦ ἄρχοντά τους. Τ' ἀδέλφια διαμαρτυρήθηκαν γιὰ τὴν κατηγορία καὶ δέχτηκαν νὰ φαχτοῦν τὰ σακκιὰ ὅλων. «Σὲ ὅποιου τὸ σακκὶ βρεθῆ τὸ ποτήρι», εἶπαν στοὺς ὑπηρέτες, «αὐτὸν νὰ τὸν κρατήσετε γιὰ δοῦλο τοῦ ἀφέντη σας».

Αφοῦ οἱ καμῆλες κάθησαν κάτω, τ' ἀδέλφια ἔλυσαν τὰ σακκιὰ κι ἄρχισαν οἱ ὑπηρέτες νὰ φάχνουν. «Ετσι βρῆκαν τὸ ποτήρι στὸ σακκὶ τοῦ Βενιαμίν. Τ' ἀδέλφια, ποὺ δὲν περίμεναν αὐτό, ἀναγκάστηκαν νὰ γυρίσουν πίσω. Μόλις τοὺς εἶδε ὁ Ἰωσήφ, τοὺς μάλωσε αὐστηρὰ καὶ τοὺς εἶπε:

«Αὐτὸν πού ἔκλεψε τὸ ποτήρι, γιὰ τιμωρία του, θὰ τὸν

κρατήσω γιὰ δοῦλο. Ἐσεῖς οἱ ἄλλοι μπορεῖτε νὰ φύγετε.

"Ολα τ' ἀδέλφια μὲ δάκρυα στὰ μάτια παρακαλοῦσαν τότε τὸν Ἰωσῆφ νὰ μὴν ἐπιμείνη. Κι ὁ Ἰούδας τοῦ λέει:

— "Αρχοντά μου, λυπήσου τὸν γέροντα καὶ βασανισμένο πατέρα μας. Κράτησε ἐμένα γιὰ δοῦλο σου.

"Ε! τότε πιὰ δὲ μπόρεσε νὰ κρατηθῇ ὁ Ἰωσῆφ καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια φάνερώνεται.

— 'Εγὼ εἶμαι ὁ ἀδελφός σας Ἰωσῆφ ποὺ μὲ πουλήσατε, τοὺς λέει. Τὶ κάνει ὁ πατέρας μου;

Τὸ τὶ ἔγινε τότε εἶναι ἀδύνατο νὰ γραφτῇ. Τ' ἀδέλφια ἔπεσαν στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ἰωσῆφ κι ὅλοι ἔκλαιγαν ἀπὸ τὴν χαρά τους. Στὸ τέλος τὸν παρακάλεσαν νὰ τοὺς συχωρέσῃ ποὺ φάνηκαν τόσο ἄπονοι. καὶ τὸν πούλησαν.

·Ο Ἰωσῆφ συχώρεσε μὲ τὴν καρδιά τοὺς ἀδελφούς του καὶ τοὺς ἔδωσε πολλὰ δῶρα νὰ τὰ πᾶνε στὸν πατέρα του. Κατόπιν τοὺς εἶπε:

— Σὰν θὰ φθάσετε μὲ τὸ καλὸ στὴ Χαναάν, νὰ πάρετε τὸν πατέρα μου καὶ τὶς οἰκογένειές σας καὶ νὰ ἔλθετε ἔδω γιατὶ ἡ δυστυχία θὰ κρατήσῃ ἀκόμη πέντε χρόνια.

"Οταν τ' ἀδέλφια ἔφυγαν, ὁ Ἰωσῆφ παρουσιάστηκε στὸν Φαραὼ καὶ τοῦ διηγήθηκε τὴν ἱστορία του. Ἐκεῖνος χάρηκε πολὺ κι ἔδωκε τὴν ἀδειανὰ ἐγκατασταθοῦν τ' ἀδέλφια, μὲ τὸν Ἰωσῆφ καὶ τὸν πατέρα τους, στὴν Αἴγυπτο.

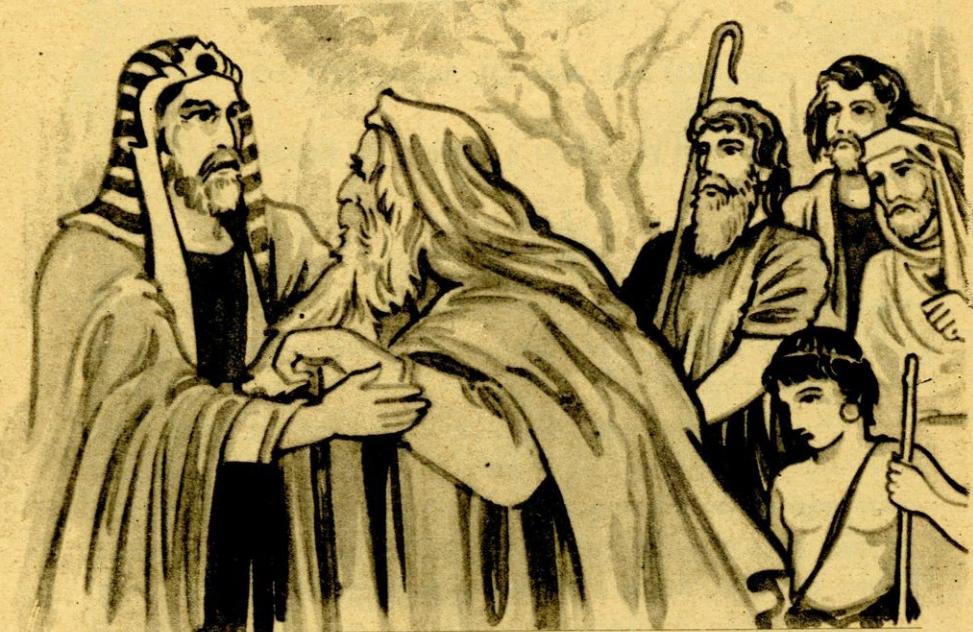
16. Ὁ Ἰακὼβ στὴν Αἴγυπτο

Μὲ μεγάλη χαρὰ τ' ἀδέλφια ἔφτασαν στὴ Χαναάν καὶ διηγήθηκαν στὸν πατέρα τους πώς ὁ Ἰωσῆφ ζῇ κι εἶναι δεύτερος ἀρχοντας τῆς Αἴγυπτου. Ο Ἰακὼβ, ἀπὸ τὰ δῶρα ποὺ τοῦ πήγαν, πίστεψε καὶ λαχταροῦσε πότε νὰ φύγη γιὰ τὴν Αἴγυπτο νὰ βρῆ τὸ χαμένο παιδί του.

Αφοῦ ἔγιναν οἱ προετοιμασίες; πῆρε τὰ παιδιά του,
τις οἰκογένειές τους, τὰ πρόβατα κι ὅ,τι ἄλλο εἶχαν κι ἔ-
φυγαν γιὰ τὴν Αἴγυπτο.

"Επειτα ἀπὸ ἀρκετὲς ἡμέρες ἔφτασαν στὰ σύνορα τῆς
Αἴγυπτου κι ἐκεῖ τοὺς περίμεναν ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἰωσήφ,
νὰ τοὺς ὁδηγήσουν στὴν πόλη ποὺ ἔμενε αὐτός.

"Οταν ὁ Ἰωσήφ ἔμαθε πώς πλησιάζουν στὴν πόλη,

Πατέρας καὶ παιδὶ ἔπεσαν ὁ ἔνας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου.

βγῆκε ἔξω μὲ τὸ βασιλικὸ ἄμάξι καὶ προϋπάντησε τὸν πατέ-
ρα μ' ὅλη τὴν οἰκογένειά του. Πατέρας καὶ παιδὶ ἔπεσαν τό-
τε ὁ ἔνας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου κι ἔκλαιαν ἀπὸ τὴν χα-
ρὰ τους

Κατόπιν οἱ ξένοι μὲ τὸν Ἰωσήφ ἐγκαταστάθηκαν στὴν
εὔφορη χώρα Ραμεσσῆ, ποὺ τοὺς εἶχε παραχωρήσει ὁ Φαραώ.

ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Ο ΜΩΨΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΔΟΧΟΙ ΤΟΥ

1. Ἡ γέννηση κι ἡ σωτηρία τοῦ Μωϋσῆ

Πέρασαν πάρα πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε που εἶχε πεθάνει ὁ Ἰωσήφ μὲ τ' ἀδέλφια του. Οἱ ἀπόγονοὶ τους Ἰσραηλίτες, ἐκεῖ στὴ Ραμεσσῆ, ὅλο καὶ πλήθαιναν. Τέλος ὑστερ' ἀπὸ 400 χρόνια εἶχαν γίνει τόσοι πολλοί, ὥστε ἀπλώθηκαν σ' ὅλη σχεδὸν τὴν χώρα.

Οἱ Αἰγύπτιοι, που εἶχαν πιὰ ξεχάσει τὶς εὐεργεσίες του Ἰωσήφ, ἀρχισαν ν' ἀνησυχοῦν μήπως οἱ Ἰσραηλίτες τους πάρουν τὴν χώρα καὶ γίνουν δοῦλοι τους. "Ἐτσι ἀρχισε μεγάλο μίσος τοῦ Αἰγυπτιακοῦ λαοῦ κατὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν. "Ἐνας μάλιστα Φαραὼ ἔβγαλε μιὰ διαταγὴ πολὺ σκληρή: Διάτασσε τοὺς Αἰγύπτιους νὰ βάνουν τοὺς Ἰσραηλίτες σὲ βαριές ἀγγαρεῖες, γιὰ νὰ τοὺς ἔξαντλοῦν καὶ νὰ πεθαίνουν.

Παρ' ὅλη ὅμως τὴν τυραννία, οἱ Ἰσραηλίτες ἐπειδὴ εἶχαν τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ ὅχι μόνο ἄντεχαν ἀλλὰ καὶ γίνονταν περισσότεροι. Τότε ὁ Φαραὼ ἔδωσε διαταγὴ νὰ πετιοῦνται στὸ Νεῦλο ποταμὸ ὅλα τ' ἀγόρια που θὰ γεννοῦσαν οἱ Ἰσραηλίτισσες. "Ἐτσι σ' ὅποιο σπίτι Ἰσραηλίτου γεννιόταν ἀγόρι, ἀκούονταν ἀλάματα καὶ θρῆνοι!"

Θαυμάστε πως ταῦτα πράγματα έγιναν στην αρχαία Ελλάδα!

Μιὰ Ἰσραηλίτισσα, ἡ Ἰεχωβίδ, γέννησε ἔνα ὄμορφο ἀγοράκι καὶ τὸ ἔχρυβε στὸ σπίτι τῆς τρεῖς ἡμέρες. Ἐπειδὴ ὅμως μποροῦσε ν' ἀποκαλυφθῇ, ἀλειψε ἔνα κοφίνι ἀπ' ἔξω μὲ πίσσα νὰ μὴν μπαίνῃ νερό, ἔβαλε σ' αὐτὸ τὸ ἀγοράκι τῆς καὶ μὲ τὴν κόρη τῆς, τὴ Μαδιάμ, τὸ πῆγαν κοντά στὸ Νεῖλο. Ἐκεῖ τοποθέτησαν τὸ κοφίνι μὲ τὸ παιδί, ἔτσι ὥστε

Τόβγαλε ἀπὸ τὸ κοφίνι καὶ τὸ πῆρε στὴν ἀγκαλιά της. . .

νὰ μὴν τὸ παίρνη τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ κι ἡ Μαδιάμ χρύφθηκε πιὸ πέρα νὰ παρακολουθῇ. "Ἴστερ' ἀπ' αὐτά, ἡ μητέρα γύρισε στὸ σπίτι της.

Δέν πέρασε πολλή ὥρα καὶ νά, φάνηκε τὸ βασιλικὸ ἀμάξι νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὴν πόλη. Μέσα σ' αὐτὸ ἦταν ἡ βασιλοπούλα μὲ τὶς δοῦλες τῆς καὶ πήγαιναν στὸ ποτάμι νὰ πλυθοῦν. "Οταν πιὰ εἶχαν φτάσει στὸ ποτάμι, πιὸ πέρα ἀκούστηκαν κλάματα μικροῦ παιδιοῦ. Περίεργες, πλησιάζουν πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ βρίσκουν ἔνα ὄμορφο ἀγοράκι. Κατάλαβαν πῶς κάποια Ἰσραηλίτισσα θὰ τὸ ἀφῆσε ἐκεῖ, γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸ σκοτώσῃ. Ἀμέσως ἡ ὑπηρέτρια τοῦβγαλε ἀπ' τὸ καφίνι καὶ τὸ πῆρε στὴν ἀγκαλιά τῆς.

"Η βασιλοπούλα τὸ λυπήθηκε κι ἔδωσε ἐντολὴ νὰ τὸ πάρουν στὸ παλάτι. Ἐκεῖ ποὺ ἔφευγαν, πάρουσιάστηκε ἡ ἀδελφὴ τοῦ παιδιοῦ καὶ λέει στὴ βασιλοπούλα:

—Μήπως θέλετε νὰ σᾶς φέρω γιὰ παραμάνα μιὰ Ἰσραηλίτισσα, νὰ θηλάζῃ τὸ μαρό; Ξέρω μιὰ ποὺ εἶναι πολὺ καλή.

—Μπράβο! κορίτσι μου, τῆς λέει ἡ βασιλοπούλα, σ' εὐχαριστοῦμε. Πήγαινε, νὰ τὴν φέρης γρήγορα.

"Η Μαδιάμ τρέχει τότε μὲ χαρὰ στὴ μητέρα τῆς καὶ τῆς τὰ λέει. "Γιτερα πῆγαν κι οἱ δύο στὸ παλάτι καὶ πάρουσιάστηκαν στὴ βασιλοπούλα. Ἐκείνη ὅρισε τὶ μισθὸ θὰ δίνη γιὰ τὸ θήλασμα κι ἡ πραγματικὴ μητέρα πῆρε τὸ μωρὸ στὸ σπίτι τῆς.

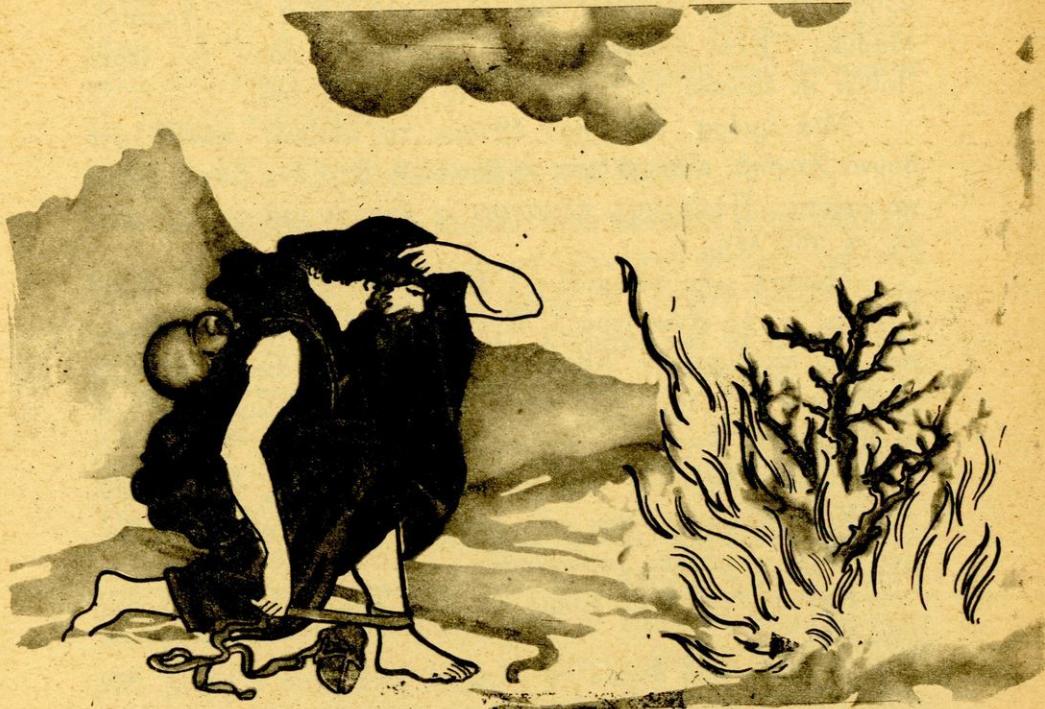
Τρία χρόνια ἀπὸ τότε, τὸ παιδί εἶχε μεγαλώσει ἀρκετὰ κι ἡ μητέρα ἔπαψε νὰ τὸ θηλάζῃ. Τότε τὸ πῆρε ἡ βασιλοπούλα στὸ παλάτι καὶ τ' ὄνόμασαν **Μωυσῆ**, δηλαδὴ σωμένο ἀπὸ τὸ νερό.

"Η βασιλοπούλα, ποὺ ἀγαποῦσε τὸ παιδί σὰν δικό της, σὰν μεγάλωσε ἀκόμη, τὸ παράδωκε στοὺς πιὸ καλοὺς δασκάλους καὶ τὸ ἔμαθαν γράμματα καὶ καλοὺς τρόπους.

2. Ο θεὸς φανερώνεται στὸ Μωυσῆ

Ο Μωυσῆς ἔμεινε στὸ παλάτι τοῦ Φαραὼ 40 περίπου

χρόνια. Πάρα τὰ πλούτη καὶ τὴ δόξα ποὺ εἶχε, μόλις ἔμαθε τὴν καταγωγὴ του, συμπαθοῦσε πολὺ τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ τοὺς προστάτευε. Κάποτε εἶδε ἐναν Αἰγύπτιο νὰ δέρνη ἄσχημα ἐναν Ἰσραηλίτη, Ἡ πονεμένη ψυχή του δὲν ἀ-

Μωϋσῆ, μὴν πλησιάζης . . .

τεξε. Κι ἀφοῦ βεβαιώθηκε πὼς κανεὶς ὅλος δὲν ἤταν ἐκεῖ κοντά, σκότωσε τὸν Αἰγύπτιο καὶ τὸν ἔθαψε γρήγορα- γρήγορα στὴν ἄμμο.

"Ἐπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες εἶδε δύο Ἰσραηλίτες νὰ μαλώνουν καὶ προσπάθησε νὰ τοὺς συμβιβάσῃ. Τότε ἐκεῖ- νος ποὺ εἶχε ἄδικο τοῦ λέει.

Ποιὸς σ' ἔβαλε δικαστὴ νὰ μᾶς κρίνης; Μήπως θέλεις νὰ σκοτώσῃς κι ἐμένα ὅπως σκότωσες τὸν Αἴγυπτο;

Ἄπὸ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Μωϋσῆς κατάλαβε πῶς εἶχε γίνει γνωστὸ τὸ ἔγκλημα ποὺ εἶχε κάμει. Γιὰ νὰ μὴν τὸ μάθη λοιπὸν ὁ Φαραὼ καὶ τὸν τιμωρήσῃ, μιὰ νύχτα ἔφυγε κρυφὰ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ πῆγε στὴ χώρα τῆς Ἀραβίας, Μαδιάμ. Ἐκεῖ νυμφεύθηκε τὴ Σεπφώρα, κόρη τοῦ Ἱερέα Ἰοθόρο κι ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πεθεροῦ του.

Μιὰ ἡμέρα, ἐκεῖ ποὺ ἔβοσκε τὸ κοπάδι κοντὰ στὸ βουνὸ Χωρήβ, εἶδε φλόγες νὰ βγαίνουν ἀπὸ ἕνα βάτο, χωρὶς νὰ καίεται. Περίεργος, πλησίασε κι ἀκουσεις μιὰ φοβερὴ φωνὴ νὰ τοῦ λέη:

—Μωϋσῆ μὴν πλησιάζῃς! Βγάλε τὰ πέδιλά σου γιατὶ ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι Ἱερός! Ἐγώ, εἶμαι ὁ Θεὸς τῶν προγόνων σου πατριαρχῶν Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ καὶ εἶδα τὰ βάσανα τοῦ λαοῦ μου στὴν Αἴγυπτο. Πήγαινε ἐκεῖ καὶ νὰ εἰπῆς στὸ Φαραὼ ν' ἀφήσῃ ἐλεύθερους τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ νὰ τοὺς ὁδηγήσῃς στὴ γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, τὴ Χαναán.

· Κι ὁ Μωϋσῆς, ποὺ στὸ ἀκουσμα τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου εἶχε γονατίσει, ἀπάντησε:

—Καὶ μπορῶ ἐγώ, Κύριε, νὰ εἰπῶ στὸ Φαραὼ αὐτὰ ποὺ μοῦ λέτε;

—Ἐγώ θὰ σου δώκω τὴ δύναμη, ἀπάντησε ἡ φωνή. Μὴ φοβᾶσαι καὶ θὰ εἶμαι μαζὶ σου.

‘Ο Μωϋσῆς ξαναλέει μὲ κάποιο δισταγμό:

—Κύριε εἶμαι βραδύγλωσσος καὶ δὲν μπορῶ νὰ μιλάω καλὰ στὸ Φαραὼ. “Ἄς πάη κάποιος ἄλλος.

—Πάρε τὸν ἀδελφό σου τὸν Ἀαρὼν ποὺ εἶναι εὔγλωττος, λέει ὁ Θεός, καὶ νὰ πάτε μαζὶ στὸ Φαραὼ.

Τὸ βράδυ ποὺ ὁ Μωϋσῆς γύρισε στὸ σπίτι διηγήθηκε ὅλα στὸν πέθερό του. ‘Ο εὐσεβὴς ἐκεῖνος Ἱερέας τὸν συμ-

βούλεψε ν' ἀκούση τῇ διαταγῇ τοῦ Θεοῦ. "Ετσι ὁ Μωϋ-
σῆς μὲ τὴν οἰκογένειά του, ἀποχαιρέτησαν τοὺς δίκους
τους κι ἔφυγαν γιὰ τὴν Αἴγυπτο. "Οταν πλησίαζαν νὰ φτά-
σουν στὰ σύνορα τῆς χώρας, ὁ Ἀαρὼν, εἰδοποιημένος κι
αὐτὸς ἀπ' τὸ Θεό, προχωροῦσε στὸ δρόμο πρὸς τὴν Μαδιάμ.
"Ετσι οἱ δυὸι ἀδελφοὶ συναντήθηκαν στὰ σύνορα τῆς Αἴγυ-
πτου. Ἐκεῖ ὁ Μωϋσῆς εἶπε στὸν ἀδελφό του τὴν παραγ-
γελία τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ παράδωκε ἐνα ραβδὶ ποὺ φανέρωνε
τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ.

3. Οι δέκα πληγὲς τοῦ Φαραὼ

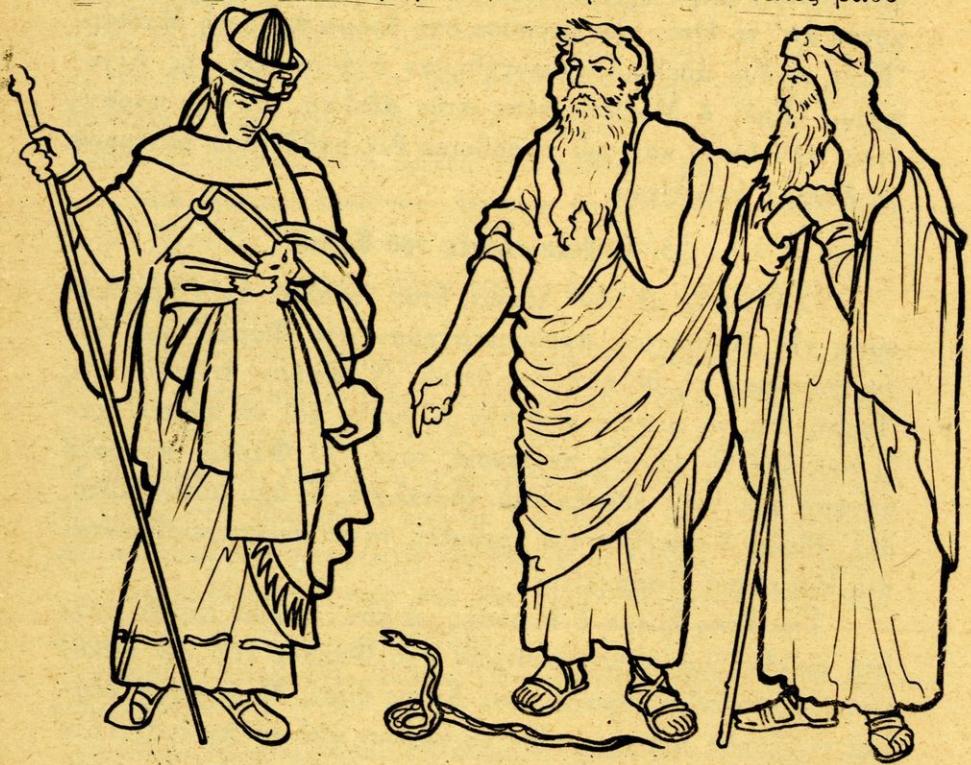
'Ο Μωϋσῆς μὲ τὸν Ἀαρὼν, ὅταν ἔφτασαν στὴν πρωτεύ-
ουσα τῆς Αἴγυπτου, παρουσιάστηκαν στὸ Φαραὼ καὶ τοῦ
ἀνακοίνωσαν τὴ θέληση τοῦ Θεοῦ. Ν' ἀφήσῃ δῆλαδὴ τοὺς
Ἰσραηλίτες νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ νὰ πάρουν μα-
ζί τους ὅλη τὴν κινητὴ περιουσία τους. 'Ο Φαραὼ πρόβαλε
ἄρνηση καὶ τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὸ παλάτι. Κι δχι μόνον αὐτό,
ἀλλ' ἔδωκε διαταγὴ στοὺς ἄρχοντες νὰ κακομεταχειρίζωνται
πιὸ πολὺ τοὺς Ἰσραηλίτες.

Τὴν ἀλλη ἡμέρα ὁ Μωϋσῆς μὲ τὸν Ἀαρὼν πῆγαν πάλι
στὸ παλάτι καὶ παραπονέθηκαν στὸ Φαραὼ γιὰ τὴν κακο-
μεταχείριση τῶν Ἰσραηλίτῶν. Αὐτὸς δὲ δεχόταν καμ-
μιὰ συζήτηση καὶ τοὺς εἶπε νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ παλάτι. Τότε
ὁ Ἀαρὼν, γιὰ νὰ δείξῃ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ ἔρριξε κάτω
τὸ ραβδὶ κι ἔγινε φίδι. Κατόπιν τὸ ξαναπῆρε κι ἔγινε πάλι
ραβδὶ. Μὰ ὁ Φαραὼ, τυφλωμένος ἀπὸ τὸ πάθος, δὲν ἔδωκε
σημασία στὸ θαῦμα.

"Γιτερ' ἀπ' αὐτὰ ὁ Θεὸς ἐργίστηκε κι ἔστειλε στὴν
Αἴγυπτο δέκα μεγάλα κακὰ ποὺ ὀνομάστηκαν «δέκα πλη-
γὲς τοῦ Φαραὼ». Οἱ ἐννιά πρῶτες πληγὲς ἥσαν:

Τὸ νερὸ τοῦ Νείλου ἔγινε κατακόκκινο σὰν αἷμα. 'Η

χώρα χέμισε ἀπὸ βατράχους, ἡσυνούπια, σκνίπες κι ἄλλα
ἔντομα. Τὰ ζῶα ψοφοῦσαν μὲ τὸ τίποτε κι οἱ ἄνθρωποι
ἀρρώσταιναν βαριά. Χαλάζι κατάστρεψε τὰ σπαρμένα χω-
ράφια κι οἱ ἀκρίδες ἔφαγαν ὅ,τι ἀπόμεινε. Στὸ τέλος βαθὺ

"Ἐρριξε κάτω τὸ ραβδί του κι ἔγινε φίδι.

σκοτάδι σκέπασε τὴ χώρα ἐπὶ τρία ὀλόκληρα ἡμερόνυχτα.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ὁ Φαραὼ δὲν ἐννοοῦσε νὰ ὑπακούσῃ
στὴ θέληση τοῦ Θεοῦ. "Ετσι ὁ Θεὸς ἀναγκάστηκε νὰ στείλη
καὶ τὴ δεκάτη πλῆγὴ ποὺ ἦταν πιὸ σκληρή. Σὲ μιὰ νύχτα
σφάγηκαν ὅλα τὰ πρωτότοκα ἀγόρια τῶν Αἰγυπτίων. 'Αλλ'
ἄς δοῦμε πῶς ἔγινε ἡ μεγάλη αὐτὴ συφορά:

Σύμφωνα μὲ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ, ὁ Μωϋσῆς εἰδοποίησε τὶς οἰκογένειες τῶν Ἰσραηλιτῶν πῶς στὶς 14 τοῦ ἑβραϊκοῦ μηνὸς Νισάν νὰ σφάξουν ἀπὸ ἔνα ἄρνι, νὰ τὸ ψήσουν καὶ νὰ τὸ φάνε μὲ ἄζυμο ψωμὶ καὶ χόρτα πικρά. Κατόπιν νὰ βάψουν τὸ ἐπάνω μέρος τῆς ἔξωπορτας μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἄρνιοῦ καὶ νὰ εἶναι ἔτοιμοι γιατὶ θὰ ἔφευγαν.

Οἱ Ἰσραηλίτες ἔκαμαν ὅπως τοὺς εἶπε ὁ Μωϋσῆς. Πράγματι κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἀγγελος Κυρίου ἔμπαινε σ' ὅσα σπίτια δὲν ἦταν ἡ ἔξωπορτα βαμμένη μὲ αἷμα κι ἐσφαῖξε ὅλα τὰ πρωτότοκα ἀγόρια τῶν Αἴγυπτίων. Μεγάλῃ λύπῃ ἀπλώθηκε τότε σ' ὅλη τὴν Αἴγυπτο καὶ δὲν ὑπῆρχε αἴγυπτιακὴ οἰκογένεια ποὺ νὰ μήν εἶχε νεκρό!

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ Φαραὼ ἐπέτρεψε στοὺς Ἰσραηλίτες νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ νὰ πάρουν μαζί τους ὅ,τι μποροῦν. Ἀπὸ τότε οἱ Ἰσραηλίτες, γιὰ νὰ θυμοῦνται πῶς γλύτωσαν ἀπὸ τὴ δουλεία τῆς Αἴγυπτου, καθιέρωσαν τὸ Πάσχα τῶν Ἐβραίων καὶ ἐορτάζεται κάθε χρόνο.

Κατὰ τὴ μεγάλη αὐτὴ ἐορτὴ, οἱ Ἰσραηλίτες σφάζουν τὸ πασχαλιάτικο ἄρνι κι ἀλείφουν μὲ τὸ αἷμα του τὴν ἔξωπορτα, ὅπως ἔγινε τὴ νύχτα τῆς Ἐξόδου ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Κατόπιν ψήνουν τὸ ἄρνι καὶ τὸ τρῶνε μὲ ἄζυμο ψωμὶ καὶ πικρὰ χόρτα.

4. Διάθαση τῆς Ἐρυθρᾶς θάλασσας

‘Ο Μωϋσῆς μὲ τὸν Ἀαρὼν συγκέντρωσαν τότε τοὺς Ἰσραηλίτες κι ὅλο αὐτὸ τὸ πλῆθος προχώρησε πρὸ τὰς ἀνατολικά, μὲ κατεύθυνση πρὸς τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα. Μπροστὰ πήγαιναν οἱ μάχιμοι καὶ πίσω ἀκολουθοῦσαν τὰ γυναικόπαιδα, οἱ γέροι κι ὅλα τὰ ζῶα τους. Στὸ δρόμο τοὺς βοηθοῦσε ὁ Θεός. “Ἐτσι τὴ μέρα ἦταν συννεφιὰ γιὰ νὰ μήν τοὺς καίῃ ὁ ἥλιος καὶ τὴ νύχτα μιὰ φωτεινὴ στήλη

ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τοὺς φώτιζε, γιὰ νὰ μὴν χάσουν τὸ δρόμο.
Λίγες ἡμέρες ἀφ' ὅτου ἔφυγαν οἱ Ἰσραηλίτες, ὁ Φαραὼ
ἔιδε πώς ἡ γῆ ἔμεινε ἔρημη ἀπὸ ἐργατικὰ χέρια καὶ μετά-
νοιωσε. "Εστειλε λοιπὸν στρατὸν νὰ τοὺς φθάσῃ καὶ νὰ τοὺς
ἀναγκάσῃ νὰ γυρίσουν πάλι στὴ χώρα του. "Οταν ὁ στρατὸς
πλησίασε τοὺς Ἰσραηλίτες, ἐκεῖνοι εἶχαν φθάσει στὴν Ἐ-
ρυθρὰ θάλασσα. Τότε ὁ Μωϋσῆς, κατὰ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ,
χτύπησε μὲ τὸ ραβδί του τὴ θάλασσα, ἀμέσως ἀνοιξε φαρ-
δὺς διάδρομος καὶ πέρασαν ὅλοι, ἀπέναντι, χωρὶς νὰ βραχοῦν.

'Ο στρατὸς τῶν Αἰγυπτίων, βλέποντας διάδρομο μέσα
στὴ θάλασσα, προχώρησε γρήγορα νὰ φτάσῃ τοὺς Ἰσραη-
λίτες. "Οταν πέρασε κι ὁ τελευταῖος Ἰσραηλίτης, ὁ Μωϋ-
σῆς ἔκανε πτησή τὸ ραβδί του, τὰ νερὰ ἐνώθηκαν πάλι κι
ὅλοι οἱ Αἰγύπτιοι ποὺ ἦσαν μέσα στὴ θάλασσα, πνίγηκαν.

Τὸ μεγάλο τοῦτο θαῦμα ἔκαμε τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ
πιστέψουν πώς ὁ Θεὸς τοὺς προστατεύει καὶ τὸν εὐχαρί-
στησαν γιὰ τὴ σωτηρία τους.

5. Πορεία στὴν ἔρημο

'Αφοῦ οἱ Ἰσραηλίτες ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα,
ὁ Μωϋσῆς τοὺς ὁδήγησε στὰ δυτικὰ τῆς χερσονήσου Σινᾶ
καὶ κατασκήνωσαν στὴν ἔρημο τῆς Πετραίας Ἀραβίας.
Στὸ μεταξύ σώθηκαν οἱ τροφές. "Αρχισαν λοιπὸν νὰ πα-
ραπονοῦνται κατὰ τοῦ Μωϋσῆ ποὺ τοὺς πῆρε ἀπὸ τὴν Αἴ-
γυπτο καὶ τοῦ ἔλεγαν νὰ τοὺς γυρίσῃ πάλι ἐκεῖ. 'Ο Μωϋσῆς
τοὺς ἔδινε θάρρος καὶ τοὺς ἔλεγε: «Αφοῦ—ὁ Θεὸς μᾶς βοη-
θησε νὰ περάσωμε τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα καὶ τώρα δὲ θὰ
πάψῃ νὰ μᾶς βοηθάῃ».

'Ο Θεὸς ἀρχισε νὰ ρίχνῃ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν μιὰ γλυκιὰ
τροφὴ σὰν λευκὸ σπόρο, τὸ μάννα καὶ τὸ εἶχαν ἀντὶ γιὰ

ψωμί. Ἀκόμη τοὺς ἔστελνε κοπάδια ἀπὸ ὄρτυκια. Ἐκεῖνα
ἔξαντλημένα ἀπὸ τὴν κούραση, ἐπεφταν κάτω, τὰ ἐπιαναν
οἱ Ἰσραηλίτες καὶ τὰ ἔτρωγαν. "Ετσι ἔξασφάλισαν καὶ τὸ
κρέας. Μὲ τὸ μάννα καὶ τὰ ὄρτυκια, οἱ Ἰσραηλίτες τρέφον-
ταν στὴν ἔρημο ἐπὶ 40 χρόνια.

"Ἐπιαναν τὰ ὄρτυκια . . .

Τέλος ἔφτασαν σὲ μιὰ περιοχὴ ποὺ δὲν ὑπῆρχε νερό,
κι ἄρχισαν νὰ γογγύζουν κατὰ τοῦ Μωϋσῆ. Ἐκεῖνος κατὰ
διαταγὴ τοῦ Θεοῦ χτύπησε τότε τὸ ραβδί του τρεῖς φορὲς
σ' ἕνα βράχο κι ἀμέσως πετάχτηκε ἄφθονο νερό. "Ανθρώποι
καὶ ζῶα κόρεσαν τότε τὴ δίψα τους. Ἀφοῦ λοιπὸν περιπλα-
νήθηκαν καὶ σ' ἄλλα μέρη τῆς ἔρημου, ἔφτασαν κοντά στὸ
ἄρος Σινᾶ κι ἐκεῖ κατασκήνωσαν.

6. Οι δέκα ἐντολές

Σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ὁ Μωυσῆς ἀνέβηκε στὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους Σινᾶ κι ἐκεῖ ἤκουσε τὸ Θεὸν νὰ τοῦ λέγει:

—Μωϋσῆ, εἰδες τὶ ἔχω κάμει ὡς τώρα γιὰ τὸ λαό σου!

Κατέβηκε ἀπὸ τὸ ὄρος μὲ τὶς δέκα ἐντολές.

Θὰ κατεβῆς κάτω καὶ θὰ εἰπῆς ὅτι θὰ γίνουν οἱ πιὸ εὔτυχισμένοι ἀνθρωποι τῆς γῆς, ἃν φυλάξουν τὶς ἐντολές ποὺ θὰ τοὺς δώσω.

‘Ο πιστὸς Μωϋσῆς κατέβηκε τότε ἀπὸ τὸ ὄρος, κάλεσε τοὺς Ἰσραηλίτες, τοὺς ρώτησε ἢν δέχωνται νὰ τηροῦν τὶς ἐντολές τοῦ Θεοῦ κι ἐκεῖνοι συμφώνησαν. ‘Η συμφωνία

αὐτὴ Θεοῦ καὶ Ἰσραηλίτῶν ἐκεῖ στὸ ὄρος Σινᾶ, λέγεται Διαθήκη. Κι ἐπειδὴ ἔγινε σὲ πολὺ παλιὰ χρόνια, ἔμεινε μὲ τ' ὄνομα: Παλαιὰ Διαθήκη.

"Γιτερός" ἀπ' αὐτὰ ὁ Μωϋσῆς εἶπε στοὺς Ἰσραηλίτες νὰ πλυθοῦν καλά, νὰ φορέσουν καθαρὰ ροῦχα καὶ νὰ νηστέψουν τρεῖς ἡμέρες. Τὴν τρίτη ἡμέρα τοὺς ὀδήγησε στοὺς πρόποδες τοῦ ὄρους κι αὐτὸς ἀνέβηκε στὴν κορυφή.

Τότε τὸ ὄρος σκεπάστηκε ἀπὸ πυκνὰ σύννεφα, ἀστράπες αὐλάκωσαν τὸν οὐρανὸν κι ἀκολούθησαν δυνατὲς βροντές. Νόμιζε κανεὶς πώς ὅλο τὸ ὄρος σειώταν. Οἱ Ἰσραηλίτες ἔτρεμαν ἀπὸ τὸ φόβο τους. "Εξαφνα βλέπουν φλόγες νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὴν κορυφή, σάλπιγγες τῶν ἀγγέλων διαλαλοῦσαν τὴν παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ κι ἡ βροντερὴ φωνὴ Του ἀκούστηκε νὰ λέη:

1. Ἔγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεός ποὺ σὲ γλύτωσα ἀπὸ τὴν δουλεία τῆς Αἰγύπτου. Δὲ, θὰ λατρεύῃς ἄλλο Θεό.
2. Νὰ μὴ προσκυνᾶς καὶ νὰ μὴ λατρεύῃς τὰ εἴδωλα.
3. Νὰ μὴν δρκίζεσαι χωρὶς σοβαρὸ λόγο, οὕτε ν' ἀναφέρῃς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ γιὰ πράγματα ἀσήμαντα.
4. Νὰ ἐργάζεσαι μόνο ἔξι ἡμέρες τὴν ἑβδομάδα. Τὸ Σάββατο ν' ἀναπαύεσαι καὶ νὰ τὸ ἀφιερώνῃς στὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ.
5. Νὰ τιμᾶς τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου γιὰ νὰ εἰσαι εὐτυχισμένος καὶ νὰ ζήσῃς πολλὰ χρόνια.
6. Νὰ μὴν σκοτώνῃς ἄλλον ἄνθρωπο.
7. Νὰ μὴν προσβάλῃς τὴν τιμὴ τοῦ ἄλλον.
8. Νὰ μὴν κλέβῃς.
9. Νὰ μὴν δρκίζεσαι ψέματα.
10. Νὰ μὴν ἐπιθυμήσῃς ποτὲ ξένα πράγματα.

"Τστερα ἡ φωνὴ ἐπαψε ν' ἀκούεται. 'Ο Μωϋσῆς ποὺ ἦταν ἀκόμη στὴν κορυφὴ τοῦ ὄρους, πῆρε γραμμένες ἐπάγω

σὲ δυὸ πλάκες τὶς δέκα ἐντολές νὰ τὶς φέρη στους Ἰσραὴλίτες· Αὔτὸς ἦταν δὲ γραπτὸς νόμος τοῦ Θεοῦ. Ὁ Μωϋσῆς δὲν κατέβηκε ἀμέσως ἀπὸ τὸ ὄρος παρὰ ἔμεινε ἐκεῖ 40 ἡμέρες.

7. Ἡ ἀπιστία τῶν Ἰσραηλιτῶν

"Αμαὶ οἱ Ἰσραὴλίτες εἶδαν πώς δὲ γύρισε ὁ Μωϋσῆς νόμισαν ὅτι χάθηκε. Ζήτησαν λοιπὸν ἀπὸ τὸν Ἀαρὼν νὰ τοὺς κάνῃ ἐνα εἰδωλο γιὰ νὰ τὸ προσκυνοῦν μὰ ἐκεῖνος δὲν συμφωνοῦσε. Στὸ τέλος ἀναγκάστηκε νὰ δεχθῇ κι ἔδωκε ἐντολὴ νὰ μαζέψουν τὰ χρυσᾶ κοσμήματα. "Ολαὶ αὐτὰ τὰ ἔλυσαν, ἔφτιασαν ἐνα χρυσὸ μοσχάρι καὶ τὸ προσκυνοῦσαν γιὰ Θεό.

'Ἐνῶ γίνονταν αὐτά, γύρισε κι ὁ Μωϋσῆς μὲ τὶς δυὸ πλάκες ποὺ εἶχαν τὶς δέκα ἐντολές. Μόλις ἀντίκρυσε τοῦτο τὸ θέαμα, συγχύστηκε κι ἀπὸ τὴν ταραχὴ του οἱ πλάκες ἔπεσαν κάτω κι ἔσπασαν. Κατόπιν τὸ χρυσὸ μοσχάρι τὸ ἔκαμε κομμάτια καὶ τιμώρησε τοὺς πρωταίτιους μὲ θάνατο. "Οταν ἐκεῖνοι ἔλειψαν, ὁ λαὸς κατάλαβε πιὰ τὸ σφάλμα του καὶ μετανόησε.

'Ο Μωϋσῆς τότε ἀνέβηκε πάλι στὸ ὄρος καὶ ζήτησε συχώρεση ἀπὸ τὸ Θεὸν γιὰ ὅ,τι ἔγινε. 'Ο καλὸς Θεὸς σὰν εἶδε τὴν ἀληθινὴ μετάνοια τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, τὸν συχώρεσε κι ἔδωκε στὸ Μωϋσῆ δυὸ νέες πλάκες ποὺ εἶχαν γραφτὴ σ' αὐτὲς οἱ δέκα ἐντολές. 'Ο Μωϋσῆς πῆρε μὲ σεβασμὸ τὶς πλάκες αὐτὲς κι ὅταν κατέβηκε κάτω τὶς τοποθέτησε σ' ἐνα ὠραῖο κιβώτιο, ἔύλινο. Τὸ κιβώτιο αὐτὸν μὲ τὶς δέκα ἐντολές δόνομάστηκε *Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης*.

"Οταν προχωροῦσαν, τὴν *Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης* μετάφεραν στὸν ὅμιο τους οἱ ἱερεῖς. 'Εκεῖ ὅμως ποὺ κατασκήνωσαν, τὴν ἔβαλαν σὲ εἰδικὴ σκηνὴ καὶ τὴν ὀνόμασαν *Σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου*, ἐπειδὴ περιεῖχε τὸ κιβώτιο μὲ

τίς δέκα ἑντολές, ποὺ μαρτυροῦσαν τὴ συμφωνία τῶν Ἰσ-
ραηλιτῶν μὲ τὸ Θεό. Μπροστὰ στὴ Σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου,
ποὺ ἦσαν ὁ κινητὸς ναός τους, οἱ ἱερεῖς ἔκαναν τὶς θυσίες
στὸ Θεό. Πρῶτος ἀρχιερέας ἔγινε ὁ Ἀαρὼν.

8. Οἱ Ἰσραηλίτες κατασκοπεύουν τὴ Χαναὰν

Οἱ Ἰσραηλίτες, ποὺ εἶχαν πιὰ μείνει στὸ ὄρος Σινᾶ
ἔνα χρόνο, ἔφυγαν ἀπ' ἐκεῖ κι ὕστερα ἀπὸ μεγάλη ὁδοιπο-
ρία ἔφθασαν στὰ σύνορα τῆς Χαναάν. Μεγάλη ἦταν ἡ χαρά
τους γιατί ὕστερ' ἀπὸ τόσες περιπλανήσεις καὶ κινδύνους,
ποὺ κράτησαν 40 χρόνια, θὰ πατοῦσαν τὰ ἱερὰ χώματα τῆς
πατρίδας τους.

Πρὶν ὅμως ἐπιχειρήσουν νὰ μποῦνε στὴ Χαναάν, ἐπρε-
πε νὰ ξέρουν τὶ ἀνθρωποι κατοικοῦσαν ἐκεῖ καὶ πῶς θὰ τοὺς
ὑποδέχονται. Τότε ὁ Μωϋσῆς διάλεξε δώδεκα μυαλωμένα
παλληκάρια, ἕνα ἀπὸ κάθε φυλή, τοὺς εἶπε νὰ μποῦνε μέσα
μὲ προφύλαξη καὶ νὰ κατασκοπεύσουν καλὰ ὅλη τὴ χώρα.
Μαζὶ μ' αὐτὰ ἦταν κι ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ μὲ τὸν Χάλεβ.

Οἱ κατάσκοποι αὐτοὶ γύρισαν παντοῦ στὴ Χαναάν

Γύρισκν φέρνοντας στὸν ὅμο τους ἔνα πελώριο σταφύλι

κι ὕστερα ἀπὸ 40 ἡμέρες γύρισαν φέροντας στὸν ὄμο τους ἔνα πελώριο σταφύλι, γινομένο. Ἡ χώρα, λένε στὸ Μωϋσῆ, εἶναι πολὺ εὐφορη καὶ γιὰ δεῖγμα τῆς εὐφορίας της φέραμε τοῦτο τὸ σταφύλι. Οἱ κάτοικοι ὅμως εἶναι καλοὶ πολεμιστές καὶ μεγαλόσωμοι κι ὅλες οἱ πόλεις τους ἔχουν ὀχυρωθῆ μὲ ἰσχυρὰ φρούρια.

Σὰν ἀκουσάν αὐτὰ οἱ Ἰσραηλίτες ἀρχισαν νὰ διαμαρτύρωνται κατὰ τοῦ Μωϋσῆ ποὺ τοὺς ξεσήκωσε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ μὲ τὸν Χάλεβ προσπαθοῦσαν νὰ δώσουν σ' ὅλους θάρρος κι ἔλεγαν:

—Μὴ φοβόσαστε ἀδέλφια! Ὁ Θεὸς ποὺ μᾶς βοήθησε ὡς ἐδῶ, Αὐτὸς πάλι θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ πάρωμε τὴ γῆ τῶν πατέρων μας.

Οἱ Ἰσραηλίτες ὅμως οὔτε ἥθελαν ν' ἀκούσουν γιὰ τὴ Χαναάν κι ἐπιχείρησαν νὰ λιθοβολήσουν τὸ Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἀαρὼν. Στὸ τέλος ἐπαναστάτησαν καὶ ζητοῦσαν ἄλλον ἀρχηγὸ γιὰ νὰ τοὺς ξαναπάγῃ στὴ Αἴγυπτο.

‘Ο Θεός τότε, παρουσιάστηκε στὸ Μωϋσῆ καὶ τοῦ εἶπε :

—Κανένας σας δὲν θὰ πάτήσῃ στὴ Χαναάν! “Ολοι θὰ γυρίζετε στὴν ἔρημο 40 χρόνια ἀκόμη κι ἐκεῖ θ’ ἀφήσετε τὰ κόκκαλά σας. Ἐξαίρεση θὰ γίνη στοὺς νέους ἀπὸ 20 χρονῶν καὶ κάτω κι ἀπὸ τοὺς μεγάλους στὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ καὶ τὸν Χάλεβ. Μόνον αὐτοὶ θὰ μποῦν στὴ Χαναάν.

· “Τστερ’ ἀπ’ αὐτὰ ὁ Μωϋσῆς ὀδήγησε τοὺς Ἰσραηλίτες πάλι στὴν ἔρημο τῆς Πετραίας Ἀραβίας, μακριὰ ἀπὸ τὴν Χαναάν, κι ἐκεῖ περιπλανήθηκαν 40 χρόνια. Στὸ διάστημα τοῦτο ὅλοι σχεδὸν οἱ μεγάλοι πέθαναν καὶ μόνο ὁ Μωϋσῆς ζοῦσε. Ἡταν ὅμως πολὺ γερασμένος.

9. Νέα πορεία στὴν ἔρημο. Θάνατος τοῦ Μωϋσῆ

· ‘Ἐνῶ οἱ Ἰσραηλίτες περιπλανιόνταν στὴν ἔρημο τῆς

Πετραίας Ἀραβίας, πέθανε ὁ Ἄαρὼν σὲ ἡλικίᾳ 123 ἔτῶν.
Ἐτοι ὁ Μωϋσῆς ἔχασε τὸν πιὸ πολύτιμο συνεργάτη στὴν
κυβέρνηση τοῦ λαοῦ του.

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἄαρὼν, ὁ Μωϋσῆς ὁδήγησε τοὺς
Ἰσραηλίτες πρὸς τὴν Χαναὰν καὶ πλησίαζαν νὰ φτάσουν στὴν
Νεκρὰ θάλασσα. Στὸ δρόμο δὲν ἔβρισκαν νερό καὶ, σὰν νὰ μὴν
ἔφτανε αὐτό, εἶχαν σωθῆ καὶ τὰ τρόφιμα. Ἀπὸ τὴν στέρηση
αὐτὴν ὁ λαὸς βρῆκε εὐκαιρία νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τοῦ Μωϋ-
σῆ ποὺ τὸν θεωροῦσε ὑπαίτιο γιὰ ὅλη τὴν δυστυχία καὶ τὸ
θάνατο τόσων ἀνθρώπων στὴν ἔρημο.

Τότε ὁ Θεός, γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τὴν ἀσέβεια τῶν Ἰσ-
ραηλιτῶν, ἔστειλε σ' αὐτοὺς φαρμακερὰ φίδια κι ὅσους
δάγκωναν πέθαιναν. Ἡ δοκιμασία αὐτὴ τοὺς ἔκανε νὰ με-
τανοήσουν καὶ ζήτησαν ἀπὸ τὸ Μωϋσῆ νὰ προσευχηθῇ
ἐκεῖνος γιατὶ αὐτοὶ ἥσαν ἀνάξιοι νὰ ἐπικαλεσθοῦν τὸ ὄνομα
τοῦ Κυρίου. Μετὰ τὴν προσευχὴν ὁ Μωϋσῆς, κατὰ διαταγὴν
τοῦ Θεοῦ, ἔφτιασε ἔνα χάλκινο φίδι, τὸ ἔστησε ἐπάνω σ'
ἔνα ξύλο καὶ εἶπε στὸ λαό: «Οποιος δαγκώνεται ἀπὸ φίδι,
θὰ κοιτάῃ τὸ χάλκινο φίδι κι ἀμέσως θὰ θεραπεύεται».
«Οπως εἶπε ὁ Μωϋσῆς, ἔτσι ἔγινε καὶ σώθηκαν.

Οταν ἔφτασαν στὴ Μωάβ, ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε στὴν
κορυφὴ ἐνὸς βουνοῦ κι ἀπὸ ἐκεῖ εἶδε ν' ἀπλώνωνται μπροστά
του οἱ καταπράσινες πεδιάδες τῆς Χαναάν, ποὺ εἶγαι πέ-
ρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη ποταμό. Εὔχαριστημένος ποὺ ἀξιωθῇ
κι νὰ ίδῃ τὴν χώρα τῶν πατέρων του, κατέβηκε ἀπὸ τὸ
βουνό καὶ ὅρισε διάδοχό του τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ.

Λίγο καιρὸς ἀπὸ τότε, πέθανε σὲ ἡλικίᾳ 130 χρονῶν.

10. Ο Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μωϋσῆ ὁ νέος ἀρχηγὸς Ἰησοῦς

τοῦ Ναυῆ ὁδήγησε τοὺς Ἰσραηλίτες κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμό. Μπροστὰ πήγαιναν οἱ ἵερεῖς μὲ τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης, ἔπειτα δὲ στρατὸς καὶ πίσω τὰ γυναικόπαιδα.

"Οταν πλησίασαν στὸν Ἰορδάνη, τὸν βρῆκαν πλημμυρισμένο κι ἀδιάβατο. Τότε οἱ ἵερεῖς, κρατώντας τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης μπῆκαν πρῶτοι στὸ ποτάμι. Ἀμέσως δὲ Ἰορδάνης στὸ μέρος ἐκεῖνο χωρίστηκε στὰ δυὸ καὶ πέρασαν ὅλοι στὴν ἄλλη ὅχθη, χωρὶς νὰ βραχοῦν. Ἐπὶ τέλους πάτησαν τὰ ἱερὰ χώματα τῆς πατρίδας τους!

Οἱ Χαναναῖοι ἀντιστάθηκαν ἀλλ' ἔχασαν τὸ θάρρος τους κι ὑποχωροῦσαν. Προχωρώντας οἱ Ἰσραηλίτες ἔφτασαν στὴν πόλη Ἱεριχώ, ποὺ εἶχε ὀχυρὰ φρούρια καὶ τὴν περικύκλωσαν. Ἡ πολιορκία κράτησε ἐφτὰ μέρες. Τὶς ἔξη πρῶτες μέρες, κατὰ διαταγὴ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, οἱ ἵερεῖς μὲ τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης γύριζαν ἀπὸ μιὰ φορὰ τὴ μέρα γύρω στὰ τείχη καὶ τοὺς ἀκολουθοῦσαν οἱ σάλπιγκτες κι ὁ λαός.

Στὸ γύρο ὅμως τῆς ἑβδομῆς μέρας ἔγινε αὐτὸ τὸ θαῦμα: Μόλις ἀρχισαν οἱ σάλπιγγες, τρομερὸς σεισμὸς γκρέμισε τὰ τείχη κι οἱ Ἰσραηλίτες μπῆκαν στὴν πόλη. Τρομαγμένοι οἱ Χαναναῖοι ἀπὸ τὸ νέο θαῦμα, ἀρχισαν νὰ ὑποχωροῦν κι ἔτσι οἱ Ἰσραηλίτες κυρίεψαν κι ἄλλες πόλεις καὶ στὸ ἐσωτερικό. Τέλος ἔφτασαν στὴν πόλη Γαβαών, οἱ κάτοικοι της εὔκολα ὑποτάχτηκαν καὶ ὑποχρεώθησαν νὰ γίνουν σύμμαχοι τῶν Ἰσραηλιτῶν. Τότε οἱ ἄλλοι Χαναναῖοι βασιλεῖς συγκέντρωσαν στρατὸ καὶ πολιορκοῦσαν τὴ Γαβαών. Ἡ μάχη ἦταν σκληρὴ καὶ διάρκεσε δλη τὴ μέρα, ἀλλὰ κανεὶς δὲ νικοῦσε. Ἐνῶ δὲ ἥλιος ἔγερνε κατὰ τὴ δύση, δὲ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ παρακάλεσε τὸ Θεὸν νὰ παρατείνῃ τὴν ἡμέρα λέγοντας:

Μόλις ξέρχεται οι σάλπιγγες, τρομερός σεισμός . . .

«Νὰ σταθῇ ὁ ἥλιος κατὰ τὴν Γαβαῶν κι ἡ σελήνη κατὰ τὸ φαράγγι Αἰλῶν».

Κι ἔγινε τότε ἄλλο θαῦμα! Ὁ ἥλιος ἔμεινε ἀκίνητος
καὶ δόθηκε καιρὸς στὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ νὰ ἐξολοθρέψῃ τοὺς
ἐχθρούς του.

Μετὰ τὴν μάχην τῆς Γαβαῶν, ὁ στρατὸς τῶν Χαναναίων διαλύθηκε κι οἱ Ἰσραηλίτες ἔγιναν πιὰ κύριοι ὅλης τῆς Χαναάν. Κατόπιν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ μοίρασε μὲν κλῆρο τὴν χώρα στὶς δώδεκα φυλές τῶν Ἰσραηλιτῶν. Λίγα χρόνια ἀπὸ τότε πέθανε κι ὁ Ἰδιος σὲ ἡλικία 110 χρονῶν.

Τότε οἱ Ἰσραηλίτες, μαζὶ μὲ τὸ σῶμα τοῦ ἀρχηγοῦ τους, ἔθαψαν καὶ τὰ κόκκαλα τοῦ Ἰωσὴφ ποὺ εἶχαν φέρει ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

11. Ἰστορία τοῦ Ἰώβ

Τὴν ἐποχὴν ἔκείνη σὲ μιὰ πόλη τῆς Ἀσσυρίας, ζοῦσε
ἔνας ἄρχοντας πλουσίος καὶ εὔσεβής. Λεγόταν Ἰώβ κι εἶχε
ἀποχήσει ἑφτὰ γιοὺς, τρία κορίτσια καὶ πλῆθος ὑπηρέτες.
Ἡ μεγάλη περιουσία τοῦ Ἰώβ ἀποτελεῖτο ἀπὸ χιλιάδες
πρόβατα, καμῆλες καὶ ἄλλα ζῶα. Ζοῦσε λοιπὸν εύτυχὴς ὁ
ἄρχοντας αὐτὸς καὶ δὲν ἔπαινε νὰ δοξολογῇ τὸ Θεό γιὰ τὰ
πολλὰ πλούτη καὶ τὴν εύτυχία ποὺ τοῦ ἔδωκε.

‘Ο Θεὸς ὅμως, ποὺ πάντα δοκιμάζει τοὺς ἀνθρώπους,
θέλησε νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστη τοῦ Ἰώβ καὶ τοῦ ἔστειλε
μεγάλες συμφορές:

Μιὰ ἡμέρα ἔπεσε φωτιὰ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κι ἔκαψε
τὰ πρόβατα καὶ τὰ λειβάδια του. Κατόπιν ἥρθαν κακοὶ
ἀνθρωποι, καὶ σκότωσαν τὰ παιδιά του καὶ τοὺς ὑπηρέτες του.

Σὰν εὔσεβής καὶ φρόνιμος ἀνθρωπός, ἀντὶ νὰ βλαστη-
μήσῃ τὸ Θεό, τὸν δοξολογοῦσε κι ἔλεγε:

—‘Ο Θεὸς μοῦ τὰ ἔδωσε κι ὁ Θεὸς μοῦ τὰ πῆρε· ἀς εἶναι
εὐλογημένο τ’ ὄνομά του!

Στὴν τόση δυστυχία του, ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρό, τὸν
βρῆκε κι ἄλλο κακό: Ἀρρώστησε ἀπὸ λέπρα κι ὅλο τὸ σῶμα
του γέμισε πληγές. Ἐπειδὴ ἡ λέπρα εἶναι κόλλητική, ἀρ-
ρώστεια ἀναγκάστηκε νὰ μένη κατάμονος ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη.

Μολαταῦτα ὁ Ἰώβ εἶχε μεγάλη ὑπομόνη καὶ δε-
βαρυγγομοῦσε.

Ἡ δυστυχισμένη γυναίκα του, ποὺ πάντα τὸν ἐπισκε-
φτόταν κάποια μέρα ἀκούοντας τὸν ἄντρα τῆς νὰ δοξο-
λογῇ τὸ Θεό, ἀπελπισμένη τοῦ λέει: πώς δὲν πρέπει νὰ περι-
μένη καλὸ ἀπὸ τὸ Θεό.

‘Ο Ἰώβ τὴν μάλωσε γιὰ τὴν ὀλιγοπιστία της.

Μιὰ μέρα τὸν ἐπισκέφθηκαν τρεῖς φίλοι του νὰ τὸν

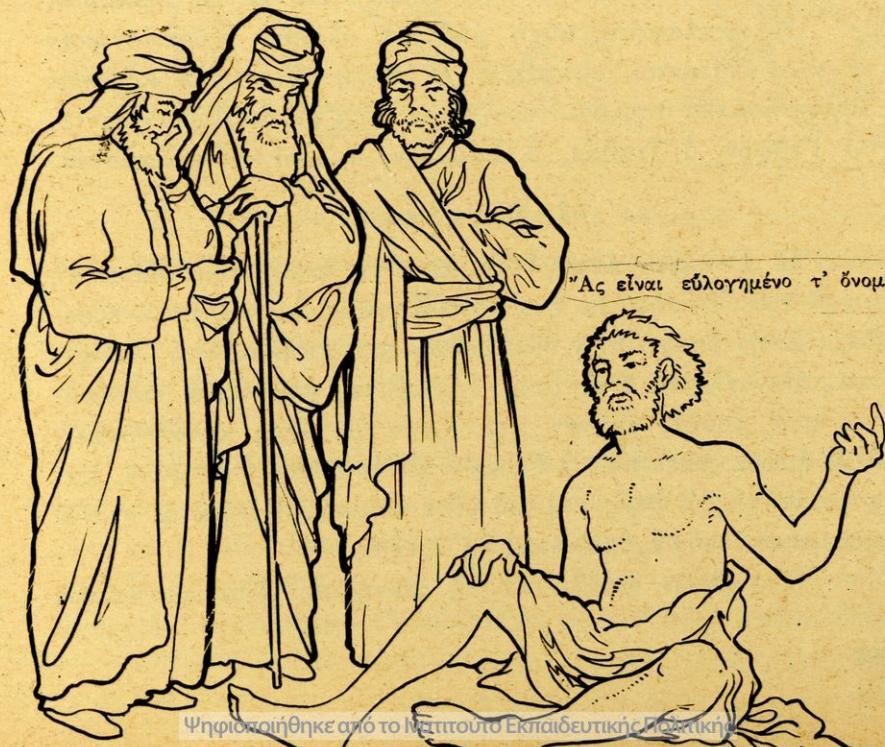
παρηγορήσουν. Σὰν τὸν εἶδαν σ' αὐτὴ τὴν ἄθλια κατάσταση,
δάκρυσαν ἀπὸ τὴ λύπη τους κι ἔνας τοῦ λέει:

—Κάποια βαριὰ ἀμαρτία θὰ ἔχης κάμει Ἰώβ; γιὰ νὰ
σὲ τιμωρήσῃ ὁ Θέος τόσο αὐστηρά!

Ἐκεῖνος ὁ δυστυχισμένος διαμαρτυρόταν γι' αὐτὰ ποὺ
ἄκουε. Ἀγανακτησμένος λοιπόν, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ
του, καταράστηκε τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκε. Ἀμέσως ὅμως
κατάλαβε τὸ σφάλμα του καὶ ζήτησε συχώρεση ἀπὸ τὸ
Θεὸν γιὰ τὴ βλαστήμια ποὺ τοῦ ξέφυγε ἀπὸ τὰ χείλη του.

Ο Θεὸς βλέποντας τὴ μεγάλη πίστη καὶ τὴν ἀληθινὴ
μετάνοια τοῦ Ἰώβ, τοῦ ἔδωκε πάλιν τὴν ὑγεία του καὶ γύ-
ρισε στὸ σπίτι του. Κατόπιν ἀπόχτησε ἄλλους ἑφτὰ γιούς,
τρία κορίτσια καὶ διπλάσια πέριουσία ἀπ' ὃ, τι εἶχε πρίν.

Τέλος πέθανε, γέρος πιά, μᾶς πολὺ εὐχαριστημένος
ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπα χρόνια τῆς ζωῆς του.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΟΙ ΚΡΙΤΕΣ

1. Ἡ ἐποχὴ τῶν κριτῶν

Μετὰ τὴν κατάκτηση τῆς Χαναὰν ὑπὸ τῶν Ἰσραηλίτῶν, οἱ πιὸ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ντόπιους ἔφυγαν σ' ἄλλες χῶρες. Οἱ ἄλλοι ὑποτάχτηκαν κι ἐπειδὴ οἱ Χαναναῖοι ἦσαν εἰδωλολάτρες, σιγὰ-σιγὰ ἔγιναν εἰδωλολάτρες κι οἱ Ἰσραηλίτες.

"Υστερα ἀπ' αὐτὰ ὁ Θεὸς ἐγκατάλειψε τὸν περιούσιο λαό του, τοὺς Ἰσραηλίτες. Ἀπὸ τότε διάφοροι γειτονικοὶ λαοὶ πολὺ ἴσχυροί, οἱ Μαδιανίτες, οἱ Φιλισταῖοι καὶ ἄλλοι, ἅρχισαν νὰ μπαίνουν στὴ Χαναὰν καὶ νὰ τὴ ρημάζουν.

Ἡ κατάσταση αὐτὴ κράτησε ὥσπου ἐμφανίστηκαν μεγάλοι ἄνθρωποι, οἱ κριτὲς. Ἡ ἐποχὴ τῶν κριτῶν κράτησε 300 χρόνια καὶ σπουδαιότεροι ἀπ' αὐτοὺς ἀναδείχθηκαν πέντε: Ὁ Γεδεών, ὁ Ἰεφθάε, ὁ Σαμψών, ὁ Ἡλὶ καὶ ὁ Σαμουήλ.

2. Ο Γεδεὼν

Ὁ Γεδεών καταγόταν ἀπὸ τὴ φυλὴ τοῦ Μανασσῆ γυιοῦ τοῦ Ἰωσήφ, κι ἦταν ἀπλὸς γεωργός, μὰ πολὺ εὔσεβής. Στὴν ἐποχὴ τοὺς οἱ Μαδιανίτες μπῆκαν στὴ Χαναὰν καί, ἀνενόχλητοι ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες ποὺ εἶχαν καταφύγει στὰ βουνά, ἔκαναν στὴ χώρα μεγάλες καταστροφές. Μιά ἡμέρα, ἐκεῖ ποὺ ὁ Γεδεὼν ἀλεθεῖ σιτάρι στὸ μύλο, παρουσιάστηκε ὁ Θεὸς καὶ τοῦ εἶπε νὰ μαζέψῃ στρατό, γιὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς ἔχθροὺς καὶ θὰ νικήσῃ.

Ὁ Γεδεὼν, ἀκούοντας τὴ φωνὴ τοῦ Κυρίου, κάλεσε

τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ εἶπε: «Οὐοιος ἀγαπάει τὴν πατρίδα μας, ἢς ἔλθη μαζί μου».

Ἐτσι μαζεύτηκαν 10.000 περίπου Ἰσραηλίτες. Ὁ Γε-

Σπάνε τις στάμνες καὶ δρυμοῦν κατὰ τοῦ ἔχθροῦ

δεῶν διάλεξε τότε ἀπ' αὐτοὺς 300 παλληκάρια κι οἱ ἄλλοι ἔμειναν ἐφεδρεία. Στοὺς 300 ἄντρες ὁ Γεδεών ἔδωκε ἀπὸ μιὰ σάλπιγγα καὶ μιὰ στάμνα, ποὺ μέσα σ' αὐτὴν ἤταν καὶ μιὰ λαμπάδα ἀναμμένη. Κατόπιν τοὺς χώρισε σὲ τρία μέρη καὶ τοὺς εἶπε:

«Οταν ἀκούσετε τὴ δική μου σάλπιγγα, ἀμέσως θὰ σπάσετε τις στάμνες καὶ μὲ σαλπίσματα καὶ φωνὲς θὰ ὁρμήσετε κατὰ τοῦ ἔχθροῦ, ποὺ τὴν ὥρα ἔκείνη θὰ κοιμᾶται».

Πραγματικὰ ἔτσι κι ἔγινε. «Οταν πλησίασαν στὸ ἔχθρικὸ στρατόπεδο ὁ Γεδεών δίνει τὸ σύνθημα, σπάνε ὅλοι

τις στάμνες κι άρμοῦν κατὰ τῶν Μαδιανιτῶν. Ἐκεῖνοι
ξύπνησαν τρομαγμένοι κι ἀπὸ τὰ σαλπίσματα καὶ τὶς φωνὲς
νόμισαν ὅτι εἶχαν κυκλωθῆ ἀπὸ χιλιάδες στρατό. Ἀμέσως
λοιπὸν τῷβαλαν στὰ πόδια, ἀφήνοντας στὸ στρατόπεδο
τὰ ὄπλα κι ὅλα τὰ πράγματά τους.

‘Ο Γεδεών εἰδοποίησε τότε τὸν ἐφεδρικὸ στρατό, ποὺ
ἡταν ἔτοιμος, ὅλοι μαζὶ κυνήγησαν τοὺς ἔχθρους κι ἔτσι
λευθερώθηκε ἡ πατρίδα του.

‘Τστερ’ ἀπὸ τὴ λαμπρὴ αὐτὴ νίκη, δ Γεδεών κυβέρνη-
σε τὴ χώρα του 40 χρόνια, ὥσπου πέθανε δοξασμένος.

3. Ο Ιεφθάε

‘Τστερ’ ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Γεδεών, οἱ Ἰσραηλίτες
ἔχασαν πάλι τὸν ἀληθινὸ Θεὸ κι ἔγιναν εἰδωλολάτρες.
‘Ο Θεὸς τότε γιὰ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ ἔστειλε ἄλλον ἔχθρό,
τοὺς Ἀμμωνίτες, κι ὑποδούλωσαν τοὺς Ἰσραηλίτες.

Σὰν εἶδε ὁ Θεὸς πῶς μετανόησαν, ἔστειλε ἄλλον κριτὴ
νὰ τοὺς σώσῃ, τὸν Ιεφθάε. ‘Ο Ιεφθάε, γενναῖο παλληκάρι
μὰ καὶ θερμὸς πατριώτης; Ἡταν τότε ἔξοριστος γι ἀσήμαντη
ἀφορμή. Μιὰ ἡμέρα ἔκει ποὺ οἱ Ἰσραηλίτες συσκέφτονταν
πῶς θὰ διώξουν τοὺς ἔχθρους ἀπὸ τὴ Χαναάν, ὅλοι μὲ μιὰ
φωνὴ εἴπαν:

«Μόνο ὁ Ιεφθάε εἰναι σὲ θέση νὰ μᾶς σώσῃ».

‘Τστερ’ ἔστειλαν ἀνθρώπους, στὸν Ιεφθάε καί, ἀφοῦ
τοῦ ζήτησαν συγγνώμη γιὰ τὴν ἄδικη ἔξορία, τοῦ λένε:

«Ο λαός μας, Ιεφθάε, χρόνια τώρα ὑποφέρει ἀπὸ τοὺς
βάρβαρους Ἀμμωνίτες. Ή φωνὴ τῆς πατρίδας σὲ καλεῖ
νὰ τὴν σώσης».

‘Αστραψαν τότε τὰ μάτια τοῦ παλληκαριοῦ! Χωρὶς
νὰ παραπονεθῇ γιὰ τὸν ἄδικο κατατρεγμὸ τῶν πατριωτῶν

του, γύρισε στή Χαναάν κι ἀνάλαβε τὴν κυβέρνηση τῆς χώρας. Κατόπιν μάζεψε στρατό. Προτοῦ ἐπιτεθῆ κατὰ τοῦ ἔχθροῦ, προσευχήθηκε στὸ Θεὸν καὶ εἶπε πῶς, ὅταν γυρίσῃ νικητής, θὰ θυσιάσῃ τὸ πρῶτο πρόσωπο τῆς οἰκογενείας του ποὺ θὰ βγῆ ἔξω νὰ τὸν προϋπαντήσῃ.

Πραγματικὰ δὲ Ἰεφθάε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἔδιωξε τοὺς ἔχθρους καὶ γύρισε στὴν πρωτεύουσά του νικητής. Ἡ μοναχοκόρη του, ὅταν ἀκουσε πῶς γυρίζει ὁ ἀγαπημένος πατέρας της, βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη νὰ τὸν συναντήσῃ. Μὰ σὰν τὴν εἶδε ὁ Ἰεφθάε, «δυστυχία μου!» ἀκούστηκε νὰ λέη κι ἐπεσε κάτω λιπόθυμος. «Οταν συνῆλθε, ἀποκάλυψε στὴν κόρη του τὸ μεγάλο ὄρκο ποὺ ἔδωκε καὶ τῆς εἶπε: «Χρυσό μου παιδί! ξέρεις πόσο σὲ ἀγαπῶ. Εἴμαι ὅμως ἀναγκασμένος νὰ κρατήσω τὸν ὄρκο μου, γιατὶ ὁ Θεὸς εἶναι ἐπάνω ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους».

«Μὴ στενοχωριέσαι καλέ μου πατέρα!» τοῦ λέει ἡ ἀγαθὴ κόρη. «Εἴμαι πρόθυμη νὰ θυσιαστῶ γιὰ τὴ πατρίδα! Χωρὶς αὐτὴν δὲν ἀξίζει ἡ ζωή, ὅσο γλυκιὰ καὶ νᾶναι!»

«Ετσι κι ἔγινε. Ἡ καλὴ κόρη πέθανε γιὰ τὴν πατρίδα. Εἶναι ἡ Ἰφιγένεια τῶν Ἰσραηλιτῶν.

4. Ὁ Σαμψὼν

Αφοῦ οἱ Ἰσραηλίτες ἀπελευθερώθηκαν ἀπὸ τοὺς Ἀμωνίτες, ἔμειναν γιὰ λίγον καὶ ρὸ πιστοὶ στὸ Θεό. «Οσο ζοῦσε ὁ Ἰεφθάε. Κατόπιν ἐπεσαν στὴν εἰδωλολατρεία καὶ τὴν ἀμαρτία. Ἀπὸ τὴ μεγάλη διαφθορὰ ὁ στρατὸς ἔχασε τὴ μαχητικότητα ποὺ εἶχε κι ἡ χώρα ὑποδουλώθηκε σ' ἔναν ἄλλο ἴσχυρὸ λαό, στοὺς Φιλισταίους. »Ετσι ἐπὶ 40 χρόνια οἱ Φιλισταῖοι λεηλατοῦσαν τὴν πλούσια χώρα καὶ βάσανιζαν τοὺς κατοίκους της, ὥσπου ὁ Θεὸς ἔστειλε ἄλλον κριτή, τὸ Σαμψών.

Σὲ ἡλικίᾳ 18 χρονῶν ὁ Σαμψὼν εἶχε βρεθῆ στὸ δάσος, μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι του. Ἔξαφνα παρουσιάζεται μπροστά του ἔνα λιοντάρι καὶ χύμηξε ἐπάνω του. Μὰ τὸ παλληκάρι μας δὲν τάχασε. Ρίχτηκε λοιπὸν ἐπάνω του, τόσφιξε στὴν ἀγκαλιά του, σὰν τὸν Ἡρακλῆ, καὶ τόπνιξε. Τὸ κατόρθωμα τοῦτο εὔχολα μαθεύτηκε κι ὅλοι θαύμαζαν τὸ Σαμψών.

"Οταν μεγάλωσε ἀκόμη ὁ Σαμψὼν ἔγινε τὸ φόβητρο τῶν Φιλισταίων γιατὶ πάντα τοὺς νικοῦσε, ὅσοι καὶ νὰ ἦταν.

'Η δύναμη τοῦ Σαμψὼν φώλιαζε στὰ μακριὰ μαλλιά του, ποὺ δὲν τὰ εἶχε κόψει ποτέ. Τὸ μυστικὸ αὐτὸ κατόρθωσε νὰ τοῦ τὸ ἀποσπάση μὲ τρόπο μιὰ Φιλισταία γυναίκα, ἡ Δαλιδὰ καὶ τὸ μαρτύρησε στοὺς πατριῶτες της. Ἐκεῖνοι τῆς ἔταξαν τότε πολλὰ χρήματα καὶ μιὰ νύχτα, ποὺ ὁ Σαμψὼν κοιμόταν βαθιὰ, ἡ Δαλιδὰ τοῦ ἔκοψε τὰ μαλλιά σύρριζα. Κατόπιν μπῆκαν στὸ σπίτι οἱ Φιλισταῖοι, τὸν ἔπιασαν, μὰ αὐτὸς δὲ μποροῦσε ν' ἀντισταθῆ. Εἶχε χάσει πιὰ τὴ δύναμή του. 'Ωστόσο οἱ Φιλισταῖοι, ἐπειδὴ πάλι τὸν φοβόνταν, τὸν τύφλωσαν καὶ τὸν γύριζαν στὴν πόλη Γάζα γιὰ νὰ τὸν ἔξευτελίσουν. Κατόπιν τὸν ἔδεσαν μὲ χοντρὲς ἀλυσίδες καὶ τὸν ἔρριξαν στὴ φυλακή.

"Ἐπειτα ἀπὸ ἔνα χρόνο οἱ Φιλισταῖοι εἶχαν μαζευτῆ στὸ μεγάλο ναό, γιὰ νὰ γιορτάσουν, τὸ θεό τους Δαγών. Ἐπάνω στὴ διασκέδαση, θυμήθηκαν τὸ Σαμψὼν καὶ τὸν ἔφεραν ἐκεῖ δεμένον, τὸν ἔβαλαν ἀνάμεσα σὲ δυὸ κολῶνες τοῦ ναοῦ καὶ τὸν ἔφτυναν νὰ τὸν ἔξευτελίσουν. "Ως τότε ὅμως εἶχαν μεγαλώσει κάμποσο τὰ μαλλιά του καὶ ξανάρθε ἡ δύναμή του.

'Ο Σαμψὼν δὲ μπόρεσε νὰ ὑποφέρῃ τοὺς ἔξευτελισμούς. 'Αφοῦ παρακάλεσε τὸ Θεὸ νὰ τὸν βοηθήσῃ, ἀγκάλιασε μὲ τὰ γερὰ μπράτσα του τίς δυὸ κολῶνες, στήριξε σ' αὐτὲς τὰ πόδια του καὶ εἶπε:

«Ας πεθάνω μὲ τοὺς ἔχθροὺς τῆς πατρίδας μου!..»

Μόλις εἶπε αὐτὰ ἔσφιξε μ' ὅλη τὴ δύναμή του τὶς κολῶνες, ἔπεσαν κάτω κι ὁ ναὸς γκρεμίστηκε. Οἱ τρεῖς γι-

“Ας πεθάνω μὲ τοὺς ἔχθροὺς τῆς πατρίδας μου . . .

λιάδες Φιλισταῖοι, ποὺ ἤσαν ἐκεῖ, πλακώθηκαν τότε κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ.

“Ετσι ὁ Σαμψών, βρῆκε ἔνδοξο θάνατο ἀλλ' ἐκδικήθηκε τοὺς ἔχθρούς του. Εἶναι ὁ Ἡρακλῆς τοῦ Ἰσραήλ.

5. Ό Ήλι

"Επειτα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Σαμψών ἔγινε κριτής ὁ Ἡλί, ποὺ ἦταν κι ἀρχιερέας. Οἱ Ἰσραηλίτες ἀγαποῦσαν πολὺ τὸ νέον κριτή τους γιατὶ ἦταν δίκαιος κι ἀφοσιωμένος στὸ Θεό.

'Ωστόσο εἶχε δυὸς παιδιὰ πολὺ κακὰ ποὺ ἀδικοῦσαν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους κι οὔτε σέβονταν τὸ Θεό. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ ὁ Ἡλί ἀγαποῦσε παράφορα καί, παρὰ τὰ σοβαρὰ ἐλαττώματα ποὺ εἶχαν, δὲν τὰ μάλωνε μήπως τὰ στενοχωροῦσε.

'Ο Θεὸς ποὺ ἔβλεπε τὶς ἀδικίες καὶ τὴν ἀσέβεια τῶν παιδιῶν, εἰδοποίησε τὸν Ἡλί νὰ τὰ διορθώσῃ ἀλλ' ἡ μεγάλη ἀδυναμία ποὺ εἶχε στὰ παιδιὰ του δὲν τὸν ἀφηνε ν' ἀκούσῃ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου. "Ἐτσι ὁ Θεὸς τιμώρησε, πατέρα καὶ παιδιὰ, μὲ τὸν ἔξῆς τρόπο::.

Σὲ κάποια μάχη τῶν Ἰσραηλιτῶν μὲ τοὺς Φιλισταίους, εἶχαν λάβει μέρος καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Ἡλί. Βαστοῦσαν τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης. "Εξαφνα σκοτώνονται καὶ τὰ δυὸς κι ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης ἔπεσε στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ.

"Ἐνας ἀγγελιοφόρος τρέχει τότε νὰ φέρῃ τὴ φρικτὴ εἰδηση στὸν Ἡλί ποὺ ἦταν καθισμένος στὸ θρόνο. Μόλις ἔτη Ἡλί ἀκούσει τὸ θλιβερὸ μήνυμα, ἔχασε τὶς αἰσθήσεις του, ἔπεσε κάτω, χτύπησε βαριὰ καὶ πέθανε.

6. Ό Σαμουὴλ

Τὸν Ἡλί διαδέχθηκε ὁ Σαμουὴλ, ποὺ ἦταν ὁ τελευταῖος κριτής τῶν Ἰσραηλιτῶν. 'Απὸ μικρὸς ὁ Σαμουὴλ ἔμενε κοντὰ στὸν Ἡλί, ὁ ὅποῖος τοῦ εἶχε δώσει καλὴ ἀνατροφὴ καὶ τὸν ἔμαθε νὰ σέβεται τὸ Θεό. "Ἐτσι ὁ Σαμουὴλ ἔγινε σπουδαῖος ἀνθρωπὸς κι ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωσε τὸ χάρισμα νὰ εἶναι ἀρχιερέας, μὰ καὶ προφήτης μαζί.

Πρώτη φροντίδα τοῦ Σαμουήλ, όταν ἔγινε κριτής, ἦταν νὰ διώξῃ τοὺς Φιλισταίους ἀπὸ τὴν χώρα του. Συμβούλεψε τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ μετανοήσουν καὶ τοὺς ὑποσχέθηκε πῶς ὁ Θεὸς θὰ τοὺς βοηθοῦσε νὰ ἐλευθερωθῆ ἡ χώρα τους.

Οἱ Ἰσραηλίτες ἀκουσαν τὰ φρόνιμα λόγια τοῦ ἀρχηγοῦ τους καὶ μετανόησαν. "Γετερ' ἀπ' αὐτὸ πολέμησαν τοὺς Φιλισταίους, τοὺς ἔδιωξαν μακριὰ ἀπ' τὴν χώρα τους καὶ πῆραν πάλι τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης.

"Οταν πιὰ γέρασε ὁ Σαμουήλ, ὅρισε κριτὲς τὰ δυὸ παιδιά του ἀλλ' αὐτὸ δὲν τὸ δέχθηκε ὁ λαός, γιατὶ αὐτὰ εἶχαν κάνει πολλὲς ἀδικίες. "Ετσι τοῦ ζήτησαν νὰ χρίσῃ βασιλιά, ὅπως εἶχαν καὶ οἱ γειτονικοὶ λαοί. Ὁ Σαμουήλ, ἀφοῦ πῆρε τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸ Θεό, ἔχρισε τότε βασιλιὰ τὸ Σαούλ κι αὐτὸς περιορίστηκε στὰ καθήκοντα τοῦ ἀρχιερέα.

7. Ἡ ιστορία τῆς Ρούθ

Κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν κριτῶν τὰ χωράφια τῆς Χαναὰν δὲν ἔκαναν σιτάρι κι οἱ ἄνθρωποι πεινοῦσαν. Τότε πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κατοίκους ἀναγκάστηκαν νὰ φύγουν σ' ἄλλες χῶρες κι ἐκεῖ νὰ ζήσουν. "Ενας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν κι ὁ Ἐλιμέλεχ, ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας. Ὁ Ἐλιμέλεχ πῆρε τὴ γυναίκα του Νωεμὶν μὲ τὰ δυὸ παιδιά του, ἐγκαταστάθηκαν στὴ γειτονικὴ χώρα Μωάβ κι ἐκεῖ ζοῦσαν μὲ τὴν ἐργασία τους.

"Επειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια ὁ Ἐλιμέλεχ κι ἡ Νωεμὶν πάντρεψαν τὰ παιδιά τους μὲ δυὸ φρόνιμα κορίτσια, τὴν Ὀρφὰ καὶ τὴ Ρούθ. Ἀργότερα πέθαναν ὁ Ἐλιμέλεχ καὶ τὰ δυὸ παιδιά. Ἡ Νωεμὶν τότε ἔμεινε μόνη μὲ τὶς νύφες της, ποὺ πολὺ τὴν ἀγαποῦσαν.

"Γετερ' ἀπὸ τὸ ἀτύχημα, ἡ Νωεμὶν θέλησε νὰ γυρίσῃ στὴ Βηθλεὲμ ποὺ ἔμεναν οἱ συγγενεῖς της. Κάλεσε λοιπὸν

τίς νύφες της καὶ τοὺς εἶπε νὰ γυρίσουν πάλι στὰ σπίτια τους

· Ή Ὁρφὰ ἀκουούσε τὰ φρόνιμα λόγια τῆς πεθερᾶς της, πῆρε τὴν εὐχή της καὶ γύρισε στὸ σπίτι της. · Ή Ρούθ ὅμως δὲν ἤθελε μὲ κανένα τρόπο νὰ τὴν ἀφήσῃ μόνη κι ἐπέμεινε νὰ τὴν πάρη μαζύ της.

· Η Νωεμίν βλέποντας τὴν ἀφοσίωση τῆς νύφη της, τὴν πῆρε μαζύ της στὴ Βηθλεέμ καὶ ζοῦσαν εύτυχισμένες.

· Ήταν τότε ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ. Οἱ Ἰσραηλίτες εἶχαν μιὰ ιαλή συνήθεια. "Αφηναν τοὺς φτωχοὺς νὰ μαζεύουν στάχυα πίσω ἀπὸ τοὺς θεριστές, γιὰ νὰ ἔξοικονομοῦν τὸ ψωμί τους." Ετοι κι ἡ Ρούθ, ἀφοῦ πῆρε τὴν ἀδειὰ ἀπὸ τὴν πεθερά της, πήγαινε στὰ θερισμένα χωράφια καὶ μάζευε στάχυα.

· Εκεῖ στὴ Βηθλεέμ ἦταν ἔνας πλούσιος καὶ πολὺ φιλάνθρωπος, ὁ Βοόζ. Μιὰ ἡμέρα δὲ Βοόζ πρόσεξε τὴ Ρούθ καὶ ἡ ἐργατικότητά της τοῦ ἔκαμε μεγάλη ἐντύπωση. "Οταν μάλιστα ἔμαθε καὶ τὴν ἴστορία της, ἔδωκε ἐντολὴ νὰ τὴν ἀφήνουν νὰ μαζεύῃ στάχυα κι ἐκεῖ ποὺ εἶναι χειρόβολα.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ Ρούθ μάζεψε πολλὰ στάχυα κι ἔβγαλε ἀρκετὸ σιτάρι. Κατόπιν γύρισε εύχαριστημένη στὸ φτωχικό της καὶ διηγήθηκε στὴν πεθερά της αὐτὰ ποὺ ἔγιναν.

· Η Ρούθ συνέχισε νὰ πηγαίνῃ στὰ χωράφια τοῦ Βοόζ γιὰ στάχυα κι ἐκεῖνος πρόσεξε ἀκόμη πώς ἦταν σεμνή, ἐνάρετη καὶ προκομμένη. · Επειδὴ ἦταν ἀνύπαντρος, σκέφθηκε πώς μιὰ τέτοια γυναίκα θὰ ἦταν κατάλληλη γι αὐτὸν καὶ ζήτησε νὰ τὴν νυμφευτῇ. · Η Νωεμίν δέχθηκε κι ὁ γάμος ἔγινε μὲ μεγαλοπρέπεια στὸ ἀρχοντικό τοῦ Βοόζ. Κατόπιν ἐγκαταστάθηκε ἐκεῖ κι ἡ Νωεμίν καὶ ζοῦσε εύτυχισμένη.

· Απὸ τὸ Βοόζ καὶ τὴ Ρούθ γεννήθηκε ὁ Ὁβήδ. · Απὸ τὸν Ὁβήδ ὁ Ἰεσαΐ, πατέρας τοῦ Δαβὶδ. · Απόγονος τοῦ Δαβὶδ, εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

ΠΕΜΠΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΩΝ ΙΣΡΑΗΛΙΤΩΝ

1. Ὅ Σαοὺλ

Καθώς γνωρίζομε, ὁ Σαοὺλ ἦταν ὁ πρῶτος βασιλιάς τῶν Ἰσραηλιτῶν κι ὄργάνωσε καλὰ τὸ κράτος του. "Ολοὶ ἀγαποῦσαν τὸ βασιλιά τους γιατὶ ἦταν πολὺ δίκαιος καὶ εὐσεβής. "Ετσι μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ κατόρθωσε νὰ νικήσῃ ὅλους τοὺς ἔχθρους καὶ ν' ἀποκτήσῃ μεγάλη δόξα. Σ' ὅλες τὶς ἀποφάσεις, ποὺ ἔπαιρνε, ζητοῦσε τὴν γνώμη τοῦ Σαμουὴλ κι ἀκουγε τὶς σοφεῖς καὶ φρόνιμες συμβουλές του.

Οἱ τόσες δύμας νίκες κι ἡ δόξα, ἔκαναν τὸ Σαοὺλ ὑπερήφανο κι ἐγωϊστή. Κι ὅχι μόνον τοῦτο ἀλλ' ἀρχισε νὰ μὴ σέβεται καὶ τὸ Θεὸν ποὺ τόσο τὸν εἶχε προστατέψει.

'Ο γέρο-Σαμουὴλ πάντοτε ἥλεγχε τὴν διαγωγὴ τοῦ βασιλιᾶ καὶ τὸν συμβούλευε νὰ διορθωθῇ, γιατὶ ὁ Θεός τιμωρεῖ τὴν ἀσέβεια καὶ τὴν ἀχαριστία τῶν ἀνθρώπων. 'Ο Σαοὺλ ἀκουγε βέβαια μὲ προσοχὴ τὰ λόγια τοῦ σοφοῦ γέροντα ἀλλὰ τὴν ἀλλη ἡμέρα τὰ ἔχενοῦσε.

Τέλος ὁ Θεὸς τὸν τιμώρησε γιὰ τὴν κακὴ διαγωγὴ του κι ἔγινε ὑπερβολικὰ μελαγχολικός. Οἱ γιατροὶ κι οἱ φίλοι του, γιὰ νὰ τὸν ἀνακουφίσουν, τοῦ σύστησαν νὰ παίρνη κάθε ἡμέρα στὸ παλάτι ἔναν κιθαρωδό, νὰ τὸν διασκεδάζῃ. 'Ο Σαοὺλ βρῆκε τὴν λύση αὐτὴ σωστὴ καὶ πῆρε στὸ παλάτι τὸ νεαρὸ βοσκὸ Δαβίδ, παιδὶ τοῦ Ἰεσαὶ ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ, καὶ τὸν διασκέδαζε μὲ τὴ λύρα του, παίζοντας διάφορους ψαλμοὺς καὶ ὥραια ἀσματα.

2. Δαβὶδ καὶ Γολιὰθ

Οἱ Φιλισταῖοι, σὰν ἔμαθαν πῶς ἀρρώστησε ὁ Σαούλ, κῆρυξαν πάλι τὸν πόλεμο κατὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ὁ Σαούλ συγκέντρωσε ἀμέσως στρατό, τὸν παράταξε στὸ ἀπέναντι βουνὸ καὶ τὰ δυὸ ἀντίπαλα στρατεύματα χωρίζονταν μὲν μιὰ μεγάλη κοιλάδα. Ἀπὸ τὸ ἔχθρικὸ στρατόπεδο ἔβγαινε κάθε ἡμέρα ἕνας γίγαντας Φιλισταῖος πάνοπλος, ὁ Γολιάθ, καὶ προκαλοῦσε τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ μονομαχήσουν μαζύ του. «Ὦποιος», ἔλεγε, «ἀπὸ τοὺς δυὸ νικήσῃ αὐτουνοῦ ὁ στρατὸς θὰ ἥταν νικητής».

Ὁ Σαούλ βλέποντας τὴν προσβολὴν αὐτήν, ὑποσχέθηκε πῶς θὰ ἔδινε τὴν κόρη του γιὰ γυναικά σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ σκότωνε τό Γολιάθ. Ὡστόσο κανεὶς δὲν τολμοῦσε.

Μιὰ ἡμέρα ἥρθε στὸ στρατόπεδο τῶν Ἰσραηλιτῶν ὁ Δαβὶδ φέροντας τροφὲς στὸ ἀδέλφια του, ποὺ πολεμοῦσαν, κι ἀκούσε τὶς ἀπειλὲς τοῦ Γολιάθ. Ζήτησε λοιπὸν τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸ Σαούλ γιὰ νὰ πολεμήσῃ αὐτὸς τὸ Γολιάθ.

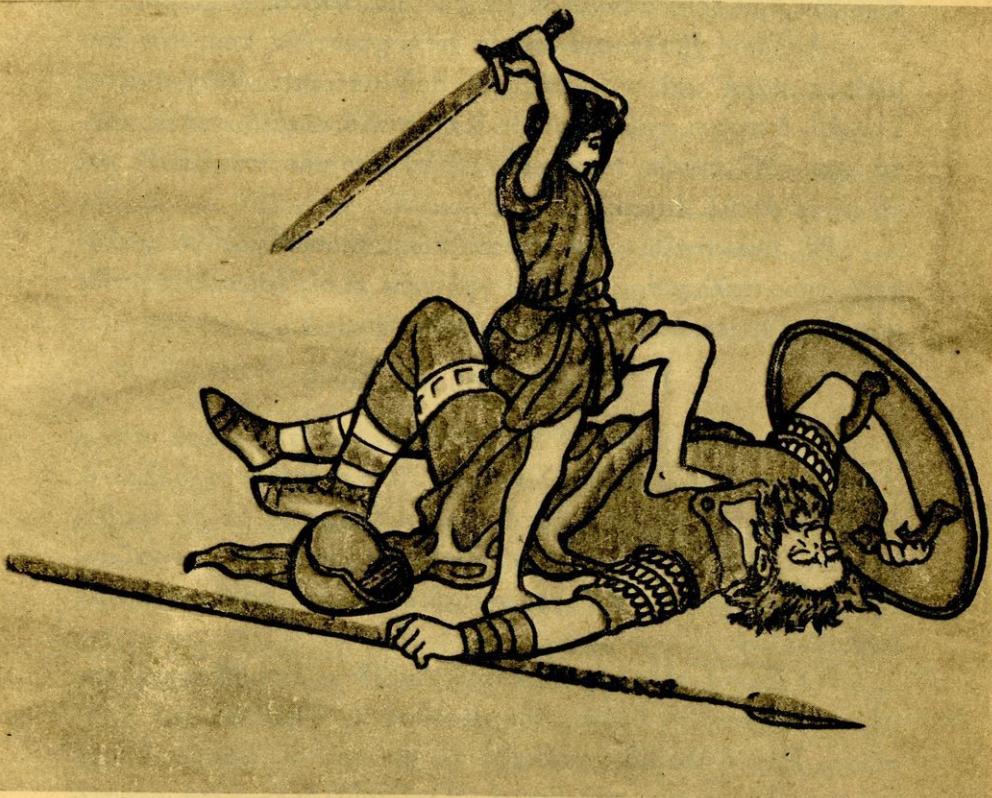
«Δὲν μπορῶ παιδί μου νὰ σοῦ ἐπιτρέψω νὰ κάνης τέτοιο τόλμημα», λέει ὁ Σαούλ. «Φοβοῦμαι μήπως σκοτώθῃς ἀπὸ τὸ Γολιάθ ποὺ εἶναι δυνατὸς καὶ συνηθισμένος στὶς μονομαχίες. Ἐσύ εἶσαι ἀκόμη νέος καὶ ἀπειρος».

‘Ο Δαβὶδ σὰν νὰ πειράχτηκε ἀπ’ τὰ λόγια αὐτὰ καὶ λέει:

«Ἐγὼ βασιλιά μου μὲν τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἔσωσα πολλὲς φορὲς τὰ πρόβατα τοῦ πατέρα μου ἀπὸ τὰ λιοντάρια καὶ τὶς ἀρκοῦδες. Καὶ τώρα πάλι μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, θὰ σκοτώσω τὸν ἀπιστο καὶ ὑβριστὴ Γολιάθ!»

‘Ο Σαούλ θαύμασε τότε τὴν μεγάλη πίστη καὶ τὴ γεναιότητα τοῦ νέου κι ἔδωκε τὴν ἄδεια. Διάταξε μάλιστα νὰ τοῦ φορέσουν ἴσχυρὴ πανοπλία καὶ νὰ τὸν γυρίσουν σ' ὅλο τὸ στρατόπεδο νὰ πάρῃ θάρρος. Ὁ Δαβὶδ ὅμως πέταξε

τὰ ὅπλα γιατὶ δὲν ἦταν συνηθισμένος μ' αὐτά. Πῆρε λοιπὸν μιὰ σφεντόνα μὲ μερικὰ στρογγυλὰ λιθάρια κι ἔνα ραβδί καὶ προχώρησε στὸ Γολιάθ. Ἐκεῖνος ἄμα τὸν εἶδε νὰ

Τοῦ ἔκοψε τὸ κεφάλι μὲ τὸ ἴδιο του τὸ σπαθί . . .

ἔρχεται μὲ τὴ σφεντόνα στὸ χέρι, τοῦ εἶπε κοροϊδευτικά :

«Γιὰ σκυλὶ μὲ πέρασες κι ἔρχεσαι μὲ τὴ σφεντόνα καὶ τὸ ραβδί;»

«Μὰ καὶ κάτι χειρότερο ἀπὸ σκυλί», ἀπάντησε ὁ Δαβὶδ.

‘Ο Γολιάθ, ἀκούοντας αὐτά, εἶπε μιὰ βαριὰ βλαστήμια. Καὶ πρόσθεσε:

«Ἐλα καὶ θὰ δώσω τὸ κρέας σου νὰ τὸ φᾶνε τὰ σκυλιὰ καὶ τὰ ὄρνια!»

«Ἐσύ ἔρχεσαι μὲ ὅπλα κι ἐγὼ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ποὺ τὸν βρίζης», ἀπάντησε μὲ τὸ ἵδιο θάρρος ὁ Δαβὶδ.

‘Αμέσως ἔβαλε μιὰ πέτρα στὴ σφεντόνα του, τὸν σημάδεψε καλὰ καὶ τὸν πέτυχε στὸ μέτωπο. Ὁ ἀνίκητος Γολιάθ ἔπεσε κάτω νεκρός!. Κατόπιν ὁ Δαβὶδ, πῆγε κοντά του, τοῦ ἔκοψε τὸ κεφάλι μὲ τὸ ἵδιο του τὸ σπαθί καὶ τὸ πῆγε στοὺς Ἰσραηλίτες.

Οἱ Φιλισταῖοι ἀμά εἶδαν πῶς σκοτώθηκε τὸ καλύτερό τους παλληκάρι, ἔφυγαν γρήγορα κι οἱ Ἰσραηλίτες τοὺς καταδίωξαν μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα τους.

3. Ἡ μεγαλοψυχία τοῦ Δαβὶδ

Τὸ κατόρθωμα τοῦ Δαυὶδ ἔφερε μεγάλη χαρὰ στοὺς Ἰσραηλίτες καὶ στὸ βασιλιά τους. “Οταν μάλιστα ὁ Σαούλ γύριζε νικητὴς μὲ τὸ στρατό του, οἱ γυναικες μὲ τὰ παιδιά βγῆκαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν καὶ φώναζαν:

“Ο Σαούλ σκότωσε χιλιάδες κι ὁ Δαβὶδ κατάβαλε μυριάδες!...”

‘Ο Σαούλ εἶδε τὴ δόξα τοῦ Δαβὶδ κι ἐπειδὴ φοβήθηκε μὴν τοῦ πάρη τὸ θρόνο, τὸν μισοῦσε κι ἥθελε νὰ τὸν σκοτώσῃ. Σὰν ὁ Δαβὶδ κατάλαβε τὸ σκοπό τοῦ Σαούλ, ἔφυγε μὲ συντρόφους του στὰ βουνά. ‘Ο Σαούλ τότε πῆρε στρατὸ καὶ βγῆκε ἔξω στὰ βουνὰ νὰ τὸν σκοτώσῃ. Μιὰ μέρα βρῆκε μιὰ σπηλιὰ κι ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ. Κατὰ τύχη στὴν ἴδια σπηλιὰ πῆγε κι ὁ Δαβὶδ μὲ τοὺς συντρόφους του κι εἶδαν τὸ Σαούλ νὰ κοιμᾶται.

“Ἐνας σύντροφός του τότε εἶπε στὸ Δαβὶδ νὰ σκοτώσουν τὸ Σαούλ, καθὼς κοιμᾶται, γιὰ νὰ γλυτώσουν ἀπ’ αὐτόν. ‘Ο Δαβὶδ ἀρνήθηκε, λέγοντας πῶς δὲν εἶναι σωστὸ

νὰ κάμουν ἔνα τέτοιο ἔγκλημα γιατὶ ὁ Σαούλ εἶχε χρισθῆ βασιλιάς ἀπὸ τὸ Θεό. Ἀρκέστηκε μόνο νὰ κόψῃ ἔνα ὕφασμα ἀπ’ τὸ φόρεμα τοῦ Σαούλ κι ἔφυγαν. Σὲ λίγη ὥρα ξύπνησε ὁ Σαούλ κι ἀπὸ τὸ κομμένο φόρεμα κατάλαβε πῶς ὁ Δαβὶδ, ἐνῶ μποροῦσε, δὲ θέλησε νὰ τὸν σκοτώσῃ! Θαυμάζοντας λοιπὸν τὴ γενναία του πράξη, γύρισε στὴν πόλη. Ἀπὸ τότε ἔγιναν φίλοι κι ὁ Δαβὶδ γύρισε στὰ πρόβατά του.

Οἱ Φιλισταῖοι πάλι ἔκαναν πόλεμο μὲ τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ σὲ μιὰ μάχη σκοτώθηκαν καὶ τὰ τρία παιδιά τοῦ Σαούλ. Αὐτὸς πληγώθηκε βαριά. Διάταξε τότε ἔναν ἀκόλουθό του νὰ τὸν σκοτώσῃ γιὰ νὰ μὴν πέσῃ αἰχμάλωτος στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν του καὶ τὸν κακοποιήσουν. Ἐπειδὴ αὐτὸς ἡρυγήθηκε, ἔβγαλε τὸ σπυρί του κι αὐτοκτόνησε.

4. Ὁ Δαβὶδ γίνεται βασιλιάς

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σαούλ καὶ τῶν παιδιῶν του, βασιλιάς τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔγινε ὁ Δαβὶδ ποὺ ἦταν τότε 30 χρονῶν. Ἐπειδὴ ὁ Δαβὶδ ἦταν φρόνιμος κι εἶχε μεγάλη πίστη στὸ Θεό, ἀναδείχτηκε ἔνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους βασιλεῖς τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ στὰ χρόνια του τὸ κράτος ἀπόχτησε μεγάλη δόξα. "Ετσι ἀφοῦ δργάνωσε καλὸ στρατό, συνέχισε τὸν πόλεμο μὲ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ καὶ κυρίεψε τὴν Ἱερουσαλήμ, ποὺ τότε τὴν κατεῖχαν οἱ Ἱεβουσαῖοι. Τὴ μεγάλη κι ἴστορικὴ αὐτὴ πολιτεία, ποὺ ἔγινε ἀργότερα κέντρο τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ Δαβὶδ τὴν ὄχυρωσε καλά, τὴ στόλισε μὲ ὥραιες οἰκοδομὲς καὶ τὴν ἔκαμε πρωτεύουσα τοῦ ἔνδοξου κράτους του. Κατόπιν ἔφτιασε μιὰ πολυτελέστατη σκηνὴ (Σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου) στὸ λόφο τῆς Ἱερουσαλήμ ποὺ λεγόταν Σιὼν κι ἐκεῖ μὲ μεγάλη πομπὴ μετάφερε τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης. Κατὰ τὴν πομπὴ, αὐτὸς πήγαινε μπροστὰ κι ἔπαιζε τὴ λύρα του.

"Επειτα ἀπὸ κάμποσο καιρὸν δὲ Δαβὶδ, ἔκαμε πόλεμο καὶ μὲν ἄλλους ἐχθρούς, καὶ τοὺς νίκησε. Τὸν κράτος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔγινε τότε πολὺ ἴσχυρὸν καὶ τὰ σύνορά του ἄρχιζαν ἀπὸ τὸν Εὐφράτη ποταμὸν κι ἔφθαναν ὡς τὴν Μεσόγειο θάλασσα.

Ἡ μεγάλη αὐτὴ δόξα ἀντὶ νὰ κάμη τὸ Δαβὶδ ὑπερήφανο, τὸν ἔκαμε περισσότερο εὔσεβη γιατὶ ἦξερε πῶς ὅλα ἔγιναν μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Παντοδύναμου Θεοῦ.

Στὸ τέλος ὅμως τοῦ βίου του δὲ Δαβὶδ ἔπεσε σὲ βαρὺ ἀμάρτημα ἀλλὰ γρήγορα κατάλαβε τὸ σφάλμα του καὶ μετανόησε πικρά. Γιὰ νὰ συχωρεθῇ ἀπὸ τὸ Θεό, ἔγραψε ὥραίους ψαλμούς μετανοίας καὶ συγνώμης ποὺ τοὺς ἀκοῦμε νὰ φάλλωνται στὴν ἐκκλησία. Λέγονται «Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ».

Ο Θεὸς εἶδε τὴν ἀληθινὴ μετάνοια τοῦ Δαβὶδ καὶ τὸν συχώρεσε. Γιὰ τὸ ἀμάρτημά του ὅμως αὐτό, τοῦ εἶπε, θὰ δοκιμάσῃ μεγάλες θλίψεις καὶ στενοχώριες.

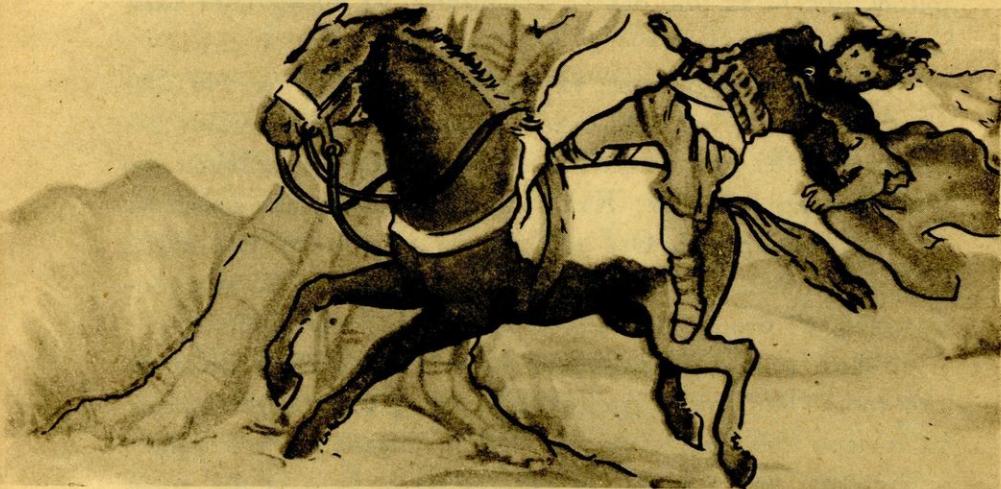
5. Ὁ Ἀβεσσαλὼν

Δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς κι ἡ προφητεία τοῦ Νάθαν βγῆκε ἀληθινή. "Ἐνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ Δαβὶδ ἦταν δὲ Ἀβεσσαλὼν, νέος ὅμορφος καὶ μὲ ὥραῖα μακριὰ μαλλιά. Ὅμως ἦταν ἀχάριστος καὶ πολὺ φιλόδοξος. Κι ὅχι μόνο αὐτὸ ἀλλὰ κάθε ἡμέρα δημιουργοῦσε φιλονικίες μὲ τὸν πατέρα του καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ παλατιοῦ. Ὁ Δαβὶδ προσπαθοῦσε μὲ συμβουλὲς νὰ κάμη τὸ παιδί του νὰ διορθωθῇ, ἀλλ' αὐτὸ τίποτε.

"Ἐτσι μόλις δὲ Ἀβεσσαλὼν μεγάλωσε, ἔκαμε ἐπανάσταση νὰ πάρη τὸ θρόνο τοῦ πατέρα του κι ἐπειδὴ δὲν πέτυχε τὸ σκοπό του, ἔφυγε μὲ τοὺς ὄπαδούς του στὰ βουνά. Ὁ Δαβὶδ ἔστειλε στρατὸν νὰ πολεμήσῃ τοὺς ἐπαναστάτες κι ἔδωκε διαταγὴν μὴ σκοτώσουν τὸν Ἀβεσσαλὼν, ἀν τὸν ἔπιαναν.

Οι ἐπαναστάτες νικήθηκαν κι ὁ Ἀβεσταλώμ ὅπως
ἔφευγε καθάλα νὰ σωθῇ, πέρασε κάτω ἀπὸ ἔνα δέν-
τρο καὶ μπλέχτηκαν τὰ μαλλιά του στὰ κλαδιά. Ἐκεῖ
ἔμεινε κρεμασμένος ὥσπού ἦρθαν οἱ στρατιῶτες καὶ τὸν
ἐπιασαν. Κατόπιν ἔφθασε ὁ στρατηγὸς Ἰωάβ ποὺ ἦταν προ-
σωπικὸς ἐχθρὸς του καὶ ξεχνώντας τὴ διαταγὴ τοῦ Δαβὶδ
τὸν σκότωσε.

“Οταν ἔμαθε ὁ Δαβὶδ πῶς σκοτώθηκε τὸ παιδί του,
χτυποῦσε τὸ στῆθος του ἀπὸ τὴ λύπη του καὶ κλαίγοντας

Πέρασε κάτω ἀπὸ ἔνα δένδρο καὶ μπλέχτηκαν τὰ μαλλιά του στὰ κλαδιά
ἔλεγε: «Ἄγαπημένο μου παιδί, καλύτερα νὰ πέθαινα ἐγὼ
παρὰ ἐσύ!...»

‘Απὸ τότε ὁ Δαβὶδ ἦταν δυστυχισμένος καὶ κλο-
νίστηκε ἡ ύγεια του. “Ετσι ἀφοῦ βασίλεψε 40 χρόνια
πέθανε σὲ ἡλικία 70 χρονῶν.

6 Ο Σολομὼν

“Επειτα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Δαβὶδ ἔγινε βασιλιὰς τὸ
παιδί του ὁ Σολομὼν πού, παρ’ ὅτι νέος, εἶχε γίνει κοσμο-

ξάκουστος γιατί τή μεγάλη του φρονιμάδα και τήν εύσέβεια.

“Οταν ὁ Σολομών ἀνέβηκε στό θρόνο, ἔκαμε στὸ λόφο Γαβαών θυσία στὸ Θεὸν 1000 σφάγια νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ γιὰ τὴν τιμὴ ποὺ τοῦ ἔκαμε. Τὴν νύχτα παρουσιάστηκε ὁ Θεὸς στὸν ὑπὸν του και τοῦ λέει:

«Σολομών, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ σένα. Ζήτησέ μου, τὶ ἀπὸ τὰ τρία θέλεις νὰ σοῦ δώσω: Δόξα, πλούτη, ἢ σοφία;»

«Ἐπειδὴ εἶμαι νέος, Κύριε», ἀπάντησε ταπεινὰ ὁ Σολομών, «θέλω νὰ μοῦ δώσῃς φρονιμάδα, νὰ κυβερνήσω καλὰ τὸ λαό μου».

‘Ο Θεὸς ἀκούοντας τὰ φρόνιμα αὐτὰ λόγια τοῦ Σολομῶντος, τοῦ εἶπε: «Σολομών, εῖσαι πολὺ μυαλωμένος ἀνθρωπος και θὰ προκόψης. Γιὰ νὰ κάμης καλὰ τὸ καθῆκον σου σοῦ δίνω και τὰ τρία: Καὶ δόξα και πλούτη και σοφία».

«Σ’ εὐχαριστῶ Θεέ μου γιὰ τὰ χαρίσματα ποὺ δίνεις σ’ ἐμὲ τὸ δοῦλο σου», ἀπάντησε ὁ Σολομών. «Ἄς εἶναι δοξασμένο τ’ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων».

‘Απὸ τότε ὁ καλὸς αὐτὸς βασιλιὰς κυβέρνησε καλὰ τὸ λαό του. “Ολοι ἡταν εὐχαριστημένοι κι ἡ φήμη εἶχε περάσει τὰ σύνορα τοῦ βασιλείου του. Μὰ ἡ δικαιοσύνη τοῦ φρόνιμου τούτου βασιλιᾶ, ἔμεινε γνωστὴ στὴν ἱστορία ἀπ’ αὐτὸν περιστατικό:

Σὲ κάποια πόλη δυὸς γυναικες ποὺ κατοικοῦσαν στὸ ἴδιο δωμάτιο, εἶχαν ἀπὸ ἔνα μωρὸ κι ἔμοιαζαν καταπληκτικά. Μιὰ νύχτα ἡ μιά, ἐκεῖ ποὺ κοιμόταν βαριά, χωρὶς νὰ τὸ θέλη πλάκωσε τὸ παιδί της και πέθανε. Σὰν ξύπνησε κι εἶδε νεκρὸ τὸ παιδί της, τὸ ἔβαλε στὸ πλάγι στῆς ἀλληνῆς και τῆς πῆρε τὸ δικό της.

Πρὶν καλὰ-καλὰ ξημερώσει, ἡ ἀλλη μητέρα ξύπνησε κι ἔκαμε νὰ θηλάσῃ τὸ παιδί της. Σὰν τὸ εἶδε δύμως νεκρό,

τρόμαξε μὰ μόλις ἀναψε τὸ λυχνάρι εἶδε πώς τὸ νεκρὸ παιδί δὲν ἦταν τὸ δικό της. Καὶ ζήτησε τὸ παιδί της. Ἡ ἄλλη ὅμως ἐπέμενε πώς^{*} τὸ ζωντανὸ παιδί ἦταν τὸ δικό της. Στὸ τέλος κατάφυγαν στὸ βασιλιὰ νὰ λύσῃ τὴ διαφορά τους.

Ο Σολομὼν ἀκουσε μὲ προσοχὴ καὶ τὶς δυό, ἀλλὰ δὲν εἶχε μάρτυρες νὰ τὸν διαφωτίσουν. Σὰ σοφὸς λοιπὸν ποὺ ἦταν, διάταξε νὰ τοῦ φέρουν τὸ ξίφος καὶ λέει σ' ἕνα στρατιώτη.

«Κόψε τὸ ζωντανὸ αὐτὸ παιδί στὰ δυὸ καὶ δῶσε σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ μισό!»

Στὸ ἀκουσμα τῆς διαταγῆς αὐτῆς ἡ πραγματικὴ μητέρα γονατίζει μπροστὰ στὸ Σολομῶντα καί, κλαίοντας ἀπαρηγόρητα, τοῦ λέει:

«Προκειμένου νὰ σφαγῇ τὸ παιδί μου, πολυχρονεμένε μου βασιλιά, δὲν πειράζει, ἀς τὸ πάρη αὐτή. Μοῦ φτάνει νὰ εἶναι ζωντανό κι ἀς βρίσκεται σὲ ξένα χέρια!...»

Ο σοφὸς βασιλιὰς δὲν ἔργησε τότε νὰ καταλάβῃ πώς τὸ ζωντανὸ παιδί ἦταν δικό της καὶ τῆς τὸ ἔδωκε.

Ἡ βασιλεία τοῦ Σολομῶντος κράτησε 40 περίπου χρόνια κι ἦταν καθ' ὅλα εἰρηνική. Ωραῖα ἀνάκτορα, πολλὰ δημόσια κι ἴδιωτικὰ μέγαρα, πλατεῖες, ἀγορὲς κι ἄλλα ἔργα πολιτισμοῦ κι ἔξωραϊστικά, στόλισαν τότε τὴν πρωτεύουσα κι ἄλλες πόλεις τοῦ βασιλείου του. Γι' αὐτὸ ἡ ἐποχὴ αὐτὴ, στὴν ἱστορία τοῦ Ἰσραὴλ, λέγεται «Χρυσοῦς αἰώνας τοῦ Σολομῶντος» καὶ παραβάλλεται μὲ τὸν αἰώνα τοῦ δικοῦ μας Περικλῆ.

Σπουδαιότερο ὅμως ἔργο, ποὺ ἔκαμε τὸ ὄνομα τοῦ σοφοῦ κι εἰρηνικοῦ αὐτοῦ βασιλιᾶ ἀθάνατο κι ἄπλωσε τὴ φήμη του στὰ πέρατα τῆς γῆς, ἦταν ὁ περίφημος Ναὸς τοῦ Σολομῶντος.

ΕΚΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΣ

1. Τὸ ἔργο τῶν προφητῶν

Γιὰ νὰ ἐπάναφέρῃ ὁ Θεὸς τοὺς Ἰουδαίους στὸν καλὸ δρόμο, ἔστειλε σ' αὐτοὺς φωτισμένους ἄνδρες μὲ μεγάλη θρησκευτικὴ πίστη νὰ ἐλέγχουν τοὺς Ἰουδαίους γιὰ τὶς κακές τους πράξεις. Κάθε φορὰ λοιπὸν ποὺ οἱ Ἰουδαῖοι ἔπεφταν στὴν ἀμαρτία, τοὺς συμβούλευαν νὰ μετανοήσουν γιατὶ ἀλλιῶς θὰ τοὺς τιμωροῦσε ὁ Θεός.

Ἐπειδὴ οἱ ἄγιοι αὐτοὶ ἄνδρες εἶχαν τὸ χάρισμα ἀπὸ τὸ Θεὸν νὰ προλέγουν τὶ θὰ γίνη στὸ μέλλον, ὀνομάστηκαν προφῆτες. Μεγαλύτεροι προφῆτες ἦταν τέσσερεις: Ὁ Ἡλί,
ὁ Ἡσαΐας, ὁ Ἱερεμίας καὶ ὁ Δαυιήλ.

2. Ὁ προφήτης Ἡλίας

Ο προφήτης Ἡλίας ἔζησε τὸν ἔνατο αἰώνα π.Χ., ὅταν βασιλιάς τοῦ Ἰσραὴλ ἦταν ὁ εἰδωλολάτρης Ἀχαάβ. Τὸν περισσότερο καιρὸν ὁ Ἡλίας περνοῦσε στὴν ἑρημιὰ καὶ σπάνια κατέβαινε στὶς πόλεις. ᘾπειδὴ στὰ χρόνια του ὁ λαὸς μὲ τὸ βασιλιά του εἶχαν πέσει στὴν εἰδωλολατρεία, ὁ Ἡλίας παρουσιάστηκε στὸν Ἀχαάβ καὶ τοῦ λέει:

Βλέπω βασιλιά μου πώς ἐσύ κι ὁ λαός σου ξεγάσατε τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ πιστεύετε στὸν ψεύτικο Θεό, Βαάλ. Γιὰ τὸ λόγο τοῦτο δὲ θὰ βρέξῃ στὴ χώρα σου ἐπὶ τριάμισυ χρόνια κι ὁ λαὸς θὰ ὑποφέρῃ ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴ δίψα.

"Τστερ' ἀπ' αὐτὰ δὲ ὁ Ἡλίας πῆγε στὴν κοιλάδα Χοράθ
ποὺ εἶναι κοντὰ στὸν Ἰορδάνη. Ἐκεῖ ζοῦσε καταμόναχος
καὶ τὸν ἔτρεφε ἔνας κόρακας.

Πραγματικὰ ὅπως εἶπε δὲ ὁ Ἡλίας ἔτσι κι ἔγινε. Μόλις
λοιπὸν ἔφυγε ἀπὸ τὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ, ἀρχισε μεγάλη
ξηρασία καὶ κράτησε τριάμισυ χρόνια. "Ανθρωποι καὶ ζῶα
ὑπόφεραν ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴ δίψα καὶ ὅλα πιὰ εἶχαν μείνει
κατάξερα. "Τστερ' ἀπὸ τὸ διάστημα τοῦτο δὲ ὁ Ἡλίας παρου-
σιάζεται πάλι στὸν Ἀχαάβ καὶ τοῦ λέει:

'Ο Θεὸς Βαάλ, ποὺ τὸν λατρεύεις, δὲν εἶναι ἀληθινὸς
Θεὸς βασιλιά μου. Καὶ γιὰ νὰ σοῦ ἀποδείξω ποιὸς εἶναι
δὲ ἀληθινὸς Θεός, θὰ κάνωμε τοῦτο: Θὰ σφάξετε δυὸς βόδια
καὶ θὰ βάλετε τὸ καθένα ἐπάνω σὲ ξύλα καὶ σὲ χωριστὸ βωμὸ.
Κατόπιν θὰ βάλετε τοὺς ἵερεῖς τοῦ Βαάλ νὰ τὸν πα-
ρακαλέσουν ν' ἀνάψῃ ἡ φωτιὰ μόνη της. "Αν ἀνάψῃ, δὲ Βαάλ
θὰ εἶναι δὲ ἀληθινὸς Θεός. "Αν δὲ, θὰ παρακαλέσω κι ἔγὼ
τὸ δικό μου Θεό.

'Ο Ἀχαάβ δέχτηκε κι ἔδωκε διαταγὴ νὰ συγκεντρω-
θοῦν δὲ λαὸς κι ὅλοι οἱ ἵερεῖς τοῦ Βαάλ σὲ δρισμένη τοπο-
θεσία. "Οταν ἔγινε αὐτὸ, ἔσφαξαν δυὸς βόδια καὶ τὰ τοποθέ-
τησαν σὲ χωριστοὺς βωμούς. Γονατίστοι τότε 450 ἵερεῖς
τοῦ Βαάλ παρακαλοῦσαν τὸ Θεό τους πολλὲς ὥρες ν' ἀνάψῃ
ἡ φωτιά, μὰ τίποτε. Κατόπιν γονάτισε κι δὲ ὁ Ἡλίας κι
ὅταν τέλειωσε τὴν προσευχή του, ἡ φωτιά ἄναψε!

'Ο λαὸς βλέποντας τὸ θαῦμα πίστεψε στὸν ἀληθινὸ
Θεὸ κι ἀμέσως ἀρχισε νὰ βρέχῃ.

'Ο Ἡλίας ἔκαμε κι ὅλλα θαύματα κι ὅλοι τὸν σέβονταν
καὶ τὸν ἀγαποῦσαν. Στὸ τέλος κατέβηκε μὲ τὸ μαθητή του
Ἐλισαῖο κοντὰ στὸν Ἰορδάνη. Στὸ δρόμο, ἔνα ἀμάξι ποὺ
τὸ ἔσερναν δυὸ πύρινα ἄλογα, ἀρπάξε τὸν προφήτη Ἡλία
καὶ τὸν ἀνέβασε στοὺς οὐρανούς. 'Η μνήμη του γιορτάζε-

ταὶ στὶς 20 Ἰουλίου καὶ τὰ ἐρημὸκκλήσια, ποὺ ἀφιερώνονται σ' αὐτόν, χτίζονται στὶς κορυφὲς τῶν λόφων.

3. Ὁ προφήτης Ἡσαΐας

Ο Ἡσαΐας εἶναι ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους προφῆτες τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ. Στὴν ἐποχὴ του ἡ ἀσέβεια κι ἡ διαφθορὰ εἶχαν φθάσει σὲ μεγάλο βαθμὸν καὶ γι αὐτὸν κατηγοροῦσε τοὺς κακοὺς καὶ τοὺς εἰδωλολάτρες. Γνωρίζοντας δὲ Ἡσαΐας τὸ βαθύτερο νόημα τῆς θρησκείας, ἔλεγε στὸ λαό: «Ο Θεὸς δὲν εὐχαριστεῖται μὲ δῶρα καὶ προσευχὲς ἀλλὰ μὲ τὴν ἀληθινὴν πίστην καὶ μὲ καλές πράξεις». Δηλ. μ' ἕργα φιλανθρωπίας στοὺς δυστυχεῖς καὶ τοὺς πάσχοντες.

Ο Ἡσαΐας προφήτεψε πῶς οἱ Ἰουδαῖοι θὰ ὑποδουθοῦν ἀπ' ἄλλους λαούς, ἐπειδὴ ἥσαν ἀσεβεῖς. Ακόμη προφήτεψε τὴν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ καὶ μάλιστα μὲ κάθε λεπτομέρεια (ὅτι δηλ. θὰ γεννηθῇ ἀπὸ τὴν Παρθένο στὸ σπήλαιο, θὰ ὀνομασθῇ Ἐμμανουὴλ κ.λ.π.), τὴ διδασκαλία του τὰ πάθη καὶ τὴν ἀναστασή του. Ἐπίσης πολλὲς ἄλλες προφητεῖες κι ὅλες βγῆκαν ἀληθινές. «Ολες αὗτες οἱ ὠραῖες προφητεῖες τοῦ Ἡσαΐα εἶναι γραμμένες σ' ἔνα βιβλίο ποὺ λέγεται «Βιβλίο Προφητειῶν».

Τὴ μνήμη τοῦ προφήτη Ἡσαΐα γιορτάζομε στὶς 9 Μαΐου.

4. Ὁ προφήτης Ἱερεμίας

Μετὰ τὸν Ἡσαΐα φάνηκε ἄλλος προφήτης δὲ Ἱερεμίας γιοὶς ἱερέως ἄλλ' αὐτὸς εἶχε τὸ χάρισμα νὰ προφητεύῃ ἀπὸ πολὺ νέος. Βλέποντας δὲ Ἱερεμίας τὸ λαὸν νὰ εἶναι βουτηγμένος στὴν ἀμαρτία, τὸν συμβούλευε νὰ γυρίσῃ στὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ. Ἐπειδὴ, ὅταν ἤλεγχε τοὺς ἀσεβεῖς ὡς καὶ τὸ

βασιλιά τους Σαδέκιο, μεταχειριζόταν αύστηρὰ λόγια, τὸν ἔρριξαν σ' ἐνα λάκκο. Ἐκεῖ ἔμεινε μερικὲς μέρες νηστικὸς καὶ διψασμένος καὶ κατόπιν τὸν φυλάκισαν.

Αργότερα ὁ βασιλιάς τῆς Βαβυλώνας Ναβουχοδονόσωρ ὑποδούλωσε τὸ κράτος τῶν Ιουδαίων καὶ κατάστρεψε, ὅπως εἶχε προείπει ὁ Ἱερεμίας, τὰ τείχη τῆς Ἱερουσαλήμ. Ὁ Ναβουχοδονόσωρ ἔβγαλε τότε τὸν Ἱερεμία ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ τοῦ πρότεινε νὰ τὸν στείλῃ στὴν Βαβυλώνα ὅπου θὰ ἔπαιρνε μεγάλα ἀξιώματα. Ὁ Ἱερεμίας ὅμως ἀρνήθηκε κι ἔμεινε ἐκεῖ μὲ τοὺς λίγους πατριῶτες του.

Σχεδὸν κάθε ἡμέρα, ἐκεῖ μπροστὰ στὰ ἔρείπια τῆς Ἱερουσαλήμ, θρηνοῦσε τὸ χαμό της μὲ λυπητερὰ μοιρολόγια. Αὐτὰ εἶναι γραμμένα σ' ἐνὰ βιβλίο τῆς Βίβλου ποὺ λέγεται «Θρῆνοι τοῦ Ἱερεμίᾳ» καὶ θεωρεῖται ἀπὸ τὰ καλύτερα βιβλία τῆς Ιουδαϊκῆς Φιλολογίας.

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς «Θρήνους», ὁ Ἱερεμίας ἔγραψε καὶ τὸ προφητικὸ βιβλίο «Προφητεῖαι» ποὺ περιέχει διάφορες προφητεῖες.

5. Ὁ προφήτης Ἱεζεκιὴλ

Ο προφήτης Ἱεζεκιὴλ γεννήθηκε τὸ 620 π.Χ. κι ἦταν σύγχρονος τοῦ Ἱερεμίᾳ. Ο πατέρας του ἦτιν ιερέας στὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντος.

Οταν τὰ Ἱεροσόλυμα πάρθηκαν ἀπὸ τὸ Ναβουχοδονόσορα, ὁ Ἱεζεκιὴλ ὁδηγήθηκε μὲ ἄλλους διμήρους στὴ Βαβυλώνα. Ἐκεῖ ἀρχισε νὰ προφητεύῃ διάφορες προφητεῖες κι ἔδινε θάρρος στοὺς πατριῶτες του.

Ο Ἱεζεκιὴλ, προφήτευσε ἀκόμη πώς ὁ Χριστὸς θὰ φέρη στὸν κόσμο τὴν Καινὴ Διαθήκη. Αὐτὴ δὲ θ' ἀνήκη μόνο στοὺς Ιουδαίους ἀλλὰ σ' ὅλα τὰ ἔθνη, γιατὶ ὁ Θεὸς

εἶναι αἰώνιος βασιλιάς ὅλου τοῦ κόσμου.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐκεῖ στὴ Βαβυλώνα τιμοῦσαν τὸν προφήτη τοὺς καὶ τὸν ἄκουγαν. Σύμφωνα μὲν μιὰ παράδοση κάποιος ἀρχοντας τῶν Ἰουδαίων, ποὺ τὸν κατάκρινε γιὰ τὶς παρανομίες του, σκότωσε τὸν Ἱεζεκιὴλ. Οἱ Ἰουδαῖοι θρήνησαν τὸ θάνατο τοῦ προφήτη τους καὶ τὸν ἔθαψαν μ' εὐλόγεια.

6. Ὁ προφήτης Δανιήλ

Μαζὶ μὲ τὶς τόσες χιλιάδες αἰχμαλώτους ποὺ πῆρε ὁ Ναβουχοδονόσωρ στὴ Βαβυλώνα, ἦταν κι ὁ προφήτης Δανιήλ, μὲ τρεῖς ἄλλους θαυμάσιους νέους, τὸν Ἀζαρία, τὸν Ἀραρία καὶ τὸ Μιοσαήλ. Καὶ τοὺς τέσσερες αὐτοὺς νέους ὁ Ναβουχοδονόσωρ πῆρε στὸ παλάτι καὶ τοὺς μόρφωσε μὲ τοὺς καλύτερους δασκάλους, γιὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ κράτους του. Ἔτσι ὁ Δανιήλ, ποὺ ἦταν προφήτης, ἔμενε στὸ παλάτι κι ἀργότερα ἀνάλαβε τὴ διοίκηση τῆς Βαβυλώνας. Οἱ ἄλλοι τρεῖς πῆραν κι αὐτοὶ μεγάλα ἀξιώματα κι ὁ βασιλιάς τοὺς ἐκτιμοῦσε πολύ.

Οἱ Βαβυλώνιοι ὅμως ἀξιωματοῦχοι κι οἱ αὐλικοί, ζήλευαν πολὺ τοὺς τρεῖς νέους Ἰουδαίους ποὺ εἶχαν τὴν εὔνοια τοῦ βασιλιᾶ καὶ σχεδίαζαν νὰ τοὺς καταστρέψουν. Ἐτοίμασαν λοιπὸν μιὰ διαταγὴ, ποὺ τὴν ὑπόγραψε ὁ βασιλιάς, κι ἔγραψε νὰ συγκεντρωθῇ ὁ λαὸς στὸ ναὸ τοῦ φεύτεκου θεοῦ Βήλου (Ἡλίου), νὰ προσκυνήσῃ μιὰ χρυσή εἰκόνα του. Ἐπειδὴ ἤξεραν ὅτι οἱ τρεῖς νέοι εἶναι πιστοὶ στὸ δικό τους Θεὸν καὶ δὲ θὰ προσκυνοῦσαν τὴν εἰκόνα τοῦ θεοῦ Βήλου, ἡ διαταγὴ ἔγραψε πῶς ὅποιος δὲν προσκυνήσῃ θὰ ριχνόταν σ' ἓνα φλογερὸ καμίνι. Ὁ Δανιήλ ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς σώσῃ, ἔλειπε σ' ἄλλη πόλη κι οὕτε τὸν εἰδοποίησαν νὰ πα-

ρευρίσκεται στὸ προσκύνημα τῆς εἰκόνας τοῦ θεοῦ Βήλου.

Τὴν δρισμένη λοιπὸν ἡμέρα συγκεντρώθησαν οἱ ἐπί-
σημοι κι ὁ λαὸς στὸ ναό. Μόλις ἀκούστηκαν οἱ σάλπιγγες
νὰ ἥχουν, ὅλοι ἔπεσαν καὶ προσκύνησαν τὴν εἰκόνα καὶ μό-
νον οἱ τρεῖς νέοι στέκονταν ἀκίνητοι.

"Ἐκπληκτος ὁ Ναβουχοδονόσωρ διατάσσει τοὺς νέους
νὰ προσκυνήσουν, μὰ ἔκεινοι ἀρνήθηκαν λέγοντας πῶς ἡ
θρησκεία τους ἀπαγορεύει νὰ προσκυνοῦν τὰ εἴδωλα τῶν
ψεύτικων θεῶν, παρὰ μόνο τὸν ἀληθινὸν Θεὸν τῶν πατέρων τους.

'Η θαρραλέα αὐτὴ ἀπάντηση τῶν τριῶν Ἰουδαίων,
προκάλεσε τὴν ἀγανάκτηση τοῦ λαοῦ κι ἔτσι ὁ Ναβουχοδο-
νόσωρ διάταξε καὶ τοὺς ἔρριξαν στὸ φλογερὸ καμίνι νὰ κα-
οῦν. Τὴ στιγμὴ ἔκεινη ἀόρατος ἄγγελος στάθηκε ἀναμεσά
τους, τοὺς προφύλαγε ἀπὸ τὶς φλόγες καὶ τὸ καμίνι ἔγινε
δροσερό. Οἱ τρεῖς νέοι, περικυκλωμένοι τότε ἀπὸ τὶς φλόγες.
ἔψαλλαν γλυκύτατους ὕμνους καὶ δοξολογοῦσαν τὸ Θεό.

"Ολοι σάστισαν μ' αὐτὸ ποὺ ἔβλεπαν τὰ μάτια τους.
'Απίστευτο, μὰ ἀληθινό. Βουβὸς ἀπὸ τὸ θαῦμα ὁ Ναβουχο-
δονόσωρ, ἔκαμε νεῦμα στοὺς δημίους κι ἔβγαλαν τοὺς νέους
ἀπὸ τὴ φωτιά. Τὰ πρόσωπα τῶν τριῶν ἀστράφταν ἀπὸ τὴ
χαρά, ὁ βασιλιὰς τοὺς συγχάρηκε γιὰ τὴ σωτηρία τους καὶ
τοὺς ἔδωκε μεγαλύτερα ἀξιώματα.

7. Ό Δανιήλ στὸ λάκκο τῶν λιονταριῶν

"Τοτερ' ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Ναβουχοδονόσορα ἔγινε
βασιλιὰς τῶν Βαβυλωνίων ὁ του Βαλτάσαρ κι ἦταν
ἀσεβὴς στὸ Θεὸν ποὺ πίστευε τελευταῖα ὁ πατέρας του. Γι
αὐτὸ ὁ Θεὸς τὸν τιμώρησε. "Ετσι ὁ βασιλιὰς τῆς Περσίας
Δαρεῖος κατάλαβε τὴ Βαβυλώνα καὶ μαζὶ μ' ἄλλους αἰχ-
μαλώτους ἔσφαξε καὶ τὸ βασιλιὰ Βαλτάσαρ.

Σάν ἐγκαταστάθηκε στὴ Βαβυλώνα ὁ Δαρεῖος, ωὐρισε τὸ Δανιὴλ κι ἐπειδὴ τὸν ἔξετίμησε δὲν τὸν πείραξε. Κι ὅχι μόνο αὐτὸ ἀλλὰ τοῦ ἔδωκε μεγάλη θέση στὸ κράτος. Τὸν ἔκαμε ὑπουργό, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα. 'Ο Δανιὴλ ἔκανε καλὰ τὴ δουλειά του γιατὶ ἦταν φωτισμένος ἄνθρωπος καὶ πολὺ δίκαιος.

Οἱ ἀξιωματοῦχοι ὅμως Πέρσες κι οἱ αὐλικοί, ζήλεψαν τὴ δόξα τοῦ Δανιὴλ καὶ τὸν συκοφάντησαν στὸ βασιλιὰ ὅτι δὲ σέβεται τὶς διαταγές του. 'Εκεῖνος πίστεψε καὶ τὸν ἔρριξε σ' ἔνα λάκκο ποὺ ὑπῆρχαν ἐφτὰ λιοντάρια. 'Ο Θεὸς ὅμως δὲν ἀφησε τὸ Δανιὴλ νὰ χαθῇ. 'Αμέσως ἐστειλε ἀόρατο ἄγγελο, ἔκλεισε τὰ στόματα τῶν λεονταριῶν κι ἐκεῖνα ἔγιναν ήμερα καὶ ἥσυχα. 'Ο Δανιὴλ γονατιστὸς τότε, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ λιοντάρια, ἔψαλλε γλυκύτατους ὕμνους καὶ δόξαζε τὸ Θεὸ ποὺ τὸν ἔσωσε.

'Ο Δαρεῖος βλέποντας τὸ θαῦμα, κατάλαβε τὸ σφάλμα του. Διάταξε τότε νὰ βγάλουν τὸ Δανιὴλ ἀπὸ τὸ λάκκο καὶ νὰ ρίξουν ἐκεῖ τοὺς συκοφάντες του. Πρὶν καλά-καλὰ πέσουν ἐκεῖνοι στὸ λάκκο, τὰ λιοντάρια ἐπεσαν ἐπάνω τους καὶ τοὺς κατασπάραξαν.

'Τστερ' ἀπ' αὐτὰ ὁ Δανιὴλ ἀποκαταστάθηκε στὴ θέση του κι ἔγραψε πολλὲς προφητείες. 'Ο ἵδιος προφήτεψε πῶς τὸ περσικὸ κράτος θὰ καταλυθῇ ἀπὸ τὸ Μεγάλο Ἀλέξανδρο καὶ πῶς ὑστερ' ἀπ' αὐτὸ οἱ 'Ιουδαῖοι θὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους.

'Η 'Εκκλησία μας γιορτάζει τὴ μνήμη τοῦ προφήτη Δανιὴλ στὶς 17 Δεκεμβρίου.

8. Ὁ Ἰωνᾶς

'Ο Ἰωνᾶς ἔζησε 300 περίπου χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ Δα-

νιηλ καὶ καταγόταν ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ζαβουλών. Τὴν ἐποχὴν
ἐκείνη οἱ Ἀσσύριοι εἶχαν πέσει στὴν ἀσέβειαν καὶ τὴν ἀμαρ-
τίαν. Ὁ Θεός παράγγειλε στὸν Ἰωνᾶν νὰ πάη στὴν Νινευή,
πρωτεύουσα τῶν Ἀσσυρίων, νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς κατοίκους
στό σωστὸ δρόμο.

Ο Ἰωνᾶς ὅμως φοβήθηκε τοὺς Νινευῆτες κι ἀντὶ νὰ
πάη στὴ Νινευή, μπῆκε σ' ἕνα πλοῖο καὶ ταξίδευε γιὰ τὴν
Ἰσπανία. Ὁ Θεός, βλέποντας τὴν παρακοὴν τοῦ Ἰωνᾶ, ἔστει-
λε μεγάλη τρικυμία στὴ θάλασσα καὶ τὸ πλοῖο κινδύνεψε νὰ
βουλιάξῃ.

Τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου παραξενεύτηκε γιὰ τὴν ἀπρό-
οπτην αὐτὴν μεταβολὴν τοῦ καιροῦ κι ἔκανε προσευχὴ στὸ
Θεὸν νὰ πάψῃ ἡ τρικυμία. Ἡ τρικυμία ὅμως ἐξακολουθοῦσε
καὶ μάλιστα μὲ μεγαλύτερη ὁρμή. Τότε κατάλαβαν πῶς
κάποιος ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες θὰ ἥταν ἀσεβὴς κι ἔρριξαν κλῆρο
νὰ τὸν βροῦν. Ὁ κλῆρος ἔπεισε στὸν Ἰωνᾶ ποὺ ἔκείνη τὴν
στιγμὴν κοιμόταν ξένοιαστος κάτω στὸ ἀμπάρι τοῦ πλοίου.
Τὸν ξύπνησαν λοιπόν, ἔκεινος παραδέχθηκε ὅτι ἥταν ἡ αἰ-
τία τῆς τρικυμίας καὶ τὸν ἔρριξαν στὴ θάλασσα. Ἀμέσως
ἡ τρικυμία ἔπαψε κι ἀπλώθηκε γαλήνη.

Μὰ δὲ Θεὸς δὲν ἥθελε νὰ χαθῇ ὁ Ἰωνᾶς. Μόλις λοιπὸν
ἔπεισε στὴ θάλασσα, ἔστειλε ἔνα μεγάλο ψάρι καὶ τὸν κατά-
πιε. Στὴν κοιλιὰ τοῦ ψαριοῦ δὲ οὐνᾶς ἔμεινε τρεῖς ἡμέρες.
Στὸ διάστημα τοῦτο μετανόησε καὶ, τότε, κατὰ διαταγὴν τοῦ
Θεοῦ τὸ ψάρι τὸν ἔβγαλε στὴν ξηρά.

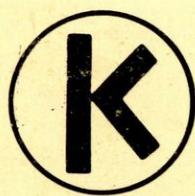
Ο Ἰωνᾶς ἀφοῦ βάδισε τρεῖς ἡμέρες, ἔφθασε στὴ Νι-
νευή. Ἐκεὶ δίδασκε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς ἔλεγε νὰ με-
τανοήσουν γιατὶ ἀλλιῶς, ἔπειτα ἀπὸ 40 ἡμέρες, δὲ Θεὸς θὰ κατά-
στρεψε τὴν πόλην. Οἱ Νινευῆτες ἀκούσαν τὸν προφήτην Ἰω-
νᾶν, ἔκαναν νηστεία 40 ἡμέρες καὶ μὲ προσευχὴν παρακα-
λοῦσαν τὸ Θεὸν νὰ τοὺς συχωρέσῃ. Ο Θεὸς εἶδε τότε τὴν

μετάνοια τῶν κατοίκων, τοὺς συγχώρεσε καὶ δὲν κατάστρεψε τὴν πόλη τοὺς.

Τὸν τάφο τοῦ Ἰωνᾶ δείχνουν κοντὰ στὴν ἀρχαία Νινευὴ κι ἡ μνήμη του γιορτάζεται στὶς 11 Δεκεμβρίου.

I. K.

16

3